

Macar - Çek müzakerelerinin yeniden başlaması muhtemel İtalya, Macar hükûmeti noktai nazarına manen müzaherete devam edecek

Şimdi Çekoslovakyanın pek zayıflamasını istemiyen Almanya ise Macarlara bazı taleplerinden vazgeçmelerini tavsiye etti

Paris 15 — Dün Peşteden tayyare ile Romaya gitmiş olan Macar Hariciye Nazırının kalemi mahsus müdürü Kont Csaki yanında Macar elçisi bulunduğu halde öğleden sonra Kont Ciano'yu ziyaret etmiş, Çeklerle cereyan eden müzakerelerin inkıtaat uğradığını, Macar noktai nazarını, Macar taleplerine İtalyanın müzaheretini ve ihtilafın halli için Dörtler konferansının İtalyan şehirlerinden birinde içtimaa daveti için İtalyanın tavassutunu rica etmiştir.

Müteakiben Kont Csaki B. Mussolini'yi de ziyaret ederek uzun müddet görüşmüştür. Mevsuk menabiden öğrenildiğine göre B. Mussolini, Dörtler konferansının içtimaa daveti için teşebbüste bulunmağı vadetmiştir.

Macar - Çek müzakerelerinin yeniden başlaması muhtemel

Roma 15 (A.A.) — Macar Hariciye nezareti hususi kalem direktörü kont

Bir İtalyan şehrinde toplanacaklarından bahsedilen dört Hariciye Nazırı: Soldan itibaren sıra ile B. Ribbentrop, Daladier, Lord Halifax ve Kont Ciano

Csaky, bugün Kont Ciano ile Macaristanın Çekoslovakya'dan istediği şeyler hakkında iki saatten fazla süren yeni bir görüşmede daha bulunmuş ve öğleden sonra tayyare ile Budapeşteye hareket etmiştir.

Her iki taraf, Kont Csakynun var-

dığı neticeler hakkında mutlak bir ketumiyet muhafaza etmektedir. Maaşafih Romadaki Macar mahfillelerinden sızan hissiyat, İtalyanın Macar hükûmetinin noktai nazarına manen müzahereteye devam edeceği (Devamı 13 üncü sahifede)

ATATÜRKÜN MİLLETE TEŞEKKÜRÜ

Başvekil, Belediye seçimi neticesini Atatürke arzetti

Atatürk, Başvekilin telgrafına verdikleri cevapta diyorlar ki:

İstiklâl savaşı ve Türk inkılâbı, her hamlesinde ve her safhasında, milletimizin yüksek siyasî ve medenî karakteri ile memleket işlerindeki şuurlu birliğine dayanarak muvaffak olmuştur

İstanbul 15 (A.A.) — Bütün memlekette belediye intihaplarının neticelenmesi münasebetile Başvekil Celâl Bayar, Atatürke aşağıdaki telgraflı çekmişlerdir.

C. H. P. umumî reisi Reisiçümhur Atatürkün yüksek huzurlarına
İstanbul
Dahiliye Vekili ve Cümhuriyet Halk partisi genel sekterinden aldığım 14 (Devamı 13 üncü sahifede)

Harp Akademisinin bu seneki mezunları

Yeni Kurmay subaylarımıza dün merasimle diplomaları tevzi edildi

Yukarıda: Orgeneral Fahreddin Altay diplomaları tedkik ediyor. Aşağıda: bu sene harp akademisinden çıkan subaylar (Yazısı dördüncü sahifemizde)

Üniversitede yeni ders yılı merasimle başladı

B. Cemil Üniversitenin mesaî ve hamlelerini güzel bir nutukla anlattı

Solda rektör B. Cemil Bilsel nutuk irad ediyor. Sağda üniversite talebesi konferans salonunda

Üniversitede yeni ders senesine başlanması münasebetile dün saat 10 da konferans salonunda merasim yapılmıştır.

Merasime bütün üniversite profe-

sör ve talebeleri iştirak etmişlerdir. Salon tamamen dolduktan başka ayakta duracak yer de kalmamıştı.

(Devamı 13 üncü sahifede)

Dikkatler:

Vazı kanunu düşün- dürecek bir mevzu

Ecnebi profesörlerden birçoğu bu memleketi seviyor, benimsiyor, türkçe öğreniyor; aralarında derslerini türkçe verebilecek hale gelenler de var. Öyle ki, hattâ dinliyenler: «Kelimelere ve cümlelere tam kıymetini vererek ne güzel konuşuyor!» diye beğeniyorlar. Ancak bunların Türk tabiiyetine girmelerini müşkülleştiren bir nokta varmış:

Devlet sade ecnebilerle bu kabül yüksek ücretli kontratlar yapıyor. Kendi yurttaşlarımızla aynı mukavelelerin yapılmasına kanunlar mani.

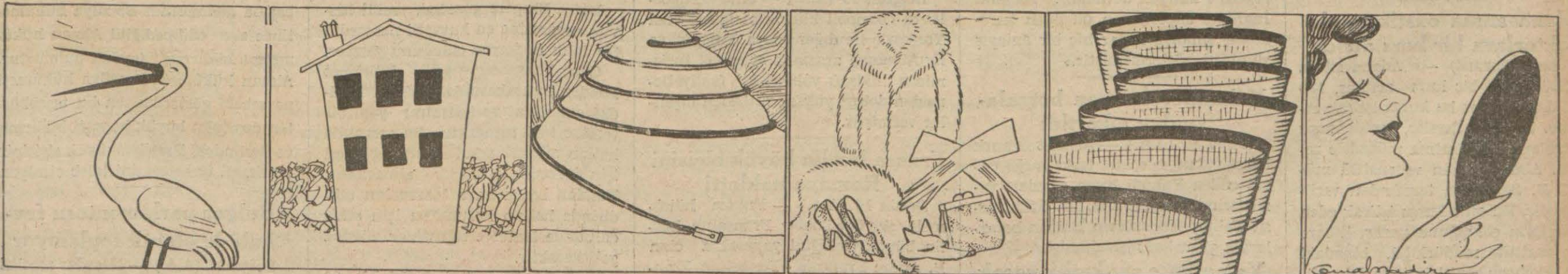
Her halde vazı kanunu düşündürmesi icabeden bir cihet: Neden devlet Türk vatandaşile de o tarz kontratlar yapamasın?... Neden beymel-mül şöhreti haiz ve Türk kültürüne bu kadar kaynamış insanların tabiiyetimize girmelerine böyle engeller çıksın?

Belgrad elçimiz B. Stoyad- noviçle görüştü

Belgrad 15 (A.A.) — Başvekil ve Hariciye Nazırı Stoyadinoviç dün Türkiye'nin Belgrad elçisi Haydar Ak-tay ile Finlândiyanın Belgrad elçisi Oni Talasi ve Papanın mümessili Et-tore Feliciyi kabul etmiştir.

Mizahî İstatistikler!.. (2)

60 sene yaşıyan bir kadın.

35 sene konuşur!..

500 tane terzi değiştirir!..

50 ton pudra, 20 kilometre dudak ruju harcar!..

3 timsah, 15 tilki 5 yılan. 10 samur telef eder!..

12 ton göz yaşı ifraz eder!..

59 sene aynaya bakar!..

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Amerika, Roma ve Berlini dikkatle takip ediyor

Çambörleyn siyaseti ortaya bir müstemle-kelerin taksimi meselesi çıkarırsa Amerika vaziyetini değiştirecek

Vaşington 15 (A.A.) — «Foreign Polisy» Bülleteni» enternasyonal meseleler hakkında daima doğru malumat alan muhabirinin «Münih'in dersleri ve Amerikanın harici siyasetinde bundan doğacak değişiklikler» hakkında bir yazısını neşretmektedir.

Bu makaleye göre, Amerikanın mesul devlet adamları her hangi bir tedbir almadan evvel vaziyetin tavazzuhunu bekliyorlar. Londra ve Parisi ve bilhassa Roma ve Berlini büyük bir dikkatle takip ediyorlar.

Resmî mahafilde beyan ediliyor ki, eğer Çambörleyn teskin siyasetine diktatörlere mütemadi tavizlerde bulunmak suretile devam edecek olursa, bu siyasetin hiç değilse neticeleri tamamille tavazzuh edinceye kadar Amerika bir kenarda duracaktır.

Eğer Dörtler anlaşması daha geniş bir sükûn devresi kurabilirse - ki

bundan şüphe ediliyor - o zaman Amerika askeri ve iktisadî silâhlama işinde teşriki mesaide bulunacaktır.

Diğer taraftan eğer Çambörleynin siyaseti ihtilâfı ancak geciktirmekle kalır ve önümüzdeki aylarda, meselâ müstemlekelerin taksiminde yeni bir buhrana yol açarsa Amerikanın vaziyeti her halde müşahitlikten daha başka türlü olacaktır. Çünkü Amerikanın garp kısmında emniyetimiz Britanya imparatorluk sisteminin kudretine istinad etmektedir. İngiltere denizleri kontrol ettikçe, hiç bir kara devleti Monroe doktrinini tehdid edemez ve cenubi Amerikaya müdahalede bulunmayı derpiş eyilemez. Fakat denizlerdeki İngiliz hakimiyeti tehdid edilecek olursa Amerika garp kısmında bizzat kendi askeri ve bahri müdafaasına elverişli askeri tedbirleri alarak bu müdafaayı takviye eyilecektir.

Nafia Vekili Adanaya gitti

Sulama işleri üzerinde tedkikat yapacak

Ankara 15 (Telefonla) — Nafia Vekili Ali Çetinkaya bu sabahki trenle Adanada yapılmakta olan sulama işlerini tedkik etmek üzere Adanaya hareket etmiştir. Kendisine Devlet demiryolları umum müdürü B. Ali Rıza, Nafia Vekâleti sulama işleri umum müdürü B. Salâhaddin, sulama mütehassıslarından B. Groner, Vekâlet idarî müşaviri B. Ruchan refakat etmektedirler.

Vekil Adanada bir kaç gün kaldıktan sonra buraya dönecektir.

Bu sabahki sis

Bu sabah şehrin her tarafını kesif bir sis tabakası kaplamıştı. Bu yüzden vapurlar ilk seferlerini yapamamışlar, mütemadiyen düdük çalmışlardır.

Bu sabah ekspres de rotarie gelmiştir.

Fotoğraf sergisi

10 ikinciteşrinde Ankarada açılacak

Ankara 15 (Akşam) — Matbuat umum müdürlüğü tarafından burada Sergievinde açılacağını bildirdiğim ikinci fotoğraf sergisinin açılış tarihli 10 ikinciteşrin olarak tesbit edilmiştir. Foto sanatkar ve amatörleri tarafından sergide teşhir edilmek üzere umum müdürlüğe güzel fotoğraflar gönderilmektedir. Bu, ikinci fotoğraf sergisinin birincisinden daha fazla bir alâka tophyacığını gösteriyor.

Foto sanatkar ve amatörleri tarafından sergide teşhir edilecek fotoğraflar arasında bir müsabaka yapılması ve derece alacaklara sergi hatırası olmak üzere madalyalar verilmesi düşünülmektedir.

Adana sıtma enstitüsünde doktorlara bir kurs açıldı

Adana (Husufi) — Adana sıtma enstitüsünde bir kurs açılmış, 130 yeni doktorumuz bu kursa iştirak etmiştir. Kursta dersler, mütehassıs doktorlarımızdan sıtma mücadele reisi B. Abdürrahman ve enstitü müdürü B. Seyfeddin tarafından verilmektedir. Bu sene kursa iştirak eden doktorların çokluğunu nazarı itibare alan enstitü müdürlüğü, binadaki ders salonunu genişletmiş ve daha güzel bir şekle sokulmuştur. Sıtma kursu bir kaç güne kadar nihayet bulacaktır.

Sofya suikasdine dair bir tavzih

Bulgar ajansına göre rejim aleyhinde hiç bir hareket yok

İstanbul 15 (A.A.) — Bulgar ajansı İstanbul mümessilliklerinden tebliğ edilmiştir:

Sofyada Erkânı Harbiye Reisine karşı yapılan suikasd münaşebetile resmî Bulgar makamlarından aşağıdaki malumat verilmiştir:

Suikasd dolayısıyla Bulgaristanda yapılmakta olan tahkikat henüz neticelenmediğinden bazı ecnebi gazetelerin bu suikasdın sebepleri ve failleri etrafında verdikleri haberler tamamen asılsızdır. Rejim aleyhinde bir hareketten ve komitecilikten bahsedilmesi de yersizdir. Çünkü ne Bulgar ordusunda, ne de memlekette rejim aleyhinde hiç bir hareket ve temayül mevcut olmadığı gibi Bulgaristanda komite teşkilâtı da esasen yoktur. Memleketin her tarafında tam bir sükûnet ve asayiş hüküm sürmektedir.

Japon-İngiliz münasebatı

Japonlar İngilterenin kendilerine müzahir olmamasından şikâyetçi

Tokyo 15 (A.A.) — Japon matbuatı bugün bilhassa Japon - İngiliz münasebatının istikbali ile meşgul olmaktadır.

Tokyo Nişinişi gazetesi şöyle yazıyor:

«İngiltere, Çin - Japon ihtilâfından dağan anlaşmazlıkları tasfiye için müzakerelere devam arzusunu göstermiştir. Japon Başvekilî de aynı arzudadır. Bununla beraber, devletlerin Çin - Japon ihtilâfında dürüst bir hattı hareket ittihaz etmeleri ve Japonyanın niyetlerini anlamaları şarttır. Japonyanın istediği, bilhassa Japonya aleyhinde komünistlik lehinde vaziyet almış olan Çan-Kay-Şek idaresini cezalandırmak yolundaki hareketine katıyen devamdır. Halbuki İngiltere Japonyanın bu hattı hareketine şimdiye kadar hiç bir anlayış zihniyeti göstermemiştir.»

Yahudiler İtalyan borsalarından çıkarıldı

Roma 15 (A.A.) — Siyaset ve ırk bakımından işlerini terketmeğe davet edilen Yahudi borsa ajanları vazifelerinden ayrılmışlardır. Mutavassıt Yahudi simsarların İtalyan borsalarına girmeleri menedilmiştir.

Yahudilere avukatlık yasak
Berlin 15 (A.A.) — Yeni nesredilen bir emirname ile yahudilere avukatlık yapmak yasak edilmiştir.

Türk - İtalyan ticaret anlaşması

Dün merasimle Ankarada imza edildi

Ankara 15 (A.A.) — Türkiye ile İtalya arasında iki memleket mübadelelâtının tanzimi maksadile, bir zamandanberi cereyan etmekte olan müzakereler hitama ererek bugün bir «Ticaret» ve bir de «Tediye» anlaşması, bunlara müteferri müzeyyelât ile birlikte ve merasimi mahsusa ile imza edilmiş ve bu münasebetle Türkiye heyeti murahhasası reisi B. Numan Menemencioğlu ve İtalya heyeti murahhasası reisi İtalya büyük elçisi ekselâns Otavio de Peppo tarafından Türkiye - İtalya münasebatına aid samimi ve dostane nutuklar irad edilmiştir.

Mukaveleler 30 haziran 1940 tarihine kadar meri kalmak üzere 1 ikinciteşrin 1938 tarihinde tatbik mevkiline girecektir.

Nevyork sergisi Vekâletler arası komisyonu reisi

Ankara 15 (Telefonla) — Cümhuriyet Merkez bankası eski müdürü B. Salâhaddin Çam NevYork sergisi Vekâletler arası komisyonu reisiğine tayin edilmiştir. B. Salâhaddin Çam sergide İktisad Vekâletini temsil edecektir.

NevYork sergisinde inşa edilecek Türk pavilyonunun plânlarını getirmiş olan sergi komiseri B. Suad Şakirin ayın 6 ısında NevYorktan hareket ettiği bildirilmiştir.

Ankaragücü - Muhafızgücü 1 - 1 berabere kaldılar

Ankara 15 (Telefonla) — Lig maçlarına bugün de devam edildi. Ankaragücü ile Muhafızgücü takımları karşılaştılar. Muhafızlılar ilk haftayını 1 - 0 galip vaziyette bitirdiler. Ankaragüçlüler ikinci haftayının 41 inci dakikasında attıkları golle beraberliği temin ettiler. Maç bu suretle 1-1 berabere neticelendi. Oyun çok heyecanlı oldu.

Son dakika

Fransa, Suriye ile müzakerelerinden bizi haberdar edecek

Paris 16 — Fransız siyasi mahafilinde beyan edildiğine göre Fransa hükûmeti, burada bulunan Suriye başvekilî B. Cemil Mardam ile yarından itibaren başlayacağı müzakerelerin neticesinden Türkiye hükûmetini haberdar edecektir.

Fransa ile Suriye arasında başlayacak müzakereler, Suriye - Fransız muahedesinin bazı noktalarının tadil ve telifine dairdir.

Bir İngiliz siyaset adamı Balkanlara geliyor

Londra 16 — İvning Standard gazetesine göre ecnebi memleketlerle münasebat şubesi umumî kâtibi kolonel Brayç önümüzdeki hafta zarfında Balkan memleketlerinde seyahate çıkacaktır.

Yugoslav ricaline Alman nişanları

Belgrad 15 (A.A.) — Hitler Yugoslavya otomobil klübünün ikinci reisi Yankoviç ile diğer âzaya Yugoslavya ile Almanya arasında otomobil turizminin inkişafı yolundaki faaliyetlerinden dolayı yüksek rütbeden nişanlar vermiştir.

Fransa Berlin büyük elçisini Romaya nakletti

Berlin 15 (A.A.) — Fransa hükûmeti, şimdiye kadar Fransanın Berlin büyük elçiliğini yapmakta olan B. Andre François - Poncetnin Fransanın Roma büyük elçiliğine tayin edilmiş olduğunu resmen Alman hariciye nezaretine bildirmiştir.

Japon ordusu her tarafta mağlûbiyete uğruyor

Bütün cephelerde Çinlilerin vaziyeti şimdiye kadar görülmemiş derecede kuvvetlidir

Hong - Kong 15 (A.A.) — Cepheden gelen haberlere göre, bütün cephelerde Çinlilerin vaziyeti şimdiye kadar görülmemiş derecede kuvvetlidir. Japonlar her tarafa hezime uğramakta ve zayıf vermektedirler. Cepheledeki Japon kumandanları Nankinde bulunan başkumandanından kendilerine acilen takviye kıtaatı gönderilmesini, aksi takdirde her tarafta Çin kuvvetlerinin tehdidine maruz kalacaklarını bildirmişlerdir.

Askerî malûmata göre, Japon garnizonu mevcudu sekiz fırkayı geçmediği için Japonlar büyük takviye kıtaları göndermeyeceklerdir. Tokyo Kabinesi ikinci umumî seferberliği yaparsa 400 ilâ 500 bin kişiden fazla bir kuvvet elde edemeyecektir.

Çinliler Japonları takip ediyorlar

Hong Kong 15 (A.A.) — Hingyangda Japon kuvvetlerinin tam bir mağlûbiyete uğraması üzerine Çin kuvvetleri Japonları şarka doğru takip ederek şimdiden Honanın cenubu şarkisinde kâin Huangsuana vasil olmuşlardır.

İşçi sigortaları

İş dairesi projeleri hazırlamağa başladı

Ankara 15 (Akşam) — İşçi sigorta idarelerinin önümüzdeki haziran ayı başında faaliyete geçmiş olmaları iş kanunu iktizasındandır. İş dairesi kanunun bu hükmünü yerine getirmek üzere şimdiden hazırlıklar yapmaktadır. Bu cümleden olmak üzere işçi sigorta idarelerinin ilk olarak istigal edecekleri iş kazaları mesleki hastalıklar ve analık sigortaları hakkında ayrı ayrı projeler hazırlanmıştır. Bu projeler teşekkül edecek işçi sigorta idareleri tarafından da tedkik edildikten sonra kanunlaştırılmak üzere Büyük Millet Meclisine verilecektir.

Projelerde iş kanunu hükümleri haricinde bırakılan fikir işçilerinin de bedenlen çalışan işçiler gibi sigorta edilebilmeleri esas kabul edilmiştir.

Diğer taraftan iş dairesi tarafından hazırlanan tahkim ve uzlaştırma nizamnamesi son şeklini almıştır. Bugünlerde tedkik edilmek üzere devlet şûrasına verilecektir.

İngilterede askerlik

Bir millî hizmet nezareti kurulacak

Londra 15 (A.A.) — Gazeteler, millî hizmetin geniş bir esas dahilinde tatbik edileceğini ve bu hususta derhal hususî cüzdanlar ihdas edileceğini büyük yazılarla ilân ediyorlar. Bu hizmet için ayrıca bir nezaret teşkil olunacaktır.

Daily Herald gazetesine nazaran Kral parlâmentonun 8 teşrinisanide yapacağı toplantı sıralarında bu bap-taki kanunları imzalayacaktır. Cüzdanların tatbik sahasına konulması işi daha şimdiden hayli ilerlemiştir.

Daily Ekspers gazetesi, millî hizmet nezaretine en kuvvetli namzedin Sir John Anderson olduğunu yazıyor.

Gene bu gazeteye göre, hükûmet Londra muntakasındaki bütün müdafa tertibat ve tesisatını yeni bir tetkike tâbi tutacaktır. Bu meyanda halkın süratle şehri terk edebilmesi için icabeden tedbirler alınacaktır. Bundan başka hava taarruzları takdirinde halkın korunması için şehir dahilinde binlerce sığınaklar vücuda getirilecektir.

Daily Mail gazetesi de 16 ilâ 60 yaşındaki bütün kadın ve erkeklerin cüzdan sistemine tâbi tutulacağını haber vermektedir.

Kendi zehirli gazları Japonlara telefat verdirdi

Hong Kong 15 (A.A.) — Japon kuvvetleri, Yangçenin cenubunda Yuışang muntakasında Yangşindeki Çin mevzilerini şimalden ve cenubdan ihata etmeğe teşebbüs etmişler ve büyük miktarda zehirli gaz atmışlardır. Az zaman sonra rüzgâr değişmiş ve gazları aksi istikamete sürüklemiştir. Bir çok Japon askeri gazların tesirile ölmüştür. Çin kuvvetleri bu fırsattan istifade ederek bir mukabil taarrus yapmışlar ve Japonları şarka doğru püskürtmüşlerdir.

Tokyo 15 (A.A.) — Harbiye Nezaretinin tebliğine göre, Japonlar sabahleyin Waichowu tamamen işgal etmişlerdir. Kantonun 80 kilometre şarkında kâin olan Waichow, sel gibi yağın bir yağmur altında şark ve cenub cephelelerinden Japonların hücumlarına uğramıştır.

Japon kuvvetleri halen şehrin garbında Kanton - Kowloon şimendifer hattına pek yakın bir mesafede bulunmaktadır.

15 bin gönüllü

Dört vapurla Kadistan İtalyaya döndü

Kadiks 16 — Dört İtalyan vapuru, dün buradan 10,000 İtalyan gönüllüsü alarak Napoliye müteveccihen hareket etmişlerdir. İtalyan gönüllülerinin hareketine de ademi müdahale komitesi mümessilleri hazır bulunmuşlardır.

Barselon 15 (A.A.) — Neşredilen bir tebliğe göre, Frankistler Kolledekoso muntakasında 484 rakımlı tepeye bir kaç kere taarruz etmişlerdir.

Fankistler bu tepayı işgal etmeğe muvaffak olmuşlar ise de Cümhuriyetçiler tepayı istirdad etmişler ve bir mîkdar esir almışlardır.

Sabahleyin altı İtalyan tayyaresi Figureası bombardıman ederek 17 binayı tahrip etmişlerdir.

Tayyareler Majork adasına dönerken Buguera burnu hizasında bir Fransız torpido muhribini de bombardıman etmişlerdir.

Muhrip tayyare toplanı ile mukabele etmiştir.

Fransaya gönderilen altınlar

Perpinya 15 (A.A.) — Cümhuriyetçi İspanya hükûmetine aid iki yüz milyon kıymetinde altını hamil 14 kamyon buraya gelmiştir.

Brezilya hükûmeti Alman elçisini istemeyince

Alman hükûmeti Brezilya büyük elçisine vazifesini terketmesini bildirdi

Berlin 15 (A.A.) — D. N. B. ajansı aşağıdaki tebliği neşretmiştir:

Brezilya hükûmeti, Almanyanın Brezilyadaki büyük elçisinin vazifesi başına dönmesinin Brezilya hükûmetince arzı edilmediğini Alman hükûmetine bildirmeği faydalı bulmuştur. Alman hükûmeti, Brezilya hükûmetine sebebi gösterilmeyen bu teşebbüsten duyduğu büyük hayreti bildirmiş ve Berlindeki Brezilya büyük elçisinin vazifesini terketmesini talep etmiştir.

Bulgar parlâmentosu fevkalâde olarak toplanıyor

Sofya 15 (A.A.) — Nazırlar meclisi, parlâmentoyu 23 teşrinievvelde ikinci fevkalâde bir toplantıya çağırmaı kararlaştırmıştır.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Dört sual
Dört cevap

İzmir sayı ve kıymetli edip Hasan Ali Yücel aşağıki meseleler hakkında, lütfen benim de fikrimi öğrenmek istemiş:

1 — Bizim edebiyatımızın klâsîği var mıdır? Yoksa olması için hangi şartların vücudüne ihtiyaç görürsünüz?

2 — Tanzimatın fikir ve sanat bakımından kıymeti nedir? Yetiştirdiği adamlar bu sahalarda ne mahiyette bir iz bırakmışlardır?

3 — Bizde şair, umumî hayatımıza tesir bakımından, nasıl bir rol oynamıştır? Bugünkü ve yarınki hayatımızda daha oynayabileceği roller var mıdır?

4 — Türk edebiyatının hangi istikametlerde inkişaf edeceğini umuyorsunuz? Nasıl olmasını istiyorsunuz? Ve bunun için de kendinize ayırdığınız vazife nedir?

1 — Bizim klâsiklerimiz, kabuğu soyulmamış yemışlere benzer. Bunları biraz emek sarf ile istifadeye elverişli bir hale sokmak lâzımdır ve mümkündür. Bunun için, başta vak'ânüvisler olmak üzere, bütün nâsirleri yoklamalıyız; mevcudu nadir el yazısı eserleri - hattâ ecnebi kütüphanelerinde iseler bile - bulup bastırmalıyız. Sonra bunlar üzerinde işleme başlamalı; elfaz kalabalığından ibaret olmayan, dua ve senadan âzade kısımlarını şimdiki dile çevirmeliyiz. Bazı yerlerini tay; bazı yerlere hâşiyeler ilâve etmeliyiz. Böylelikle meselâ yirmi sekiz Mehmed Çelebinin bir aklı, bir de şimdiki türkçeye çevrilmiş nüshası olmalı. Keza, bir program dahilinde, diğer milletlerin klâsiklerini de sadıkane tercüme etmeliyiz. Bütün bunların heyeti umumiyesi klâsik kütüphanemizi teşkil eder. Dilimiz, imlâmız, sarfımız, nahvımız da bu mesai içinde istikrarını büsbütün bulur.

2 — Tanzimat, hâlâ devam eden garplılaşma hareketimizin büyük babasıdır desem teşbihte hata eder miyim? Üç dört nesil evvelin izlerini bu kadar değişmelerden sonra ne derceye kadar muhafaza edebildik?

Maamafih o devrin eserleri, birinci bahiste anlattığım rötuşlardan sonra tekrar tat edilsin, bu ve bundan sonraki nesillerin fikir ve zevkine hitap eden parçaları olduğunu göreceğiz. Tanzimatın hakim ve idealist şahsiyetleri böylece yeniden can bulacaktır. Bu eleme yapılmadıkça, elfaz ve eşkâlin dikenli kabukları içinde saklı duran nefis meyvalarımızdan istifade edemiyoruz; edemeyeceğiz.

3 — Çekoslovakya'dan gelen telgraflarda okudum; halk, meydanlarda hep bir ağızdan şu şarkıyı okunmuş: «Ben-den ayrılırsan ben kaybolmam, sen mahvolursun!» O millet hesabına tehayyüce düştüm. Geniş tabakalara böyle yüksek sesle hitap eden bir şiir çeşidi bizde var mı? Bilhassa ki «umumi hayatımıza tesir» diyorsunuz. Bes-telerimiz gibi güftelerimiz, mazmunlarımız, bu kanlı canlı, bu cesur, atıl-gan milletle tesir için yapılmış gibi ekseriyetle uyutucu!... Denebilir ki, mısrağın kamçılmasına hacet kalmaksızın, hamle kabiliyetini bizim millet kendi kanında buluyor... — Bugünkü ve yarınki edebiyatın rolü coşkunluk yahud propagandacılık şeklinde değil, kültürel olabilir. İhtiyacımız bunadır; rağbet kazanacak ta budur. Şiirin de kültürlü kafalardan çıkmış muvaffak oluyor, olacak...

4 — Yukarıda anlattığım gibi, iş-neyle kuyu kazar şekilde eski eserleri tasfiye; ecnebi muhalledatını tercüme; ana eserleri yaratmak (her türlü lûgat, ansiklopedi, sarf mahiv, ne-sillerce değişimci mektep kitapları ilh.); uzak yakın tarihinden bugüne kadar, bu milleti, bu memleketi hakika-te ve zevke uygun şekilde anlatan mil-li eserler... — Bunlar arasında kendime ayırdığım vazife gazetecilik yapma-ktır; bir talebe gibi de, tarih öğrenme-ğe çalışıyorum. Şayed yukarıki birin-ci bahiste anlattığım şekilde bir mil-li mesai başlasa bu kısmın da bir ameleli olmağı pek isterim. Kolayca anlaşılır ki, böyle şeyler tek başına yapılamaz.

(Vâ - Nû).

ŞEHİR HABERLERİ

Maktu satış
Belediye ilk neti-
celeri raporla
Vekâlete bildirdi

Pazarlıksız satış kanununun on beş günlük tatbikatından ahnan ilk neticeler belediye reisliği tarafından bir raporla İktisad Vekâletine bildirilmiştir. Raporda ilk tatbik neticelerden çok iyi intibalar elde edildiği, kanunun ileride daha çok faydalar temin edeceği istatistiklere istinad edilerek izah edilmiştir.

İstanbul gibi büyük ve piyasası geniş bir şehirde kanuna aykırı hareket ederek ceza görenlerin yirmiden fazla olmaması da kanunun iyi tatbik edildiğine gerek halkın, gerek satıcıların kanunun maksad ve gayesini iyi kavradıklarına bir delil olmak üzere gösterilmektedir. Belediye, bundan başka raporda Vekâletin karar ve müsaadesine ihtiyaç görülen bazı noktalara da işaret etmiştir.

Ezcümle ayakkabıcıların son günlerde belediye yaptıkları bir müracaat ta raporda izah edilmiştir. Ayakkabıcılar, ayakkabı etiketleri üzerine yalnız fiat yazmanın doğru olmadığını, ayakkabı imalinde malzemenin başka el emeği olan işçiliğin de yer tuttuğunu ve bu bakımdan ayakkabı fiatlarında görülecek değişiklikler hakkında müşteriye kanaat gelebilmesi için etiketler üzerine fiatla beraber bazı tafsilat yazılmasını da istemişlerdir.

Belediye, kundura imalindeki hususiyeti gözönüne alarak ayakkabıcıların bu dileklerini izah etmiş ve Vekâletten talimat istemiştir.

Otomobil ve otobüs
muayenesi bittiAlüminyum plâkalar bir ay
sonra takılacak

Otomobil ve otobüslerin senelik muayene müddetleri resmen dün akşam bitmiştir. Senelik muayenede makinesi, motörü vesair kısımları bozuk olarak servis harici kalan pek az otomobil kalmıştır. Bu muayene neticesinde bütün otomobil ve otobüslerin tamamile kırılmaz cam kullandıkları tesbit edilmiştir. Muayeneye muayyen olan tarihlerde müracaat etmeyenlerden para cezası alınıyordu. Bu cezalar rağmen müddetin münkazi olmasına rağmen henüz müracaat etmeyenler hakkında ayrıca kanunî takibat yapılacaktır. Maamafih muayene olmu-yan vesait pek azdır.

Otomobillere takılacak alüminyum plâkaların imali tamamile bitmiştir. Bir aya kadar bunlar otomobillere takılacaktır.

Plâkalar taksi, hususî ve resmî otomobillere mahsus olmak üzere üç şekilde yapılmıştır. Taksi otomobilleri plâkaları siyah zemin üzerine beyaz yazı ve rakamdan ibarettir. Yalnız hususilerin üzerinde ayrıca bir (H) harfi bulunacaktır. Resmî otomobillerin rakam ve yazıları siyah zemin üzerine kırmızıdır. Belediye, yeni otomobil plâkalarından Newyork sergisinde teşhir edilmek üzere bir kaç nümune gönderecektir.

Şile hayvan sergisi

Bu sene vilâyetin muhtelif kazalarında açılan ehli hayvanat sergilerinden Şile sergisi de dün bazı davetlilerin huzuruna açılmış ve hayvan sahiplerinden bazılarına mükâfatlar dağıtılmıştır.

Şehrimizde üç süt fabrikası
kurulacak

İstanbulun süt işlerini esasından halletmeğe karar veren Devlet Ziraat işleri kurumunun bir müddetten beri yaptığı tedkikler sona ermiştir. Aldığımız malûmata göre İstanbulda fer-nî ve sıhhi şartlar dairesinde istihsal edilmiş süt satmak üzere şehrin muhtelif yerlerinde üç fabrika tesis edil-mesi esas itibarile muvafık görülmüş-tür. Bu fabrikaların ne zaman tesisi-ne başlanacağı Ziraat Vekâleti tarafın-dan kararlaştırılacaktır.

Şikâyetler

Bir yandan yapılıp öbür
yandan bozulan bir yol

Geçen sene köyümüzün Küçük Maslaktan Emürgâna uzanan yolu, Bühran Cahid ve Hayri Araboğlunun şahsi himmet ve yardımlarıyla yarıya kadar meydana gelmiş bir vaziyette idi. Bugün burayı Belediyemiz bir taraftan katranlıyor, bir taraftan da vesaiti nakliyenin geçmesine müsaade ediyor. Arabalar, külçe halinde henüz yeni dökiilen katranları kaldırıyor. Otomobiller de yağmur oyunları meydana getiriyor. Belediyemizden ricamız:

Bu kadar uzun senelerin sonunda yardımla vücutta gelen yolun, daha fena bir vaziyete düşmemesini rica ederek, birkaç gün için vesaiti nakliyenin yandaki toprak yoldan işleminin temini-ni dileriz.

Emürgânılar

Cevaplar:

Ş Kadıköyünde B. B.: Bay Er-tuğrul Muhsini Tepebaşında Şehir Tiyatrosu vasıtasile arayınız.

Ş Karacabey harasında Bay Yusuf Taşkın: Zarfın üzerine bir mecmua, yahut gazetenin ismini yazdıktan sonra çıktığı şehri de ilâve ederseniz, idarehanenin sokak adresi bulunmasa bile, postacılar yerini bulur ve mektubunu-zu verir.

Kazalarda yapılan intihabatın
neticesi

İstanbul içinde yapılan belediye intihabatından başka şehir haricinde ki kazalardan İstanbul meclisine iş-tirâk edecek umumî meclis âzasının da intihabı yapılmış ve keyfiyet âla-kadar makamlara bildirilmiştir.

İntihabın neticesinde şu zevat ek-seriyet kazanmışlardır. Yalova: B. Ömer Çam, Kitapçı muallim Halid Yaşar, Silivri: Asım Engin, avukat Atıf Ödül, Çatalca: Hayri Uğur, İstanbul sabık vali muavini Hüsnü Alad-ı, Refet Edeğin, Galip Bahtiyar Gök-bakan, Şile: Fuad Fazlı Akgün, Kar-tal: Şerafeddin Özer.

Merdivenden düşerek
yaralandı

Gedikpaşada oturan bir buçuk yaş-larında Armenuhi ismindeki kız, evin merdiveninden düşerek ağır surette yaralanmış, zabıta tarafından Etal hastanesine kaldırılmıştır.

Kesilecek ağaçlar

Ankara caddesin-deki âdi ve muzır
ağaçlar kesilecek

Dün vali ve Belediye reisi B. Mu-hiddin Üstündağ, Vilâyet Orman baş-mühendisini davet ederek, refakatin-da Heyeti fenniye müdürü B. Hüsnü, İmar şubesi müdürü B. Ziya, Yollar müdürü B. Galip olduğu halde yeni yapılmakta olan Ankara caddesini teftiş etmiş ve Divanyolu caddesinden Sirkeciye kadar, yolun iki tarafındaki ağaçları tedkik etmiştir.

Mozaik parke döşenecek olan Anka-ra caddesinin iki yanının ağaçlı ol-ması, bugünkü şehircilik prensipleri-nin dışında kalmaktadır. Modern şe-hirciler, otomobil geçen şehir yolla-rının iki yanında artık ağaç bırak-mıyorlar. Gerek Vilâyet Orman baş-mühendisliği, gerek Belediye Fen he-yeti Ankara caddesindeki ağaçların kesilmesini zarurî görmüşlerdir. B. Muhiddin Üstündağ, yüksek kaliteli ağaçların kesilmesine taraftar olma-mış, ancak cinsleri kötü olanlarla ev-leri fazla gölgeliyerek odaları ışıksız ve güneşsiz bırakarak ve sıhhat baki-mından zararlı olan ağaçların kesil-mesine karar verilmiştir.

Bu hafta içinde gerek kalite, gerek sıhhat bakımından değersiz ve zararlı görülüp tesbit edilen ağaçların kesil-mesine başlanacaktır.

Otomobil ve motosiklet
kazaları

B. Nasrın idaresindeki hususî oto-mobil, Mahmutpaşada Raziye ismin-de bir kadına çarparak yaralanması-na sebep olmuştur.

B. Müeyyedin idaresindeki hususî otomobil de Nuruosmaniye'de yedi yaşlarında Mühraban isminde bir ço-çuğa çarpmış, muhtelif yerlerinden ya-ralanmıştır.

Zabıta, icab eden kanunî takibâtı yapmaktadır.

Yedi numaralı plâka taşıyan bir motosiklet te Yeniceamde İlyâ ismin-de birine çarpmış, kazadan sonra kaç-mıştır. Zabıta, motosikleti idare eden-i aramaktadır.

Ağaçtan incir toplarken

Üsküdar'da Necip isminde biri, çıkmış olduğu incir ağacından düşerek ağır surette yaralanmış, Nümune has-tanesine kaldırılmıştır.

Denizbankın Avrupaya göndereceği
talebenin imtihanı yapıldı

Müسابakaya giren gençler imtihan edilirken

Deniz Bank tarafından Avrupaya gönderilecek talebeden lise mezunu olanların evvelki gün başlanan im-tihanları dün bitmiştir. Bunlar, De-niz Bankın Halicteki yeni atelyesin-de imtihan edilmişlerdir. Talebeler yüksek mühendis mekteplerine gön-derilecek, gemi inşaiye, gemi makine ve elektrik mühendisi olacaklardır.

Bu imtihan neticesinde seçilecek olan-lar muayyen bir zaman, Deniz Bank fabrikalarında staj göreceklere ve bu müddet esnasında çalışma, zekâ ve karakter ve beden kabiliyetleri tedkik edilecek, fabrika teknik müdürünün raporundan sonra gidecek talebe tes-bit edilecektir.

Ortamektep mzunlarının imtihanı da bir ay sonra yapılacaktır.

İSTANBUL HAYATI

Tepeden inme tehlike

İstanbulda alabildiğine devam eden inşaat faaliyeti, kenarda köşede bir karış boş toprak bırakmayacak hale geldi. Avuç içi kadar bir arsaya on beş yirmi gün içinde dört beş kati bir apartman kuruluyor.

Bina yapılırken sadece getireceği varidat hesab edilerek mini mini bir arsa içine beş altı odalı daireler sıkıştırılıyor. Fakat burada oturacak-ların bir çok tabii ihtiyaçları hatıra bile getirilmiyor. Bu yüzden İstan-bul halkı pek tabii bir ihtiyaç olan bahçe, yeşillik arzularını tatmin ede-bilmek için ne yapacaklarını şaşırı-yorlar. Yazı sayfiyede geçirebilen bahtiyarlar bu yokluğu mümkün mertebe telâfi ediyorlar. Fakat tem-muzun, ağustosun kızgın güneşi al-tında serin bir ağaç gölgesi şöyle dursun, hiç değilse yeşil bir yaprak görebilmek için kıvrananların hali ne feci! Taraçalara, odaların köşe-lerine, mutfagin kenarına sıralanan saksılar birer bahçe vazifesi görü-yorlar. Hele pencere pervazlarına di-zilen konserve, pisküvi kutuları asma bahçeleri andırıyor. Ve lâkin sa-hiblerinin yeşillik ihtiyacını karşı-layan bu portatif bahçecikler, yoldan geçenlerin tepelerinden daimi ölüm tehditleri sağlıyorlar.

Hatırladığımıza göre sokak üzerin-deki pencere kenarlarına saksı koy-mak memnurdur. Bu memnuriyet ka-rarının tatbiki lâzımdır. Fakat tat-bikat sahasında hiç bir faaliyet gö-rülüyor. Mahalle araları şöyle dur-sun, şehrin en işlek caddesi olan Babıâli yokuşunda bile pencere ke-narlarına eğri büğrü dizilmiş. Çeşid çeşid saksılar göze çarpıyor.

Geçen gün gördüğüm korkunç bir hadise bana bu mevzuu hatırlattı: Bir ahbab evinde oturuyordum. Kar-şı evin dördüncü katında bir pen-cere açıldı. Bayan, elindeki çay dem-liğe saksıları sulamağa başladı. Saksının altından sızan çamurlu su, kaldırımdan geçen kavuncunun te-pesinden saçıldı. Adam hiddetle ba-şını kaldırıp haykırdı:

— Gözlerin kör mü? Sokağa su dökmeğe utanmıyor musun?

Galiz küfürler de yukarıdaki ba-yanı hiddetlendirdi. Yarı beline ka-dar pencereden sarıktı:

— Sen benim evime ne karıştır-yorsun? Su da dökerim, istediğimi de yaparım. Bu kadar emekle yetiştir-diğim çiçeklerimi senin keyfin için kurutacak değilim ya!...

Biraz daha uzanmağa uğraşırken göğsü saksının birine çarptı. Pence-re-den yuvarlanan saksı, kavuncu-nun burnunun ucundan geçip kal-dırım taşları üzerinde parçalandı. Adamcağız bir kaç santim daha ileri-de dursaydı facia muhakkaktı. Bu-na, nadir vukubulan bir kaza diye-lim. Fakat kuvvetlice bir rüzgâr da bu saksıları kolayca düşürebilir.

Bana kalırsa bu tepeden inme teh-likeden kurtulmak için yaya kaldı-rımını bırakıp otomobillerin, şahlan-mış beygir arabalarının arasından geçmek daha ehveni şer olacak.

Cemal Refik

Belediye ve dairei hususiye
barem cedveli geldi

Tahsisatı belediyenin 938 bütçesine konan belediye ve dairei hususiye me-murlarına aid yeni sene barem cedve-li de tasdik edilerek belediyeye gel-miştir. Yeni barem cedveline göre be-lediye memurlarından bir kısmı ter-fi etmişler, bazılarının da maaşlarına zamlar yapılmıştır. Bu arada uzun senelerden beri umumî vilâyet mecl-i-sinin şehir meclisi masası sefliliğini ya-pan B. Nadir de terfien Fatih beledi-yesi baş kâtipliğine tayin edilmiştir. Diğer terfiler bugünlerde âlakadarla-ra tebliğ edilecektir.

Büyükadada araba kazası

Büyükadada arabacı Hüseyin, ara-basile Haziran caddesinden geçerken, arabanın oku kırılmış, hayvanlar ür-kerek sürüklemeye başlamışlardır. Arabacı muhtelif yerlerinden yara-lanmıştır.

Araba, neden sonra müşkilâtla dur-durulabilmiş, yaralı Hüseyin tedavi altına alınmıştır.

Harp Akademisinin bu seneki mezunları

Yeni Kurmay subaylarımıza dün merasimle diplomaları tevzi edildi

Yetmiş yıllık şerefli bir mazisi olan Harb akademisi bu yıl da kahraman ordumuza deniz ve kara sınıfından 30, yüksek levazım okulu 8 güzide subay hediye etmiştir. Üç senedir geçirmek mecburiyetinde oldukları çetin imtihanları muvaffakiyetle başaran ve bu suretle Türk ordusunda kurmay olarak vazife görmeğe layık olduklarını bihakkin isbat eden genç subaylarımıza dün Yıldızdaki Harb akademisinde merasimle diplomaları tevzi edilmiştir.

Diploma tevzii münasebetle dün akademiye generaller ve üstsubaylar davet edilmiş bulunuyordu. Başta orgeneral Fahreddin Altay olmak üzere İstanbul komutanı korgeneral Halis Bıyıktaş, akademi komutanı korgeneral Ali Fuad Erden, korgeneral Cemil Cahid, tümgenereal Osman Tufan, amiral Mehmed Ali, akademi talim heyeti, İstanbulda bulunan bütün askeri erkânı ve gazeteciler bu şerefli hâdisede hazır bulundular.

Merasime saat 14,30 da İstiklâl marşıyla başlandı. Mezunlar Şeref salonunda, üzerinde kırmızı çuha kaplı diplomaların sıralandığı büyük masanın etrafında muntazam bir dizi teşkil etmişlerdi. İstiklâl marşı esas vaziyetinde dinlendikten sonra isimler okunmağa başladı. Orgeneral Fahreddin Altay genç kurmaylarımıza teker teker diplomalarını verdi.

Bunu müteakib Harb akademisi komutanı korgeneral Ali Fuad Erden yeni mezunları tebrik etti ve her cümlesi kıymetli bir vecize olan çok güzel bir nutuk söyleyerek Türk ordusunda kurmay olarak çalışan bir subayın her cihette haiz olması lâzım gelen yüksek vasıfları bir kere daha tebarüz ettirdikten sonra dedi ki:

«Arkadaşlar. Size (kurmay subayı) nı tasvir etmek istedim. Bu tasvirim hayal değildir.

Mareşal, bütün bu faziletlerin yüksek timsalidir.

Ordunun viedanı ve dimağı. Kurmay ve komutan vasıflarının şahıslanmış olan mareşal, yeni girdiğiniz yolda sizin idealiniz olmalıdır.

Askerliğin en son timsali serdarlardır. Serdarlarda bir milletin askeri vasıfları en mümtaz surette tecessüm eder. Serdarlar müstakbel nesiller üzerinde örneklerdir. Onlar, ışıklarını asırlarca ileriye aksettiren birinci sınıf yıldızlardır. Orduların kuvvet ve cevheri, yetistirdikleri askeri dâhilerle ölçülür. Frederiksiz, Blüher, Moltkesiz Alman askerliği yalnız muazzam bir kütle olurdu. Napolyonun şerefli yadı olmasaydı, Fransız askerliği 1870 den sonra kalkınamaz ve büyük harpteki Fransız ordusu olamazdı.

Bugün modern harplerde askeri deha ve yüksek sevk ve idare her devirden elzemdir; çünkü teknikce ve teşhizatca ordular takriben müsavidir. Talim ve terbiyece de büyük fark yoktur. Sevk ve idare sanattır ki zaferi temin edecektir.

Yukarıda: Orgeneral Fahreddin Altay mezunlara diplomalarını veriyor. Aşağıda Harb akademisi komutanı general Ali Fuad Erden nutuk söylerken

Askerî dehalar her milletin tarihinde enderdir. Bazı milletlerde hiç yoktur. Yalnız Türk milletidir ki bunda en zengindir. Bu; mazi için hakikattir. Hal için hakikattir.

Bizden başka dünyada hangi millet vardır ki onun kurmay subayları, aynı nesilde, kurmaylar arasından, bizdeki kadar büyük adam çıkmış olmakla öğünmekte haklı olsun.

Ve gene dünyada hangi millet vardır ki umumi tarihinde bu kadar çok askeri dâhi yetiştirmiş olsun.

Türk tarihindeki büyük imha muharebeleri ve hepsinin üstünde Başkumandan meydan muharebesi asırlara meşalelerdir.

Cihan tarihinde granit şahıskası gibi yükselen Atatürkün çağdaşı olmakla; Türk milletinin tarihini süsleyen askeri ve siyasi dehaların en yücesi olan Atatürkün kurmay subayları olmakla bahtiyarsınız.

Bu mektep, Atatürkü yıllarca bağrında taşıdı.

Türk milletinin ezeli ve ebedi kuvvet ve kıymetine Atatürkün şahsında iman.

Sizi bu imanla bugün kurmay hayatına yolcu eder ve hepinize değerli başarılar dilerim.

Büyük bir alâka ve dikkatle dinlenen bu nutku müteakib genç subaylarımız kendilerine başarılar dileyen

komutanlarına bir ağızdan «Sağol» diye bağrdılar ve hep beraber «On yıl» marşı söylendi. Davetliler hazırlanan büfede ızzat edildiler.

Yeni kurmay subaylarımız

Harb akademisinin bu seneki mezunlarının isimlerini yazıyoruz:

Deniz subayları: Önyüzbaşı Sadi Erk, Fuad Başak, Tevfik Sorgut, Ekrem Erman.

Kara subayları: Süvari önyüzbaşı Mustafa Behzad, piyade önyüzbaşı Şevket doğu, Bürhaneddin Türsoy, topçu yüzbaşı Etem Boransu, piyade yüzbaşı Mustafa Lütfi, topçu yüzbaşı Cemil Uluçevik, Abdürrahman Bulak, topçu Mehmed Rasim Atakan, Memduh Tağmaç, Selim Türkkan, Orhan Türkkan, teğmen Nail Akarsu, Sabri Alkın, piyade teğmen Zeki İter, Ferid Gökçek, Naci Aşkun, Kenan Nuri Canberk, Kemal Talay, süvari teğmen Emin Dirvana, piyade teğmen Faik Yüngöl, Nüzhet Bulca, Cahid Yenicioğlu, Cemal Yıldırım, Kâzım Altıok.

Yüksek levazım mezunları

Piyade yüzbaşı Raşih Kunter, Raşid Erkartal, levazım yüzbaşı Cavid Oralı, Hüsnü Çağlar, İhsan Raşid Bulat, üstteğmen Abdürrahman Ersoy, Saim Hacıoğlu, Hüseyin Sabri Koçak.

Diyarbakırda at koşuları

Sonbahar koşularından birincisi parlak oldu

Diyarbakır (Akşam) — Sonbahar at koşularının birincisi yapılmıştır. Koşu meydanını binlerce halk doldurmuştu. Koşu şu suretle olmuştur.

Birinci koşu: 3 yaşında ve hiç koşu kazanmamış halis kan Arap erkek ve dişi taylara mahsustu. Bu koşuya 7 tay iştirak etti. Koşu sonunda Mehmed Argunov Demiri birinci, Tevfik Sönmezün Uçarı ikinci, Urfalı Ali Şelilin Leylâsi üçüncülüğü kazandılar.

İkinci koşu: 4 ve daha yukarı yaşta ve 938 senesi zarfında hiç koşu kazanmamış halis kan Arap at ve kısraklara mahsustu. Bu koşuya 8 hayvan iştirak etti. Koşu sonunda Rahmi Günayın Tayyarı birinci, Hınıslı Kızılın Mesudu ikinci, yüzbaşı Hüseyin Akıncının Yıldırını üçüncülüğü kazandılar.

Üçüncü koşu: 4 ve daha yukarı yaşta halis kan Arap yalnız kısraklara mahsustu. Bu koşuya 9 kısrak iştirak etti. Koşu sonunda Erzurumlu Cevdet Karlıdağın Afeti birinci, Kâzım Kayanın Yıldızı ikinci ve Hamid Kızılotun Güleni üçüncülüğü kazandılar.

Dördüncü koşu: En heyecanlı olan bu mukavemet koşusunda 4 ve daha yukarı yaşta halis kan Arap ve halis kan Arap at ve kısraklara mahsustu. 2800 metre mesafeli bu koşuya 7 hayvan iştirak etti. Koşu sonunda Adanalı Hüseyin Atlının Uçarı birinci, Ahlatlı Hasanın Mesudu ikinci ve Yakub Alankuşun Ejderi üçüncülüğü kazandılar.

Kazananlara 1040 lira mükâfat tevzi edilmiştir.

Redye

Ankara — Ögle neşriyatı: 12.30 - 13: Müzik (Türk plâkaları), 13 - 13.15: Haberler, 13.15 - 14: Müzik (Karışık plâk neşriyatı), 14: Son.

(Ögle ve akşam neşriyatı yeni stüdyoda tecrübe mahiyetinde olarak yapılacaktır.)

Akşam neşriyatı: 18.30 - 18.50: İstasyon hakkında muhtelif ilanlarla izahat ve müzik (operet plâkaları), 18.50 - 19.05: Müsahabe, 19.05 - 19.20: Müzik (Bir solist konseri), 19.20 - 20: Sığ, 20 - 20.30: Müzik (İncesaz fashi), 20.30 - 21: Müzik (Riyaseticumhur bandosu, şef: İhsan Koçer), 1 - Ed. Grieg: Sogurd Jorsellar No. 1 Prelude, No. 2 Intermezzo, No. 3 Marche Solennel, 2 - Paul Dukas: L'apprenti Sorcier (Scherzo), 3 - H. Maquet: Danse Annamite, 21 - 21.10: Araça söylev, 21.10 - 21.15: Haberler, 21.15 - 22: Müzik (Halk türkülleri ve muhtelif eserler), 22 - 22.45: Müzik (Küçük orkestra-), 22.45 - 23: Haberler, istasyon hakkında muhtelif ilanlarla izahat ve istiklâl marşı, 23: Son.

Fransız Tiyatrosunda

22 Birinci Teşrin Cumartesi 17,5 da Matine, 25 Birinci Teşrin Salı 21 de Suvare

Paris Konservatuvarı Profesörü

Dehakâr Piyanist

Bayan MAG TALIAFERO

2 GALA KONSER

Bugün SAKARYA sinemasında

Güzel ve müntahab 2 film birden

MARTHA EGGERTH

PAUL HORRINGER ve THEO

LINGEN

SARI ZAMBAK

Aşk, Şarkı, ve Musiki Filmi

Bugün saat 11 - ve 1 de tenzilâtli Halk matinesi

Ankara Borsası

15/10/938

Esham ve Tahvilât üzerine muamele olmamıştır.

PARA ve ÇEKLER (Kapanış fiyatları)

Londra	1 Sterlin	5.9625
New-York	100 Dolar	125.89
Paris	100 Frank	3.3350
Milâno	100 Lire	6.6250
Cenevre	100 İsviçre Fr.	28.5125
Amsterdam	100 Florin	68.5550
Berlin	100 Rayhsmark	50.455
Brüksel	100 Belga	21.20
Atina	100 Drahmi	1.0875
Sofya	100 Leva	1.535
Prag	100 Çkoslovak Kr.	4.32
Madrid	100 Pezeta	5.9625
Varşova	100 Zloti	23.68
Budapeşte	100 Pengo	24.8425
Bükreş	100 Ley	0.8950
Belgrad	100 Dinar	2.8250
Yokohama	100 Yen	34.81
Stokholm	100 İsveç Kr.	30.7225
Moskova	100 Ruble	23.7075

YENİ NEŞRİYAT:

Herşey Mecmuası

«Akbaba» sahibleri Yusuf Ziya Ortaç ile Orhan Seyfi Orhon arkadaşlarımız tarafından negredilen haftalık Herşey mecmuasının ikinci sayısı da çıktı.

Herşey'i okuyanlar Mithat Cemal, Peyami Safa, Ercüment Ekrem, Nurullah Ataç, Sermed Muhtar gibi en tanınmış muharrirlerin yazılarını ve itina ile seçilmiş, temiz basılmış güzel resimler bulacaklardır.

Mecmuacılık sahasında kendisine iyi bir mevki yapacağına şüphe olmayan Herşey'in mündericatinin kıymetine, basık nefasetine ve sahife mikdarına nazaran on kuruşa satılması âdeta hayretle karşılanacak bir hadisedir. Arkadaşlarımızı bu muvaffakiyetlerinden dolayı tebrik etmeyi borç biliriz.

Modern Türkiye

Bu mecmuanın (34) üçüncü sayısı münevvis yazı ve resimlerle çıkmıştır. ★

Dr. Bürhanettin Osman Tugan

Gülhané porfösörlerinden Dr. Bürhanettin Osman Tugan Avrupa tethik seyahatinden dönerek hastalarını Yerebatan Orhanbey apartmanında kabule başlamıştır.

Şehir T. Komedi kısmı

Gündüz saat 15.30 da

Bu akşam saat 20.30 da

YANLIŞLIKLAR

KOMEDİYASI

3 perde komedi

Yazan: V. Şekspir

Türkçesi: Avni Givda ★

Beyoğlunda Halk opereti tiyatrosunda (Eski Çağlayan temsillerine başlıyor.

İlk eser Mahmud

Yesari, Seyfeddin Asa-lindir.

TURAN TİYATROSU

Halk sanatkârı Naşid, okuyucu Sema, Mişel varyetesi akrobat numarası. Bugün:

Pegeli Kadın 3 P. Gece: Pembe Köşk 3 P. ★

Taksim âbide karşısında bugün 13 de (talebe-ye), saat 16

20.30 da umuma

OTELLO ★

Alman - Yugoslav ticaret müzakereleri

Müsaid bir hava içinde devam ediyor

Belgrad 15 (A.A.) — On gün evvel Belgradta Almanya ile başlayan ticari müzakereler müsaid bir şekilde ve samimi bir hava içinde devam etmektedir. Bu müzakereler neticesinin bütün memleketin iktisadiyatı için faydalı olacağı ümid edilmektedir. Müzakereler esnasında nisbeten çetin meselelere de teddik edilmekte ise de iki tarafın müteakib anlayışı sayesinde bunların da tamamille halledileceğine şüphe yoktur.

Bu müzakerelerin hiç olmazsa gelecek haftanın sonuna kadar devam edeceği tahmin edilmektedir.

Amerikada teslihat

Tanzim edilmekte olan plân ikmal edildi

Vaşington 15 (A.A.) — Ruzveltin sabah gazetelerine yaptığı beyanat mucibince hükümetin yüksek memurları bugün millî müdafaanın tekiyesi ve yenileştirilmesi için tanzim edilen geniş bir programı ikmal etmişlerdir. Bu program ile ordu ve donanmaya ve teknik sahasında, bilhassa istihsal bakımından, yapılan yeni tedkikata verilen tahsisat artırılmaktadır.

Program Reiscümhur tarafından kabul edildiği takdirde 1939 senesi başlangıcında Parlâmentoya sevk edilecektir.

Bugün: İPEK ve MELEK sinemalarında KONTES VALEVSKA

Baş rollerde:

Greta Garbo - Charles Boyer

Bugün saat 11 ve 1 de çok ucuz fiyatlarla Halk ve talebe matineləri.

Bu filmPERŞEMBE akşamından itibaren İZMİR'de ELHAMRA sinemasında gösterilecektir.

Bu sene Venedik'te yapılan beynelmîlîl filim müsabakasına Fransa namına gönderilerek birincilikle Venedik şehri altın kupasını kazanan film:

Günahkâr Kızlar

MELEK sinemasının büyük bir muvaffakiyeti olacaktır.

DÜNYADA neler oldu neler oluyor?

Zifaf gecesi patlıyan tabancalar

Napoli civarında Lusiano kasabasında mahalle gençleri tarafından yapılan fena bir şakanın acıklı bir netice verdiği bildiriliyor. Geçenlerde Ciovanni adında 66 yaşında bir ihtiyar Paparozza isiminde 44 yaşında bir kadınla evleniyor. Düğün merasimini müteakib yeni karı koca odalarına çekilerek yatarlar. Biraz sonra derin bir uykuya dalarlar. Bu aralık kapılarının önünde pathyan tabancaların gürültüsünden ikisi de ani surette uyanırlar. Kadın yataktan fırlayarak kaçar. Fakat ihtiyar

Ciovanni korkudan dizleri tutulduğu için yerinden kimildiyamaz. Derhal çağırılan doktor ihtiyarın korku neticesinde asabi bir kötürümlüğe tutulduğunu tesbit eder. Yeni güveği bunun üzerine zifaf yatağından kaldırılarak hastaneye naklolunur. Ciovanni hastanede derin bir baygınlık geçirir. Uzun müddet ayılamaz. Hastanın sıhhi ahvali çok vahim bir şekil alır. Zabıta tabancaları patlatan mahalle çapkınlarını yakalılarak hapse tıkar.

Ölümden kurtaran mezar

Almanyanın Nürnberg şehri civarında bir kilisenin çatı kulesinde çalışmakta olan bir usta nasılsa muvazenesini kaybederek bulunduğu yerden aşağıya doğru kaymağa başlar. Gayet yüksek bir mevkiden aşağıya bu uçmanın muhakkak bir ölüme neticelenmesi lâzım gelirken bir tesadüf eseri düşenin hayatını kurtarır. Ustanın çalıştığı kilisenin etrafı mezarlıktır. O gün kasabada ölen bir adamın gömülmesi için taze bir mezar kazılmıştı. Kazılırken çıkarılan topraklar büyük bir yığın teşkil et-

miş bulunuyordu. Bu taze toprak yığını da ustanın tam düştüğü yere tesadüf ediyordu. Onun için usta sert toprak üzerine düşerek mutlaka ölmesi lâzımgelirken bu yumuşak mezar toprağının üzerine düşerek hiç bir tarafı zedelenmeden kurtuluyor. Yalnız toprak yığınının da kayarak mezarın içine düşüyor. Bir mezarın ölü insanı gömmeğe değil, bir diri insanın hayatını kurtarmağa yaradığı belki dünyada ilk defa vaki olmuştur.

Bütün dünya motörleşiyor

Bütün dünya motörleşiyor. Şehirler, köyler, ordular hep motörlü nakil vasıtası kullanıyorlar. Bunların sayısı günden güne fevkalâde artmaktadır.

Bu gidişle Avrupada her ailenin yahud her adamın bir otomobili olacaktır. Meselâ Berlinde 1928 senesinde hususî yahud taksî olarak işlemede olan 76409 otomobil vardı.

On sene sonra bunların mikdarı 414579 otomobili bulmuş olduğu geçen temmuzda bu şehrin belediyesi

tarafından tutulan hesaplardan anlaşılmıştır.

Bu hesaba göre on sene evvel Berlinlilere her 54 nüfus başına bir otomobil isabet ediyordu. Şimdi ise her 20 kişiye bir otomobil düşüyor. Bu gidişle bundan on sene sonra da hemen hemen her beş Berlinliye bir otomobil isabet edecektir.

Şimdi Berlinin her sokak ve caddesinde otomobiller bir derenin dalmı akan suları gibi akıp geçmektedir.

Define arayıcılarının

Bükreşten bildirildiğine göre Greci kasabasında bir senedenberi üç define arayıcısı bir defineyi meydana çıkarmak için hafriyatla meşgul olmaktadır. Bu define arayıcıları Arnavud olan bir lokantacının Türkiyeden aldığı mektup üzerine harekete geçmişlerdir. Arnavuda gönderilen mektupta 1877 de Rusların hücumu üzerine Bükreşten kaçmağa mecbur olan diğer bir Türkün altın-

bulamadıkları define

larını ve mücevherlerini Greci civarında bir yere gömdüğünü bildirmişti. Mektup sahibi ölüm döşeğinde bu sırrı mezara götürmek istememiş ve onu Bükreşteki dostu Arnavuda mektupla bildirmişti. Üç Bükreşli define arayıcısı defineyi meydana çıkarmak için bir senedenberi birçok para sarfettikleri halde şimdiye kadar tayin edilen yerde iki insan iskeletinden başka bir şey bulamamışlardır.

Otelde bir müşterinin 75 lirasını çalan sabıkalı

Maznun elbiseci Asaf korku saikasıyla parayı çaldığını söylediğini iddia ediyor

Sirkeci'de bir otelde geceleyin bir müşterinin 75 lirasını çalmaktan maznun Asaf adında biri yakalanarak dün adliye'ye verilmiş, Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemesinde sorguya çekilmiştir.

Eskişehirli olduğunu ve orada el-biseclik yaptığını söyleyen Asaf dün mahkemede cürmünü inkâr etmiş ve şunları söylemiştir:

— Benim evvelce hırsızlıktan bir sabıkam vardır. Bir kaç gün evvel mal almak üzere Eskişehirden gelmişim. Sirkeci'de bir otele indim. Gece sokaktan otele gelip odama girmek üzere salona çıktım. Orada üstüste iki tane elektrik düğmesi vardı. Ben odanın lâmbasını yakmak isterken yanlışlıkla salonun düğmesini çevirmişim, salonun lâmbası söndü. Ben karanlıkta lâmbayı yakmağa uğraşırken aşağıdan otelci geldi ve lâmbayı niçin söndürdüğümü sordu. Ben vaziyeti anlattımsa da dinlemedi ve polise haber verdi. Karakolda üzerimi aradılar, sermayem olan 49 lirayı cebimde buldular. Ben orada kurtuğum için bu paraları Zonguldakta birinden çaldığımı söyledim. O sırada Sirkeci'de otelde bir müşteri de karakola gelip 75 lirası çaldığını söyledi. Beni tazyik ettiler ve Zonguldaktan tahkikat ya-

pacıklarını söylediler. Sabıkalı bir adam olduğum için yalanımın meydana çıkacağını anladım ve bu defa ifademî değiştirerek paraları Sirkeci otelinden çaldığımı söyledim. Halbuki ben hiç bir yerden para çalmadım. Üzerimde bulunan paralar benim sermayemdir. Bunlarla mal alacaktım.

Maznun Asaf tazyik gördüğünü iddia ederek muayeneye sevk edilmesini istedi. Hâkim B. Reşid maznunun tevkifine ve tabibi adli tarafından muayene edilmesine karar verdi.

Tepeüstü cinayeti davası

Bir müddet evvel Kurtuluştaki Tepeüstünde bir kan davası yüzünden Said adında birini öldürmekten maznun Mehmed ve İhsan'ın muhakemelerine dün ağırceza mahkemesinde gizli olarak devam edilmiş, maznunların gösterdikleri müdafaa şahidleri dinlenmiştir.

Rezalet çıkaran sarhoşlar

Beyoğlunda kunduracı Mehmed, Üsküdar'da İbrahimle kardeşi Hayri, Beyazıtta seyyar midyecî İbrahim, son derece sarhoş olarak sokaklarda umumun istirahatini selbettiklerinden, polisçe yakalanmışlar ve mahkemeye verilmişlerdir.

Bir Amerikan şehri otomobil ve otobüs kazalarından kendini nasıl kurtardı

Amerikada, Rhode adasında, ki Providence şehri dört aydanberi motörlü nakil vasıtalarının kazalarından kendisini kurtardığı için

Otomobil kazalarına başlıca sebep sürat olduğu tahakkuk etti. Şehir içinde fazla süratin zaman kazanılmasına yardım etmediği isbat edildi. Bunun üzerine tedbirler alındı. Dört aydanberi bu şehirde otomobil kazası olmamıştır

şenlikler yaptı. Asrimizde bir şehrin 120 gün zarfında bir ölüm kazası kaydetmemesi hakikaten şenlik yapılacak kadar mühim bir hâdise teşkil ediyor.

Providence şehri 250,000 nüfusa maliktir. Şehir aynı zamanda pazar yeri olduğu için, her gün oraya ayrıca 50 bin kişi de girip çıkar. Şehrin sokakları dar ve dolambaçlıdır; köşeleri çoktur, nakil vasıtaları ekseriya birbirine karışır. Buna rağmen Providence şehri son dört ay zarfında hiçbir otomobil kazası kaydetmemiştir.

Dünyada misli görülmiyen bu muvaffakiyetin şerefi şehrin polis müdürü Parker ile Belediye şoseser mühendisi Eeton'a aittir. Geçen kânu-nüevvelde polis müdürü Parkere, sokak kazalarına karşı bir çare bulması tavsiye olundu. Bunun üzerine müdürle komiser Adams, senelerdenberi vuku bulan kazaları tasnif ve tahlil ettiler. Neticede kazalardan yüzde seksen beşinin süratten ileri geldiğini kayde muvaffak oldular.

Bunun üzerine Parker şu cevabı verdi: «Sürati indirmeme müsaade ediniz, o zaman ölümlü kazalar azalacaktır.» Bunu söylemekle beraber âzami sürat olarak saatte 25 mili tek-lif etti.

Evvelâ Parkerin muvaffak olacağına inanılmadı, fakat altmış günlük bir tecrübe devresine müsaade edildi. Buna birçok taraflardan itiraz olundu: «Bizi beyhude yere yavaş yürüteceksiniz!» diye mırıldananların haddi ve hesabı yoktu. «Bir kaç mil fazla süratle gittik diye neden ceza verelim?» denildi.

Bu şikâyetlerin kökünü kesmek için polis müdürü Parker bir tecrübe tertib etti. Bir şoförün istediği kadar süratle şehrin bir ucundan öbür ucuna kadar gitmesine müsaade etti: «Projektörleri yakabilirsin, sürati arttırmak için elden geleni yaparsın!» dedi. İkinci bir şoföre de, bütün sey-rüsefer kaidelerine riayetle saatte 25 mil süratle şehrin bir başından öbür başına gitmesini söyledi.

Halk sandığı

İkinci teşrin ayında şehrimizde faaliyete geçecek

Ankara 15 (Akşam) — Halk bankası tarafından İstanbul'da açılacak Halk sandığı için yapılmakta olan hazırlıklar bitmek üzeredir. Küçük esnafın kredi ihtiyacını temin edecek olan sandık önümüzdeki ikinci-teşrin ayında faaliyete başlamış olacaktır. İstanbul Halk sandığından sonra İzmir'de de bir Halk sandığı açılacaktır.

Ankarada sığınaklar

Ankara 15 (Akşam) — Dahiliye Vekâleti binasının önünde, Devlet mahallesinde oturanların mühim bir kısmını alabilecek genişlikte büyük bir sığınak yapılmaktadır. Bundan başka Devlet mahallesinde ve şehrin muhtelif yerlerinde müteaddid sığınaklar yapılacaktır.

NOVOTNi

LOKANTA ve BİRAHANESİ
Mayestro MEHMET ZORLU idaresinde ve Macar KADIN san'atkarlarından mürekkep
HALASZ
Orkestrası
Neş'e — Eğlence ★

İki otomobil, tayin edilen noktaya iki dakika fasıla ile vasil oldular. Bu tecrübe sayesinde Providence halkına şehir sokaklarında sürat sayesinde vakit kazanılmadığı anlatılmış oldu. Bunun üzerine gerek matbuat, gerekse radyo vasıtasile sürat hakkında halka ihtaratta bulunuldu, 25 mîlden fazla süratin yasak olduğu herkesce tekrar tekrar anlatıldı. Bu kararım tatbik mevkiine konulduğu ilk günler zarfında fazla süratle giden binlerce otomobil idare edene ihtar kartları dağıtıldı. Bu kartları alanlar «adam sen de, bu karar birkaç gün sonra kalkar!» diyerek omuzlarını kaldırmakla iktifa ettiler.

Bundan sonra polis faaliyete geçti, yüzlerce kişiye ceza verdi. Heyecana düşen acul adamlar, vakitlerinin kitliğundan bahseden iş sahipleri polis komiserliklerini şikâyetlerle doldurdular. Bu şikâyetlerden hiçbir fayda hasıl olmadı. Hattâ ceza itirazlarını tedkik eden hâkim bile şikâyetçiler arasına katıldığı halde karar geri alınmadı.

Polis müdürü, memurlarına şu emri verdi: «Otomobil kullananların sizi görebilecekleri yerlerde bekleyiniz ve zengin, fakir, siyasi adam veya memur, ve hattâ dostlarınıza bile, bir muamele yaparak, süratin tehlikeli olduğunu ihtar ediniz!» Bu aralık Belediye memurlarının yardımına da müracaat edildi, kiliselerde rahipler süratin tehlikesi hakkında vaazlar verdiler, şehrin gazeteleri her gün süratin ne korkunç bir şey olduğu hakkında yazılar yazdılar; bu nesriyate radyolar da iştirak etti. Polis komiserleri mekteplere giderek, sınıflarda sokaklardaki emniyete dair dersler verdiler. Sokaklarda oyun oynayan çocukların oyuncakları ve topları müsadere olundu. Ebeveyn, oyuncakları geri almak için polise müracaat ettikleri zaman, kendilerine sokaklardaki emniyet hakkında nasihatler verildi.

Verilen altmış günlük tecrübe devresinde kazaların önü alındı. Altmış sekizinci gün, hiç kaza olmadan geç-

tiği için, polislerin kollarına 68 rakamını taşıyan kurdeleler bağlandı. Bu tedbirler halkta o kadar alâka uyandırdı ki, herkes kazalar hakkındaki

haberleri, futbol müsabakalarına ait haberler kadar alâka ile takibe baş-ladı. 82 nci günü iki otomobil müsa-deme etti ve birinin şoförü yaralandı ve bir otomobil de parçalandı. O gün şoförün yatırıldığı hastanenin telefonu mütemadiyen işledi. Bütün Providence halkı şoförün sıhhatile alâ-kadar oldu.

Polis müdürü Parker, kazaya dramatik bir vech'e verdi. Parçalanan otomobili, kazanın vuku bulduğu şose üzerinde teşhir etti. Parçalanan otomobil 20 bin kişi tarafından ziyaret edildi.

Providence zabıtasının muvaffak olması en ziyade «Halkın görebileceği bir yerde durarak ihtaratta bulununuz!» emrinden ileri geliyordu. Bu muvaffakiyet gittikçe büyüdü. Bununla beraber halkın alâkası da arttı. Otomobiller gittikçe ihtiyatla kullanılmağa başlandı, artık ne korne sesleri kulakları gıcıkliyordu, ne de küfürler, feryadlar işitiliyordu. Otomobiller aheste aheste yollarına devam ediyorlardı.

Civar şehirlerde vukua gelen feci otomobil kazalarına dair alınan fotoğrafların neşredilmesi de çok fayda verdi. Bu fotoğraflar neşrolunurken altlarına «Böyle bir hale duçar olmak ister misin?» suali de ilâve olundu.

Bütün bu gayretlerden sonra Providence halkı nihayet emniyet için süratten vazgeçmeğe mecbur oldu. Şimdi emniyet alâmeti olmak üzere Belediye binasına her gün beyaz bayrak çekilmektedir. Bu beyaz bayrağın yerine, matem alâmeti olan siyah bayrağın çekildiği pek nadir olarak görülmüyor. Siyah bayrak o gün bir kazanın ölümle neticelendiğine delâlet ediyor.

Providence şehrinde tatbik edilen şeyler, niçin başka bir şehirde de tatbik olunamasın? Mesele bir intihap meselesidir, ya sürat ve yahut emniyet! Süratle gitmek isteyen siz otomobil kullananlar, şimdiye kadar kazandığınız sürat nenize yaradı?

15 yaşında bir katil

Ali, Hüseyini isteyerek vurmadığını kendini müdafaa ederken maktulün vurulduğunu söylüyor

Evvelki akşam saat yedi buçuk sıralarında Mercanda İsmetiye caddesinde İsmailin kahvesi önünde bir kavga olmuş, 15 yaşında Mansur oğlu Ali, bıçakla Peturgeli Hasan Hüseyini öldürmüştü. Katil Ali hakkında zabıta tahkikatı ikmal edilmiş, kendisi dün adliye'ye verilmiştir. Ali dün adliyede verdiği ifadede şunları söylemiştir:

— İki gece evvel kahvede Hasan Hüseyinle kâğıd oynadık ve bu yüzden kavga ettik. Hasan Hüseyin orada bana ağır küfürler söyledi. Ertesi gün akşam üzeri gene ben kahvede otururken Hasan Hüseyin geldi, bir akşam evvelki kavgayı tazeliyerek küfür etti ve bir iskemle alıp kafama vurmak istedi. Ben kendimi koruyarak kahveden dışarı çıktım. Fakat Hasan Hüseyin arkamı bırakmadı ve kendisi de kapının önüne çıkıp küfür ederek üzerime atıldı. Bu hücumu esnasında Hasan Hüseyinin elinde bir de siyah saplı bıçak olduğunu gördüm. Hasan Hüseyin bu bıçakla beni vurmak istiyordu. Bu vaziyet karşısında kendimi müdafaa etmek mecburiyetinde kaldım

ve bana bıçakla vurmasına mâni olmak üzere ben de onun üzerine atıldım. Elinden bıçağı almak istiyordum. O esnada Hasan Hüseyin yere yuvarlandı. Ben de düştüm. Boğuşurken kendimi kaybetmişim. Hasan Hüseyinin elinden bıçağı alıp almadığının farkında değilim. Her halde o düşünce kendi bıçağıla kendisi yaralanmış ve ölmüştür. Ben Hasan Hüseyini vurmak istemiyordum. Zaten benim bıçağım da yoktu. Orada bulunan siyah saplı bıçak Hasan Hüseyine aittir.

Maznun Ali müddeiummlikte isticvap edildikten sonra Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemesine verilmiş, orada yapılan sorgu neticesinde hakkında tevkif müzakeresi kesilerek tevkifhaneye gönderilmiştir.

Ölen Hasan Hüseyinin cesedi adliye doktoru B. Salih Haşım tarafından muayene edilmiş ve görülen lüzum üzerine otopsi yapılmak üzere morga gönderilmiştir. Cinayet etrafında müddeiummî muavinlerinden B. Besim Ekrem Gökvarda tahkika-ta devam ediyor.

Avustralyaya muhacir akını

Kaldırım taşları altından altın madeni çıkan kıta: Avustralya

İngiltere nüfus azlığı karşısında Avustralyaya Hollandadan muhacir getirtmeğe karar verdi

Dünyanın beşinci kıtası olan Avustralyanın asıl ismi «Yeni Hollanda»dır. Çünkü burasını ilk keşfedenler ve burada yerleşenler Hollandalılardı. Ada, sonradan İngilizlerin eline geçmiş, lakin buraya kâfi derecede muhacir gidememiştir.

En az yüz milyon nüfusu beslemeğe kâfi arazisi olan bu kıtanın bugün nüfusu yerlilerle beraber altı milyondur. Bundan iki milyonu Sidney şehrine tıkmış olduğundan, bu koca memlekette dört milyon halk yayılmış demektir.

Avustralyaya İngiliz ırkından muhacir celbi için şimdiye kadar yapılan propaganda ve gayretler netice vermemiştir. Koca adanın boş bırakılması, ileride civar büyük devletlerin hirs ve tamamını uyandıracığından, buraya tekrar Hollandalı muhacirlerin getirilmesi düşünülmüştür.

Bu hususta yapılan plân birkaç aydanberi tatbik edilmektedir. Cenubi Afrika'yı imar eden ve «Boer» denilen Hollandalı çiftçiler gibi, şimdi Hollandadan muhacerete teşvik edilen köylüler, yani yeni Boerler Avustralyaya akın etmeğe başlamışlardır.

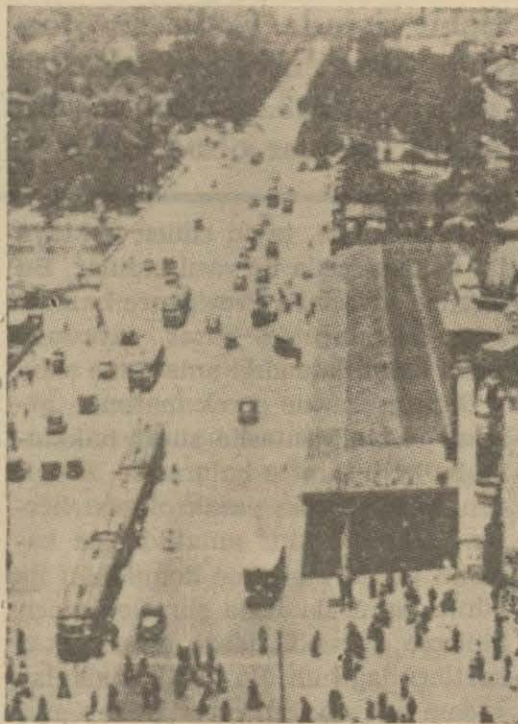
Gelen muhacirlerin çoğu gençtir. İngiliz idaresi bunların çalışkan, namuslu, perhizkâr ve temizliğe riayetkâr bulunmalarından çok memnundur.

Yarı dünyayı ve birkaç Okyanusu katederek gelen Hollandalı çiftçiler karaya ayak attıklarının ertesi günü ineğini sağmağa başlamış, ve sabanlarına yapışmışlardır. Bu gidişle Avustralya tekrar Yeni Hollanda ismini alacaktır. Çünkü burasını lâyıkile imar ve iskân edecek yegâne unsurun Hollandalı çiftçiler olduğuna gerek İngiliz dominyon hükûmeti, gerek eski İngiliz muhacirlerin nesilleri ve varisleri tamamilen kanaat hasil etmişlerdir.

Kaldırım taşları altındaki altın madeni!

Dünyanın en zengin altın madenleri, akla gelmiyen garip tesadüflerin neticesi olarak keşfedilmiştir. Fakat ahiren Avustralyada keşfedilen bir altın madeni son derece tuhaf bir tesadüfün eseri olduğundan, herkesin merakını celbetmiştir.

Cenubi Avustralyadaki Viktoriya hükûmeti dahilinde Yakandaha şehrinin en büyük binası Avustralya bankası şubesidir. Şehrin merkezinde bulunan bu bankada, civardaki altın madenlerinden getirilen altın tozları

Avustralyada Melburn şehrinde bir cadde

muhafaza edilmektedir. Her gün bankaya birçok torba altın tozu girer ve çıkar. Bunun için kapısının önünde daima ince altın tozları görülmektedir.

Tecrübeli altın madencilerinden bir mütehassıs adam, bankanın kapısı

önünde gördüğü altın tozlarının evsafı, civardaki madenlerden getirilenlere benzemediğine dikkat etmiştir. Bunun üzerine kendi kendine: «Acaba bankanın kapısı önünde tükenmez bir altın hazinesi mi vardır?» diye düşünmeğe başlamıştır.

Bu adam, aklından geçenleri arkadaşlarına anlattığı zaman, aklından zoru olduğuna hükmedilmiştir. Fakat madencinin kanaati günden güne kuvvet bulduğundan, hükûmetten bankanın önünde bir maden ocağı açmak için icab eden ruhsatnameyi almıştır. Yalnız bankanın kapısını başka tarafa naklettirmek için bankaya ve sökeceği kaldırım taşları için de belediye binlerce İngiliz liralık tazminat vermiştir.

Amele, kaldırımları söker sökmez madenci, taşların altındaki topraktan bir günde bir onçe altın istihsal etmiştir. Bunun üzerine Avustralya bankasının önündeki maden geniş miyasta işletilmiştir. Şimdi burası bu kıtanın bellibaşlı altın membalanından bulunuyor.

Bankanın müdürleri, kapıları önünde yatan servetten şimdiye kadar haberdar olmadıklarına hayret etmektedirler. Halbuki bankanın asıl işi de altın madenleri keşfetmek ve işletmektir.

Aydın (Akşam) — Aydın Halkevi köyçülük şubesi köy gezilerine başlamıştır. Bu hafta İmamköyü, Pınarderesi, Kocagur ve Tahtacı köyleri gezilmiştir. Köyçülük heyetinde bulunan doktorlar, hasta köylülere muayene ederek ilaçlarını parasız vermişlerdir. Ebe, iki lohusayı muayene ve tedavi etmiştir. Mektep ihtiyaçları da tedkik edildikten sonra köylüye ziraî konferanslar verilmiştir. Köylülerle çok samimî muhabeler yapılmış, köylünün ihtiyaçları, dilekleri öğrenilmiştir. Köyçülük komitesi, hazırladığı zengin programa göre vilâyet merkezine bağlı bütün köyleri, sırasıyla gezecektir. Yukarıda şube başkanı köylülerle konuşurken görünüyör.

İzmir esnaf ve işçi kurumları birliği

Gelecek sene esnafa yardım için bir sandık kurulacak

İzmir esnaf ve işçi kurumları birliği müdür ve memurları

İzmir (Akşam) — İzmir Esnaf ve işçi birlikleri kurumu, her yıl olduğu gibi, bu yıl da yoksul işçi ve esnaf çocuklarından 250 sini Cümhuriyet bayramında sünnet ettirecek ve çocuklara elbise dağıtacaktır. Bunun için şimdiden hazırlıklar yapılmaktadır. İşçi ve esnaf kurumları birliği, İzmirde esnaf ve işçi olmak üzere 35249 üyesi bulunan mühim bir teşekküldür.

Kurum birliği, üyelerinin sıhhi, içtimai her türlü işlerle yakından alakadar olmakta, onların ihtilâflarını kendi vasıtalarıyla halletmektedir. 1937 yılında Parti tarafından açılan, parası Kurum tarafından verilen dispenserde 44959 hasta bakılmıştır. Bunlardan muhtaç olanlara 3516 lira para yardımı, 14459 liralık ilaç yardımı, 4811 hastanın pansumanları yapılmıştır. 200 mektepli çocuğun kitap ve defterleri temin olunmuştur. Bütün üyelere 3516 liralık yardımda bulunulmuştur.

Gelecek sene esnafa mesleki yardımlar temini maksadile bir yardım sandığı kurulacaktır. Sandığın kurulması için lâzım olan sermayesi şimdiden temin edilmiştir. On bin lira para hazırdir.

Gene gelecek yıl Birlik tarafından bir çocuk yuvası açılacaktır. Amele erkek ve kadınlar küçük çocuklarını burada bırakacak, akşam üzeri işlerinden evlerine dönerken yavrularını alacaklardır. Yuvalarda çocukların bakım ve terbiye işlerini iyi mürebbiler temin edeceklerdir. Çocuk yuvası, iş müesseselerine yakın bir yerde kurulacaktır.

Cümhuriyet Halk Partisi, işçi ve esnaf kurumları birliğini himayesine almakla bu teşekküle ne derece kıymet

verdiğini göstermiştir. Yıllık gelir ve gideri 58,000 lira olan Kurum, gelecek yıllarda üyelerine daha geniş yardımlar yapabilecek vaziyete getirilecektir.

İşçi ve esnaf kurumları birliğinin doktoru, ebesi, avukatı vardır. Fakir işçilere doğumda muhtelif hediyeler verilmekte, üyelerin hükûmet dairesindeki işleri Birlik avukatı tarafından takip ve intaç edilmektedir.

Birliğin üyelerinden 14,000 i muhtelif müesseselerde çalışan kadınlardır. Birliğin bir daimi heyeti, bir merkez heyeti, bir de divan heyeti vardır. Müdürü B. Mehmed Ali Sunu'dur, vazifesinde muvaffakiyet göstermektedir. Ayrıca birliğin mürakipleri ve umumî kâtipleri vardır. Bunlar İktisad Vekâleti ile İzmir Ticaret odası tarafından tayin edilmektedir. Birliğin âtişi çok sağlam görünmektedir.

Yüksek okullarda tahsil gören İzmirli 16 talebeye yardım

İzmir (Akşam) — Vilâyet daimî encümeni, İstanbulda yüksek okullarda tahsillerine devam eden erkek ve kız İzmirli 16 talebeye geçen yıl yapılan yardımı, bu yıl da yapmağa karar vermiştir. Bu talebelerin masraf tahsisatı vilâyet bütçesinden ayrılmıştır.

B. Âbidin Özmen Ankarada

Ankara 15 (Telefonla) — Birinci umumî müfettiş B. Âbidin Özmen bu sabah İstanbuldan geldi. Umum müfettişlik işleri hakkında alâkadar Vekillerle temas etti. B. Âbidin Özmen burada üç gün kaldıktan sonra Diyarbakıra dönecektir.

MEŞ'UM KADIN

Aşk ve macera romanı

Nakleden: (Vâ - Nû)

Tefrika No. 37

Artık elektrikler yanmıştı. Kuvvetli ışığın altında İsmail Kenanın sarı kesilmiş yattığını ve can çektiğini gördü.

İbnülkasım paşa, bir kaç aylığına gene İstanbula geldi. Bu vesileyle Leman artık matemine nihayet vererek tekrar salonlarını açtı; davetlere, ziyafetlere başladı. Başa, karısını gündüne güne daha fazla seviyor; bütün karpislerine, delice israflarına gülerek inkiyad ediyordu.

Zevcesinden şüphelenmek biran bile aklından geçmemişti. O Lemanı şımarık, zevke düşkün, davete, ziyafete meraklı bir çocuk telâkki ediyordu. Kendisinden fena bir hareket sadır olacağını tasavvur bile etmezdi.

Kabil olsa, bütün işlerini terkediş mütemadiyen sevgili karısının yanına yaşıyacaktı. Fakat şimdi artık politikaya da atılmıştı. Siyaset sahasında da yüksek bir mevki tutuyordu. Iraktaki bağları, böylelikle daha kuvvetlenmişti. Onun için, memleketin-

den uzak yaşamak kabil olmuyordu.

Karısının yanında bekçi bıraktığı akrabasından o safiyet timsali Sittî Essum da oturup kalkıp Lemanı methetmekteydi. Zavallı kadıncağız, olan bitenin farkında değildi. Tam bir emniyetle, içi rahat olarak, adamcağız memleketine tekrar döndükten sonra genç kadın coşkunluklarına büsbütün kendini bıraktı. Mevkii, bol parası, âlemin ağzını kapatmağa kâfi geliyordu. Şahane ziyafetler veren bu genç kadını herkes alkışlıyor, nazlandırdıyordu.

Hattâ İsmail Kenanın intiharı bile fazla dedikoduyu mucip olmadı. Umumi kanaat, delikanlının Lemanı sevip ondan yüz bulamadığı için kendine kıydığı merkezindeydi. Refet klübüne bazı dedikodular taşıyor, anlatıp duruyorsa da bunlara kimse inanmıyor; sözleri fesadlığına atfolunuyordu.

Fakat, âlemin şüphelenmediği ve Lemanı için için yiye bir üzüntü mevcuttu. O da genç kadının müthiş israfı dolayısıyla başına gelen derdler...

Filhakika İbnülkasım Zübeyd paşa karısına gayet geniş bir kredi açmıştı; Leman da esasen varlıklı bir kadındı; lakin israfına can dayanmıyordu. Avuç avuç paraları savuruyor; en ufak bir arzusu için hiç bir masraftan çekinmiyordu. Haleti ruhiyesini bilen terziler, kuyumcular velhasıl bütün alışverişleri onu aldatmaktan geri kalmıyordu.

Genç kadın, ödeyemediği bir çok borçların karşısında ne yapacağını şaşırılmış bir haldeydi. Bu açıkların akla sığmaz rakkamını duyacak olursa, kocasının, bütün cömerdliğine rağmen, dehşetle ırkileceğini biliyor ve korkuyordu.

Aylardan aylara, yıllardan yıllara taşıp biriken bu borçlar durmaksızın artıyor!

Leman o sıralarda açılan Yıldız kumarhanesinde birdenbire büyük bir vurgun vurarak işleri düzeltmek fırsatını aradı. Fakat ekseriya bu membadan ümid bekleyenler gibi feleğin sillesini yiyerek binlerce lira kaybetti.

İbnülkasım paşa, karısının kumar oynadığını işittiği zaman bu hâdiseye de ehemmiyet vermedi:

— Gençtir! Bensiz içi sıkılıyor... Başka kadınlar gibi saçma şeyler yapacağına varsın kumar oynasın! diye güldü.

Ve her zaman söylediği şu cümleyi

tekrarlardı:

— Elhamdülillâh bâremiz vardır!

Murabahacılar, aldıkları müthiş faizlere rağmen, yavaş yavaş kafalarını kaldırmağa başladılar. Leman bu girift işlerle uğraşmaktan sıkılıyordu. Esasen vakti de yoktu. Onun için, becerikliliğine kani olduğu, dalavere işlerinde mahir bildiği Nusreti İstanbulla getirerek kendine her nevi vekil tayin etti. Yazıhane açarak serbes sahadada çalışmasına imkân bırakmakla beraber, kâhyalığını da ona verdi.

Hanımefendiye çok sadık olan ve onun ufak tefek hatâlarını düzeltmeğe uğraşan bu mutemed de bin bir dolapla borçluların ağzını kapatmağa ve Alinin külahını Veliye, Velinin külahını Aliye glydirmeğe başladı. Bu sayede bir müddet Lemanın hayatı sakinleşti; ve muvakkat bile olsa rahat baş gösterdi.

Genç kadın bütçesini düzeltmek için saçma masraflar yapmamağa karar vermişti. Fakat fena halde de sıkılıyordu.

O sabah, meyus olarak yatağından kalktı. Kocasından da bir mektup almıştı: Kendisini bazı sebeplerden dolayı Bağdada çağırıyor... Ne üzüntü! İçini çekerek mırıldandı:

«Aman Allahım!.. Hayat ne boş!.. Biraz beni oyahyacık, bu yeknasaklıktan kurtaracak bir şey keşfedene,

para sıkıntısına rağmen, vallahi servetimin yarısını verirdim...»

Hizmetçi kız odaya girerek:

— Aşağıda bir bey var. Sizinle görüşmek istiyor. «Hanımefendi henüz odasındadır!» dememize rağmen ısrar ediyor. - dedi.

Gerile esneye, genç kadın sordu:

— Kimmiş?

— Memduh bey olduğunu söylemiş. Lemanın gözleri önünde Boğaziçindeki otel faciası canlandı:

«— Memduh!.. İsmail Kenanın en iyi arkadaşı! Acaba benden ne istiyor?»

Biran düşündü ve sonra emir verdi:

— Salona alın... Şimdi geliyorum...

Memduhla karısı kendisini evvelce sık sık ziyaret ettikleri halde İsmail Kenan vakasındanberi ayaklarını kesmişlerdi. Şimdi acaba bu adam ne sebeple geliyor? Herhalde mühim bir şey var!

Leman, karakteri itibarile tereddüdü sevmeydi. Tehlikeyi hissetse bile, göz göre atılırdı. Harikulâde güzel bir robdöşambr giyerek, ince belini kıvrıra kıvrıra indirdi.

Memduh, otuz otuz bir yaşlarında, uzun boylu, güzel endamlı bir erkekti. Hayatının daima sakin ve rahat geçtiği yüzünün mesud ifadesinden belliydi.

(Arkası var)

Kongreden dönen murahhasımız anlatıyor

Avrupa hapisanelerinde neler gördüm? İdam mahkûmlarile karşı karşıya ..

Mütereddi mücrimler nasıl hadım ediliyorlar, kırmızı kâğıt nasıl hazırlanıyor?

Yeryüzünde ilk defa olmak üzere bir «cinayet ve sair cürümleri tedkik» kongresi toplandı.

Bu kongreye Türkiye namına profesör B. Fahreddin Kerim ile aynı zamanda hapishaneler ve kriminoloji mütehassısı olan Dr. İbrahim Zati Öget gittiler.

Bu arada bir çok Avrupa hapishanelerini tedkik eden, bir gün sonra başı kesilecek olan idam mahkûmları ile görüşen doktor B. İbrahim Zati İstanbul'a hakikaten çok dikkate değer ve meraklı müşahadeler edinerek dönmüştür.

Doktor B. İbrahim Zati ile şöyle görüştük:

— Siz uzun seneler bizim hapishanelerimizde tedkikatta bulundunuz. Cinayet işlerini, katillerin haleti ruhiyelerini, mücrim çocukları, mücrim kadınları yakından tedkik ettiniz. Son Avrupa seyahatinizde neler gördünüz? Cinayetler Avrupada artmış mı eksilmiş mi?

— Gördüğüm en yeni istatistiklere göre Avrupada cinayetler eksilmiş değil, hattâ pek artmıştır. Bazı hapishanelerin müdürleri:

— Hapishanelerimiz dolu... Hiç boş kaldığı yok. Hattâ çok defa mahkûmlara yer bulmak bile güçleşiyor.. diyorlar.

— Amerikada kadınlar arasında cürüm pek artmıştır. Acaba Avrupada da böyle mi?

— Evet... Avrupada da kadınlar arasında cinayet ve sair cürümler fazlaalmıştır. Fakat ben Avrupada, Romadaki kongrede bilhassa mücrim çocuklar meselesile meşgul oldum.

Size seyahatinizin Münih kısmından bahşayım. Burada üzerinde en ziyade tedkikat yaptığım şey hadım ettirilen anormal mücrimlerdi. Bunlardan hadım edilmiş veya bir kaç gün sonra hadım edilecek olanlarla ayrı ayrı görüştüm.

— Bunlar ne söylüyorlar? Yeni hayatlarından, yani ameliyattan sonraki vaziyetlerinden şikâyetçi midirler yoksa memnun mudurlar?

— Hislerini söylemiyorlar. Yalnız bunların içinde sade gençler değil saç sakalı tamamen ağarmış yaşlı başlı anormal mücrimler de vardı. Siz diyeceksiniz ki böyle yaşlı bir adamın hadım edilmesinin sebebi nedir? Çünkü kadınlar azamî 45 yaşına kadar çocuk yaparlar. Halbuki normal ve sıhhatli bir erkekğin çocuk yapma kabiliyetine hiç bir yaş hududu yok gibidir. Halbuki anormal mücrimleri hadım etmekten maksad da onların çocuk yapma kabiliyetinin önüne geçmektir.

— Bir anormal mücrimin hadım edilmesine nasıl karar veriliyor?

— Bunun için «kriminal biyoloji» aşmında bir heyet toplanıyor. Bu heyet mücrimin vaziyetini uzun uzun tedkik ediyor. Her anormal mücrim için kırmızı bir kâğıd dolduruluyor. Bu kâğıddaki suallerin hepsine «evet» cevabı verilince anormal mücrimin hadım edilmesi kararlaştırılıyor ve karar derhal tatbik ediliyor.

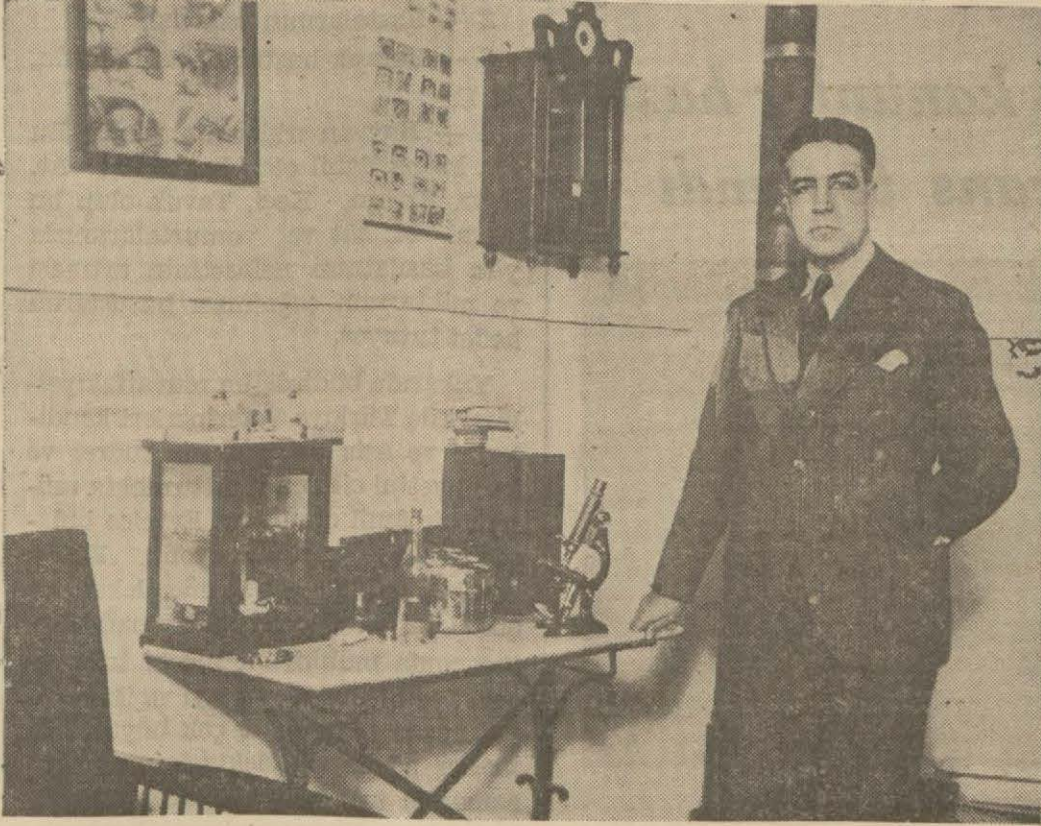
Yalnız hadım ettirilecek adamlar bir iki defa mücrim olanlar ve kendilerinde bir anormalite görülendir.

— Avrupa hapishanelerini gezdiniz? Neler gördünüz?

— Evvelâ Münih hapishanesini gezdim. Burası diyebilirim ki lüks bir apartman dairesi halindedir. Her mahkûmun dairesi ayrı. Yerler parke... Hususi helâ... Dairede akar su... Bir yatak ve açılıp kapanan bir masa... Duvarlar tamamen yağlı boya...

— Bu kadar lüks hapishaneler cürümleri, cinayetleri, hırsızlıkları arttırmaz mı? Bir çok cürümlerin az olmasının sebebi hapishane hayatının fena olması ve bunun korkusu değil midir? Hapishane bu kadar lüks olunca oraya girmek korkusu da azalmaz mı?

— Bu kadar lüksün yanında mücrimi dehşetli surette cezalandırarak

Doktor İbrahim Zati Öget

bir şey var... Bütün mücrim odaları ayrı. Her odanın kapısında yalnız bir tek delik var. Gardiyanlar buradan içeriyi tedkik ediyorlar. Bu hücresinin açılması uzun kayıtlara bağlı... İşte bu yıllarca yalnızlık, insan yüzü görememek, bir tek lâkırdı işitememek müthiş bir ceza halini alıyor. Siz senelerce tek bir hücrede yalnız kalmıştı düşününüz...

— İdam mahkûmlarile görüştünüz mü?

— Evet görüştüm. İstanbulda da aşağı yukarı yirmiyi yakın idam mahkûmunun son muayenelerini ben yapmıştım. İdam mahkûmlarını tedkik ettiğim için Avrupadaki bu çeşidden adamlar da beni alâkadâr ediyordu. Münih'te ertesi günü idam olunacak idam mahkûmları ile görüştüm. Burada böyle mahkûmları duvarları âdetâ yekpare birer yastık gibi yumuşak maddelerle kaplanmış odalara sokuyorlar. Bir mahkûm buraya girince ertesi günü idam edileceğini anlar.

— İdam mahkûmları soğuk kanlı midirler?

— Katiyen... Soğuk kanlı görünmeğe çalışsalar bile bu zahirdir. Avrupadaki en soğuk kanlı milletlerin idam mahkûmlarını bile bir dehşet içinde gördüm. Ertesi günü başı göğdesinden ayrılacak bir adamda soğuk kanlılık pek kalmıyor.

— Romadaki beynelmîlel kongreden bahseder misiniz?

— Romada, dünyada ilk defa toplanan kriminoloji kongresine gittim. Ben bu kongrenin birinci sekiyonu olan çocuk cürümlerinde çalıştım.

Kongre meşhur Capitol sarayında ki Jül Sezarın salonunda toplandı. Ben İtalyan gazetelerinin de bahsettiği veçhile çocuk cürümlerine ait tezimi okudum.

Yeryüzündeki mütehassıslar çocuk cürümlerinin esbabını ikiye ayırıyorlar. Bir kısmı bunun irsiyet ve ruhun dejenere olmasından ileri geldiğini söylüyorlar. Bir kısmı da çocuk cürümlerini içtimai sebeplere atfediyorlar.

Ben de bu içtimai sebepleri ileri sürdüm. Bizim memlekette irsiyet veya ruh dejenereliği yüzünden çocuk cürümleri son derece azdır. Çünkü biz dejenere insanları değiliz. Bunun için çocuk cürümleri içtimai sebeplerden ileri geliyor.

Çocuk cürümlerinin önüne geçmek için ben şunu teklif ediyorum. Cürüm yapabilecek şartlar içinde yaşayan çocuğu çok evvel kurtarmak. Yoksa cürümü yaptıktan sonra bu çocuğun üstünde uğraşmak büyük bir fayda vermez. Çocuklar suç işlenmeden evvel meşgul olunmalıdır.

Bu nasıl başarılabılır? Edirnekapi mintakasında bir çocuk bakımevi vardır. Buradaki ziyaretçi hemşireler mintakalarındaki 39 mahalleyi dola-

şırlar, çocukları ziyaret ederler. Hasta bulduklarını ya evinde, yahud bakımı yurdunda tedavi ettirirler. İşte böyle bir teşkilât çocuk cürümlerinin önüne geçebilir. Bu teşkilât tabii her çocukla meşgul olamaz. Meselâ babası alkolik, ananın evde bulunduğu yok. Bu ömrü günü sokakta geçen çocuğun bir gün cürüm yapacağı yüzde seksendir. Bu çocuğu himaye edecek olan ancak bu gibi teşkilâtlardır. İşte ben tezimde bunu müdafaa ettim.

Çocuk cürümlerinin önüne geçmek için muallimlerin de büyük vazifeleri vardır.

Meselâ çocuklarda «tembellik» cürüm tevliid eden en büyük sebeplerden biridir. Biz bir çocuğa «tembel.. çalışmıyor» der geçeriz. Tembel çocuk ekseriya sınıfta, en arka sıraya atılır. Muallim daha ziyade çalışkanlarla meşgul olur. Arka sıraya düşen talebe de bir hınc ve garaz başlar. Çocuktaki cürüm yapmak kabiliyeti çoğalır. Halbuki çocuklarda tembellik gayet tedkik edilecek bir meseledir. Çocuklar niçin tembeldir. Hangi sebepler onu bu hale getirmiştir. Bunları araştırmalı. Çalışkanlık, çalışmak bir çok çocuk cürümlerinin önüne geçebilir.

Hikmet Feridun Es

İzmirde turistik yollar

İzmir (Akşam) — Nafia Vekâleti şoseler dairesi umum müdürlüğü tarafından gösterilen lüzum üzerine İzmir turistik yollar projesi kısmen tatil edilecektir. Vilâyet Nafia müdürlüğü mühendisleri bu tadilat için çalışmaktadırlar. Proje yakında son şeklini alacak ve o vakit Ankarada alâkadâr vekâletlerle İzmirin muhtelif işleri için temaslarda bulunmak üzere Ankaraya gidecek valimiz B. Fazlı Güleç, bu projeyi de beraberinde götürerek Nafia Vekâletine verecek, tasdik ettirecektir.

Proje tasdik edildikten sonra devletin de yardımı ile İzmir vilâyeti turistik yollarının inşasına başlanacak ve inşaat süratle bitirilecektir. Devletin de yardımı ile turistik yolların yedi yılda değil, iki nihayet üç yılda tamamlanacağı ümid ediliyor.

Kardeşile birleşerek kocasını öldürmüş

İzmir (Akşam) — Kemalpaşa kazasının Parsa köyünde Durmuşlar mevkinde bir cinayet olmuştur. Hâdisse yerinde kokmuş bir insan cesedi bulunmuş, yapılan tahkikatta cesedin 35 yaşlarında İsmail'e aid olduğu anlaşılmıştır. Tahkikat genişletilince İsmailin, beş gün evvel bir kavgâ neticesinde kayınbiraderi Eyüple kendi karısı Fatma tarafından başına vurulan sert bir cisimle kafatasının parçalandığı tesbit edilmiştir. Suçlular yakalanmıştır. Tahkikata devam olunuyor.

Sofyadaki cinayet tahkikatı devam ediyor

Cinayete kurban gidenler büyük merasimle defnedildiler

Bir kaç gün evvel Sofyada bir cinayet olmuş, Bulgar büyük erkânharbiye reisi general Peev ile yanında bulunan askerî coğrafya enstitüsü direktörü binbaşı Stoyanov sokakta öldürülmüştü. Yapılan tahkikat katilin Stoil Vasev Kirov adında biri olduğunu meydana çıkarmıştır. Fakat cinayetin sebebi henüz tamamiye aydınlanmamıştır.

Sofya gazetelerinin verdikleri malûmata göre katil sokakta bir yerde durup beklemiştir. General Peev'in geldiğini görünce tabancasını çekmiş, fakat bu sırada ortada bir kadın peyda olmuştur. Katilin, kadının kurşunlarına kurban gitmemesi için kendisini çekmiş, sonra ateş etmiştir. İptida general Peev, sonra binbaşı Stoyanov düşmüşlerdir. Nihayet katil de yaralı olarak yere serilmiştir.

Vakaya şahid olanlardan biri şu sözleri söylemiştir:

«— İlk silâh seslerini duyduğum zaman bir otomobilin lâstığının patladığını zannettim. Fakat silâh sesleri devam etti. Bu seslerin geldiği tarafa gittim, yerde üç cesed gördüm. Bu sırada polisler de geldiler ve halk toplandı.

Evvelâ en çok hayat eseri gösteren Stoyanovun yardımına koştuk, onu bir otomobile koyarak hastaneye gönderdik. Sonra yüzüstü yatan general Peev kaldırıldı.»

Etraf binalarda silâh seslerine çıkıp ta pencerelerden görenlerin anlattıklarına göre, ilk yetişen polisler ve halk yerde serili binbaşı Stoyanovun başını kaldırarak oturtmak istemişlerdir. Bunu gören katil yattığı yerden elini uzatarak kendisinden biraz uzakta duran ikinci tabancayı yerden almak ve bu suretle general Peev zannile Stoyanova tekrar ateş etmek istemiştir. Fakat takatı kesilerek kendinden geçmiştir.

Bu hal katilin aklın malûl olmadığına delil sayılıyor.

Maktul general Yordan Peev, 28 kânunusani 1884 tarihinde Tulça kasabasında doğmuştur. Orta tahsilini Şumnuda almış ve harbiye mektebini de 1908 senesinde bitirmiştir. Balkan harbine, Sofya piyade alayında tabur kumandanı olarak iştirak etmiştir. Balkan harbinden sonra Rusyada Nikolaev akademisinde erkânharb çıkma için okumuştur. Harbî Umumiye, 43 üncü piyade alay ile iştirak etmiştir. Harpten sonra şu vazifelerde bulunmuştur:

Harbiye mektebinde muallim, fırka ve alay kumandanı, askerî okuma müesseselerinin şefi ve son olarak ta erkânharb reisi.

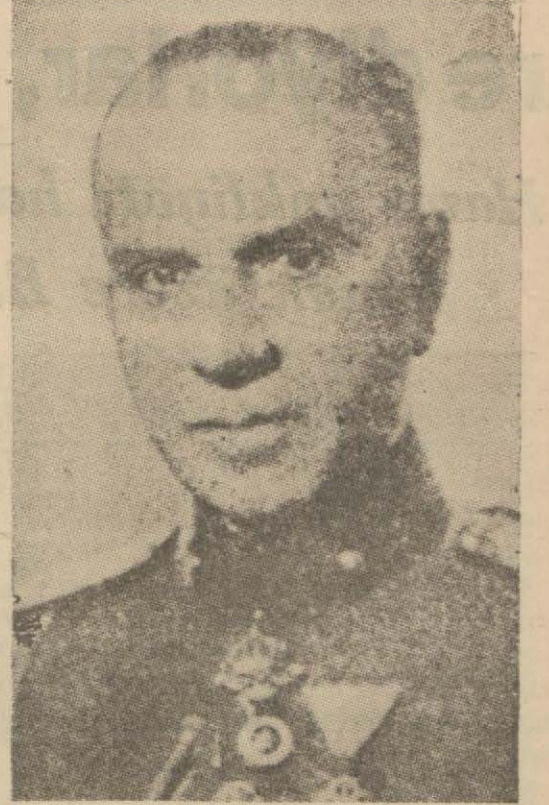
İki maktul ayın on ikisinde defnedilmiştir. Cenaze merasimi pek muhtatan olmuştur. Merasimde, yabancı memleketler mümessilleri de hazır bulunmuşlardır. Harbiye okulu yanındaki kilisede harbiye nazırı hüznü bir nutuk söylemiştir.

Katil kimdir?

Katil Stoil Vasev Kirov, 17 ağustos 1905 tarihinde Köstendil kazasının Tırnovlak köyünde doğmuştur. İlk mektebi köyünde bitirmiştir. Askerliğini topçu olarak Samokov kasabasında yapmıştır. 1926 senesinde polis bulunduğu Köstendilde vazifesine iyi bakmaması dolayısıyla işinden çıkarılmıştır. Bir sene sonra Sofyada gene polislik hizmetinde bulunmuştur. Fakat kendisine verilen emri yapmadığı ve âmirine itaat etmediği için 6 ay sonra köyüne dönmüştür. Burada geçinemediği belediye reisi Nikola Görev ile Dimitir Görev'e müthiş kin bağlamıştır. Neticede her ikisini de 24 eylül 1928 de tabanca ile öldürdüğünden müebbed küreğe mahkûm edilmiştir. Fakat sonradan affı umu-millerden istifade ederek tahliye edilmiştir.

Cinayet hakkında Bulgar gazeteleri ne diyorlar?

Slovo gazetesi, «Niçin?» başlığı altında yazdığı bir makalede diyor ki: «Bulgaristanda şimdiye kadar hiç

General Peev

Katil Kirov

kimse, ordu seflerinin hayatına kasdetmemiştir. General Peev'in şahsî düşmanları da yoktu ve olamazdı. Darbe, ordunun kalbine, milletin ve devletin prestijine indirilmiştir. Bu darbe kimin içindi? İşte müskül mesele. Cinayet beklenen gizli gayeler ne olursa olsun, bizde müsbet olarak şunu söylemek cesaretinde bulunuyoruz:

Erkân harp reisine indirilen darbe, büyük askerimiz general Peev'in sadakat ve namuskarane borcunu yaptığı gibi bizde Bulgaristana olan vazifemizi ifa etmek ve millî ordunun ve onun büyük şefinin etrafına toplanmak için memleketimizde, bir işaret gibi aksedecektir.»

Mir gazetesi de şöyle yazıyor:

«General Peev'in şahsında Bulgar ordusu, kabiliyetli bir reis kaybediyor. General, ordu ve halk tarafından hürmetle karşılanıyordu. Düşmanları yoktu.

Ordumuzu bu kadar sarsan bu cinayetten maksad ne idi, malûm değildir. Ümid ederiz ki, hükûmet, en yakın bir zamanda hakikî cinayet müşevviklerini meydana çıkarmağa muvaffak olacaktır. Herkes hâdiseyi heyecan ve tessürle karşılamıştır.»

Rsemî Dnes gazetesi de diyor ki:

Cinayet haberi, yıldırım gibi yayıldı ve acı, bütün Bulgar milletine çöktü. Herkesin ağzında bir sual duruyordu ve duruyor.

— Bu cinayetten maksad ne idi? Takibat neticelendiği zaman belki, bu suallere cevap alacağız.

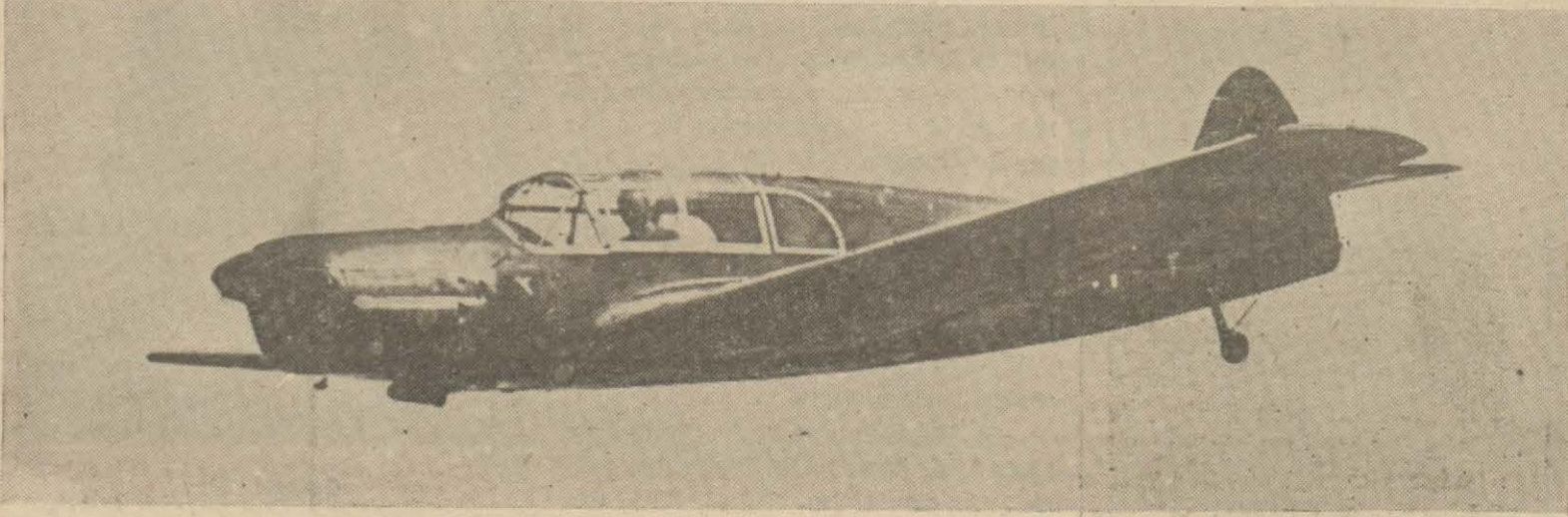
Dünkü kanlı cinayetten sarsılan Bulgar halkı, cinayeti iğrençle ve nefretle karşıladı. Onların ölümü her Bulgar kalbine dokundu. İki zabitan gayubeti ordu için büyüktür.

Müthiş cürmün maksadı büyüktür. General Peev'e karşı sıkılan kurşunlar, Bulgar ordusu ve Bulgar milletine sıklmıştır. Onun için ölümüne bu kadar acınıyor.»

Tayyarelerin sürati kaç kilometreye kadar çıkabilir?

Mühendisler saatte 800 kilometreye diyorlar, nazariyeciler ise 1180

Hava nakliyatı hakkında beynelmilel kanunlar hazırlamak üzere Brükselde bir konferans toplandı

Saatte 550 kilometre süratle giden bir tayyare

Tayyarelerin sürati günden güne artmaktadır. Son rökörler, saatte 600 kilometreden fazladır. Bu münasebetle bir çok kimseler soruyorlar: Tayyarelerin sürati hesapsız şekilde artabilir mi? Bu sual şimdi dünyanın belli başlı mühendis ve âlimlerini derin derin düşündürüyor.

Mühendisler ve teknisiyenler tayyare sürati için şimdiden son bir had bulunduğunu hesap ediyorlar. Bu had de saatte 800 kilometredir. Filvaki nazariyat itibarile sürati saatte 1180 kilometreye çıkarmak imkân dahilinde görülmektedir. Lâkin saatte 800 kilometreden sonra tayyarelerin teknik cihetinden emniyeti mutlaka tehlikede kalacağı muhakkak sayılıyor.

Almanyanın en maruf tayyare inşaat mühendisi profesör Messerschmitt'e göre bu kadar yüksek süratte cismin havaya karşı mukavemeti bozulacağından tayyare uçmayıp sıçırarak mesafe alacaktır. Aynı zamanda tayyarenin kuvvet sarfı süratin üçte biri nisbetinde fazlalaşacağından iktisadî geraiite uygun uçuş yapmağa imkân kalmıyacaktır.

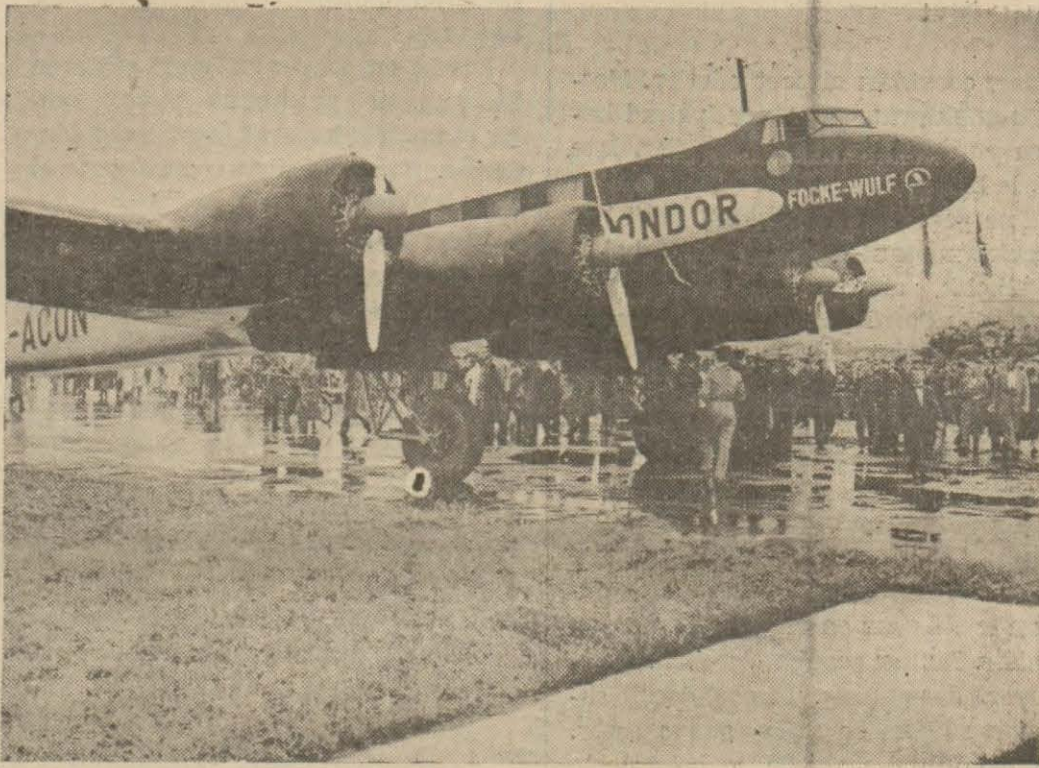
Hava mukavemetini ve iktisadî geraiti muhafaza için o zaman tayyarenin hacmini küçültmek lâzım gelecektir. Tayyare küçülecek olursa hamulesinin ve bahusus benzin hazinesinin azalması lâzım gelecektir. Böyle küçük tayyareler ile yalnız kısa mesafeler katolunabilecektir. Binaenaleyh mühendislerin nazaranında tayyarelerin sürati 800 kilometreyi geçemez.

Âlimler ise tayyarelerin en yüksek hava tabakalarında gayrimahdud sürat yapabileceğini tahmin ediyorlar. Fakat iş gene tekniğe ve mühendislere kalyor. En yüksek hava tabakalarına tayyareyi çıkaracak pervanenin icadı ve aynı zamanda yüksek tabakalarda kendiliğinden yürümesi halledilmesi çok güç bir meseledir.

Hava nakliyatı hakkında kanunlar

Son zamanlarda bütün dünyada tayyarecilik fevkalâde ilerlemiştir. Hava nakliyatı denizdeki yolcu ve eşya nakli işleri kadar genişlemektedir. Deniz ticareti asırlardanberi devam etmekte olduğundan bunun nizam ve intizamını muhafaza etmek üzere beynelmilel bir çok muahedeler yapılarak hukuku düvel ahkâmı tamamlanmıştır. Halbuki hava münakale ve ticareti hakkında belli başlı beynelmilel kanunlar mevcut değildir. Bunu tamamlamak üzere dördüncü defa diplomatlar konferansı toplanmıştır. Konferans Belçikanın merkezi Brükselde içtima etmiştir.

Hava hukuku ile meşgul olan bu konferansa 35 devlet iştirak etmiştir. Her devletin murahhas heyeti hava nezaretlerinin en mühim rüesasından müteşekkildir. Almanya hava nezareti maruf şeflerinden Dr. We-

Geçen ağustosta Berlinden Nevyorka gidip ertesi günü dönen Condar tayyaresi

gerdt'i Alman heyeti riyasetine intihab etmiştir.

Konferans şimdiden mühim kararlar vermiştir. Bunlardan biri denize düşen tayyare ve kabilisev balonlarda bulunanların karşılıklı olarak kurtarılmasına ve yardım edilmesine dair bir muahededir. 1933 senesinde Romada toplanan konferansta kararla-

tırılan tazminat muahedesine ilâve edilen munzam bir protokol ile tayyarelerin yerde ika edecekleri hasarât sigorta bedelinden tazmin edilecektir.

Belçika kralı konferansa iştirak edenleri kabul etmiştir. Brüksel konferansı havacılığa ait hukuku hususiyeyi ikmal edecektir.

Lokantalı tramvaylar

Lokanta vagonundan sonra lokanta tramvayları da başgöstermiştir. İsviçrenin Cenevre şehrinde bu kabil tramvaylar işlemeğe başlamıştır. Bu tramvaylarda içkisiz her türlü kahvaltı vardır. Bir yerden başka bir yere giderken bu vagona çay, kahve içmek kabildir. Yukarıdaki resimde lokanta tramvayının içi görünüyor. Önde duran, tramvayı idare eden vatmandır.

Cumhuriyet devrinde türk veterinerleri

Hayvan hastalıklarıyla mücadele ve insanları koruma için sarfedilen gayretler

Veterinerlerin vazifelerini başlıca dört maddede hulâsa edebiliriz:

1 — Hayvanların sıhhatlerini korumak;

2 — Hastalarının tedavisi;

3 — Bulaşık hastalıklarla mücadele;

4 — Hayvan ırklarının ıslahı; Bu son kısma dahil olan hayvanlar At, Sığır, Koyun, Keçi, Tavuk olup bu mesai et, süt ve yumurtalarımızla yün hasılatının nefasetinin artması ve miktarının çoğalması hususlarını hedef tutuyor.

Yukarıda bildirdiğim muvaffakiyetli işlerle Türkiye Veterinerleri kendilerini ve aziz vatanımızın kudret ve kabiliyetini cihana tanıttırmakta mühim bir âmil olmuştur. Evvelce bulaşık hastalıklar koleksiyonu, Entan menbaı telâkki edilen memleketimiz şimdi hayvan ve hayvan maddeleri ihracında mühim bir mevki tutmuştur. Dahili ticaret, sanayi ve iktisadiyatımızda memlekete çok büyük hizmetler gören meslektaşlarımız aynı zamanda aziz vatandaşlarımızın sıhhat ve hayatlarını korumak hususunda da değerli hizmetler ifa etmektedir.

Bir çokları insanın hayatını tehdit eden bulaşık hayvan hastalıklarıyla mücadele için veteriner laboratuvarlarımızda sırf kendi veterinerlerimizin imal eylediği aşı ve serumların adedi otuzu mütecevizdir. Bundan başka evvelce koyunlarımızı mahvedip bir çok muntakalarımızı artık koyun beslenemeyecek bir hale getirmiş bulunan Kelebek hastalığına karşı Türk veterineri M. Halidin keşif ve imal eylediği Distofaljin koyun neslinin üretilmesine hadim olup, senevi milyonlarca zayıata karşı koymuştur.

Veterinerlerin bulaşık hastalıklarla mücadelesi

Hayvanların hastalıkları adet itibarile insaninkinden az değil daha çoktur. Hayvan hastalıklarından burada bahsetmek istediğimiz bulaşık hastalıklardır. Bulaşık hastalıkları da alelûmum ikiye ayrılır. Birinci kısım yalnız bir nevi hayvanlara münhasırdır. Bir kısmı vardır ki bütün hayvan nevelerine veya bir kısım hayvan nevelerine insanlara da sirayet eder. Hatâ insandan hayvanlara sirayet eden neveleri de vardır.

İnsan ile diğer nevi hayvanlara sirayet eden bulaşık hastalıklar: Şarbon, Ruam, Tetanoz, Verem, Şap, Malta humması, Ekinakok, Sari iskatı cenin (Yavru düşürme) Deve ve keçilerin uyuzu ve saire olup memleketimiz hayvanlarını bu hastalıklardan koruyan Veterinerler aynı zamanda vatandaşlarımızın hayatlarını da korumak gibi bir hizmet ifa etmektedirler. Bulaşık hastalıkları aramak veya aşı yapmak için köylere, kasabalara giden Veterinerler çok defa oralarda hayvanlardan evvel hayvanlardan hastalık almış insanlara tesadüf ederek bunları hastahanelere sevk etmek veya etibbaya malûmat vermek suretile bir çok hayatın kurtulmasına da doğrudan doğruya hizmet ederler.

Bulaşık hastalıklarla mücadele memleketimizde ziraat, ticaret, nakliyat, servet, refah ve saadetin başlıca âmili olmuştur. Hayvanlardaki bulaşık hastalıklardan en mühimlerini sıra ile anlatacağım:

Bulaşık hastalıklar

Şarbon: Dalak hastalığı denilen ve bugün dünyanın her tarafında köleşmiş bulunan bu hastalığın iki şekli vardır. Biri hazım cihazı vasıtasile alınarak çok yüksek humma ile (41) bir saatten bir haftaya kadar az bir müddet zarfında insan ve hayvanları öldüren en dehşetli hastalıklardan biridir. Diğerü Büsri habise (kara çiban) denilip el ayak ve vücudun muhtelif yerlerinde çibanlarla zuhur eden harici Şarbonur. At, Sığır, Koyun, Deve, tavşan gibi hayvanlarda bulunan bu hastalık Şarbonun ölmüş hayvanların lâşelerini yiyen Köpek, Kurt, Kedi, Çakal ve Tilkilere de si-

rayet eder. Yalnız tavuklarla kuşlar yani kanatlı hayvanlar bu hastalıktan masundur.

İnsan bu hastalığa karşı çok büyük hassasiyet gösterir. Şarbonlu Et, Sucuk, Deri, Yün ve saire hayvan maddelerile temas eden insanlar bu hastalığı alırlar. Mütareke senelerinde İstanbulda İngiliz işgal ordusuna mensup bir askerin tıraş fırçasından bu hastalığı aldığı ıhtilâlmıştı. Bu hastalığın mikrobi (Basil) her ne kadar pek mukavim değilse de siporları son derece mukavemetlidir. Uzun seneler dayanır, alelâde kaynatmakla ölmez.

İşte bu husustan dolaydır ki bu hastalığın yeryüzünden kalkması mümkün olamamıştır. Eski zamanlarda öteye beriye atılan lâşelerdeki basillerin kabuklaşarak duvar diplerinde ahr yemliklerinde duvarlarda yerleşmiş olması, yere gömülen lâşelerin solucan ve sair bu gibi hayvanlarla harice çıkarılan siporları bu melûn hastalığın daima sirayetini temin etmektedir. Her türlü mükemmel vasıtalarla malik fenni ahırları, pek çok, veterinerleri mevcut olan Avrupa devletleri bile bu hastalığı imha edememişlerdir.

Vaktile Marsilya limanında gümrük hamallarından birisinin ensesinde çıkan bir kara çibanın Çinden gelen ham derilerin nakli esnasında hamallın ensesine sürülerek oradaki gayet küçük bir sıyrık veya bereden giren siporlarla hasıl olduğu düşünülürse hastalığın ehemmiyeti bir kat daha anlaşılmış olur.

Şarbon siporlarını ortadan kaldırmak imkânı olmayınca bununla mücadele hususuna ehemmiyet vermek lâzım geliyor. Evvelce Şarbon mücadelesi için her sene bir kaç yüz bin lirahlık aşı Pastör enstitüsünden celpediliyordu. Fakat şimdi bu aşı ve hastalığa tutulanları kurtarmak için serum memleketimizde yapılmaktadır. Bu hastalığın salgın bir halde zuhur ettiği muntakalardaki bütün ahali hayvanlarla tekml ordu hayvanlarına her sene muntazaman aşı yapılmakta olduğu gibi hastalığın pek şiddetli savletlerde bulunduğu muntakalardaki hayvanlara senede iki defa aşı yapılmaktadır. Aşı imali her sene çoğalmakta ve mücadeleye ehemmiyet verilmektedir.

Veteriner profesör Süreyya Tahsinin insan ve bütün hayvanlar için kabil tatbik olan aşısıyla Seromu Avrupadakilerden daha pek çok mükemmel olduğu hakikati fenniyesini büyük bir fahrî sürurla yazmayı vecibe telâkki ederim. Bu genç veteriner yetişmezden evvel müki ve askerî laboratuvarlarımızda ecnebi mütehassıslar istihdam ederken bugün mumâileyhin yüksek varlığı kâfi gelmektedir.

Veteriner

A. Ş.

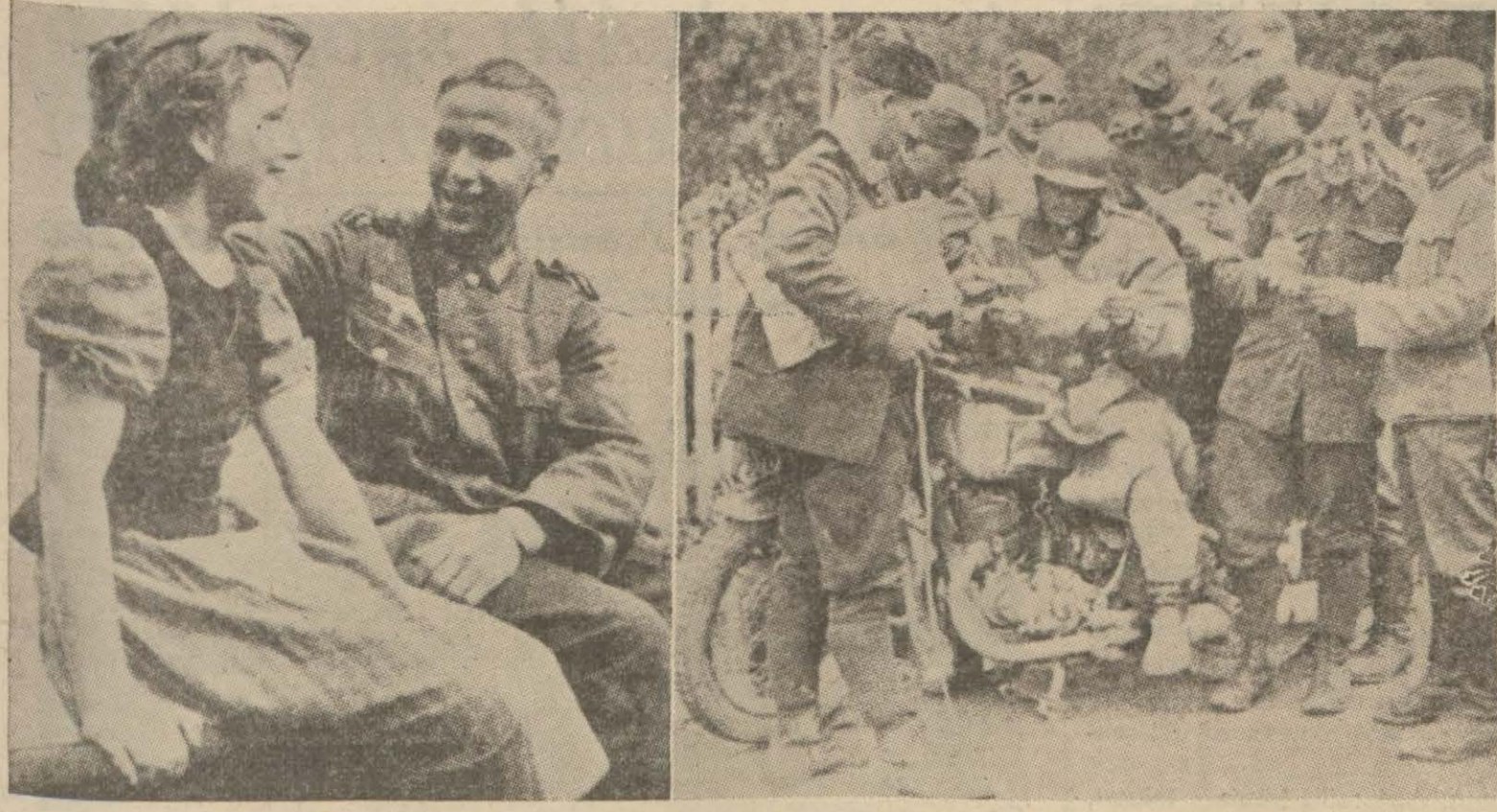
İzmirde bir katil 6 seneye mahkûm oldu

İzmir (Akşam) — Yeni müzayede bedesteninde yüz para kahve parası için Malatyalı sabıkali Ahmedî bıçakla beş yerinden yaralayarak öldüren sabıkali Kâzımın meşhud cürümler kanununa göre İzmir ağırceza mahkemesinde iki celsede görülen muhakemesi neticesinde hâdisede ağır tahrîk bulunduğu kabul edilerek Türk ceza kanununun 448 inci maddesi muicibince altı sene ağır hapsine karar verilmiştir.

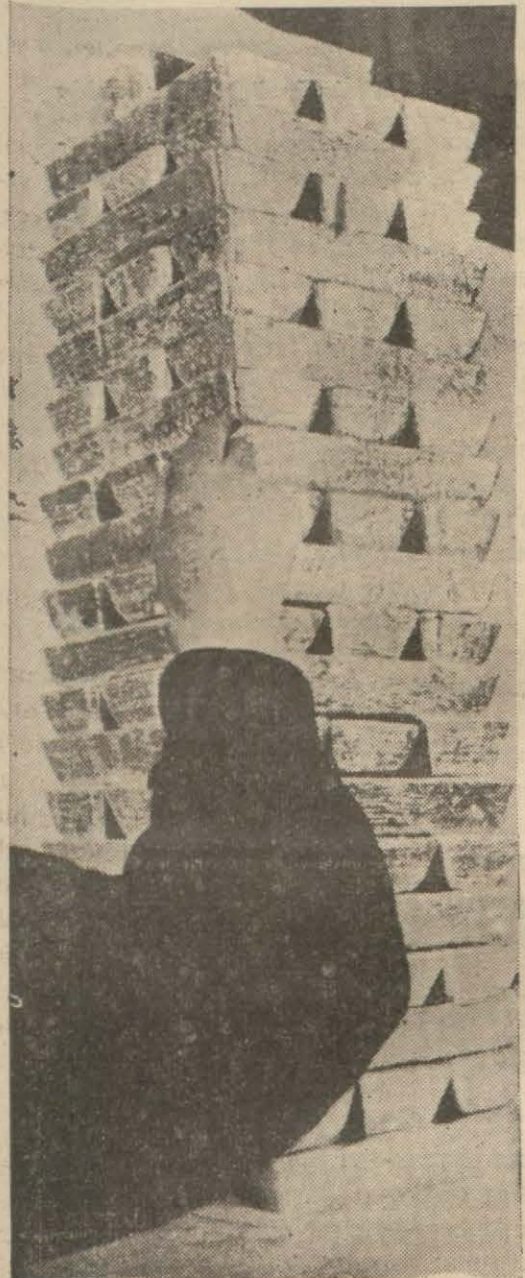
Macaristan ve İsveçle yeni ticaret muahedeleri yapılacak

İzmir (Akşam) — Macaristan ve İsveç hükûmetleriyle hükûmetimiz arasında yeni ticaret muahedeleri akdedilecektir. Bu muahedelere esas olmak üzere İzmirdeki ihracat ve ithalatçıların mütalâalarının alınması iktisad Vekâletince muvafık görülmüştür. Yakında İzmir Türkofis müdürlüğünde yapılacak toplantıda tüccarlarımızın dilekleri, mütalâaları tesbit edilerek ve bir rapor hazırlanarak vekâlete gönderilecektir.

HAFTANIN VAKALARI

Alman askeri tarafından işgal edilen bir Südet şehrinde bir nefer, genç bir kıza konuşuyor, sağda posta zamanı

Son buhran esnasında Avrupadan milyonlarca liralık altın, külçe halinde Amerikaya gitmişti. Şimdi bunlar geri gelmeğe başlamıştır. Yukarıda altın külçesinden mürekkep bir sütun görünüyor

Bir Südet şehrinde Benes sokağı tabelası indirilerek yerine Hitler sokağı tabelası konuyor

Filistin vakayii: Hayfa sokaklarında bir İngiliz müfrezesi

Tahta çıkışının 20 nci yılını kutlayan Bulgar kralı ile kraliçe ve çocukları

Çabuk evleniniz!

Yazan: NECDET RÜŞTÜ

— 1 —

Bu ne iş !.. On yıldır düşünüyordun, Tamam yüz yirmi ay kendini yordun? Evlenmek... Yapsa mı bunu acaba?.. Bu hayal tatlıydı: Olacak baba; Bu fidan verecek ona tomurcuk, Bir gence açacak: Doğacak çocuk. Bu güzel bebekle avunacaktı; Babalık gururu ona da haktı. Safanın cefası yok mıydı fakat: Ya çocuk doğarsa anadan sakat?.. Meselâ: Bir cüce, yahud kötürüm... Dünyaya getirmek olmaz mı cürüm?.. Geceye dönmeyiz mi onun her günü Gördükçe yerlerde süründüğünü?.. Yahud da karısı hiç doğuramaz, Geçerse bir gence koparmadan yaz?.. Ya çocuk bir derde düşüp erirse; En güzel çağında ölüverirse?.. Yüreği yaralı, gözleri dolu, Onun boş kalırsa kucağı, kolu?..

Ya kadın çıkarsa hamarat fazla: Çocukta kanaat etmeyip azla, Ha gayrét; yaparsa tam bir düzüne, Bir zindan olmaz mı dünya gözüne?.. Bir bölük çocuğa o nasıl bakar, Elbette çıldırır, çileden çıkar ..

Bu sabah azmetti, bu akşam caydı, Düşündü.. çocuğu geçelim haydi, Gelelim kadına; bu, mühim fasıl: Bir insan eşini seçmeli nasıl?.. Yılların zorile sağlamlar göçer, Körpeler yaşlanır: Güzellik geçer; Öyleyse ahlâkı iyi olmalı. Fakat bu kadını nasıl bulmah?.. Hiç iyi huylusu olur mu belli: Odaya koyarlar duvaklı, telli, Karşında oturur bir melek gibi, Bilmezsin, ki taşır zebani kalbi. Kadının güzeli fazla öğünür, Kocası canından bıkp, döğünür: Doğrusu, bitmeyen gurur çekilmez, Bu kadın kendinden usandırır tez. Eşini seçerse bir parça çirkin, O zaman evinde olur dedirgin: Ona ne gülmüser, ne kucak açar, Sevimsiz kadından sokağa kaçar. Zengini seçtirir akla kararı: İnsanın başına kakar parayı. Fakiri getirmeyiz bir sandık çeyiz, Adama yük olur; ne devirdeyiz Asili mağrurdur kendi soyuna: Soyunu anlatır ona boyuna. Görgüsüz insanı mahcub bırakır, Pot kırar.. altına benzer mi bakar ..

Düşünüp geçirdi böyle on yılı, Ömrünün gerisi kaldı sayılı, Yumruğu indirdi felek başına, Şaşırdı: Gelmişti elli yaşına.

— 2 —

Çökmüştü: Bir parça beli büküldü, Dişleri kalmadı, saçı döküldü. Yüzünde çoğaldı çizgi, kırışık, Gözünde kalmadı o eski ışı. Bayımın başına geç geldi aklı: Bir gelin özledi telli, duvaklı, İyiye, kötüye olmuştu razı. Bir çocuk istedi, sarılsın bazı, Okşasın, babalık zevkini tadsın, İsterse kör, topal yatakta yatsın. O, artık kadere boyun eğmişti, Bu bıçak kemiğe çünkü değmişti: Bekârlık... Bu yükü çekemez oldu,

Kararı vermişti, canı tez oldu. Bu kaygı başladı onu sarmağa: Kim razı olurdu fakat varmağa?.. Ne kızlar bulmuş ta on sene önce, Yüzgeri etmişti hepsini bönce: Kimisi esmerdi.. gözleri kara, Kırpığı açardı yürekte yara. Kimisi kumraldı... Teni kar gibi, Yüzüne bakardı gönlü var gibi. Eline geçmişti yeşil gözlüler, Som altın saçlılar, güneş yüzlüler. İhtiyar olunca vermişti karar, Fakat son pişmanlık ne işe yarar: Ömrünün yılları gelirkin sona, Kim razı olurdu varmağa ona?..

Nihayet güç halle bir kadın buldu, Bu, ele sığmayan bir körpe dultu. Bir davet. Bin masraf. Nikâh ve düğün. Ne mutlu; bayımız evlendi bugün.

— 3 —

Derler ki: Döğülür demir tavında, Doğru söz.. şaşırdı gönlü avında: İki üç atımlık barut kalmıştı. Bu dişi kaplansa ona salmıştı: Ben gencim!.. diyerek, okuyor meydan Gördün mü belâyı; hay, aksi şeytan: Yıllarca tereddüd ettirmeseydi, Kaplamı alt etmek kolay bir şeydi. Brakmaz olmuştu gayreti elden, Bu sefer büsbütün çöktü temelden: Dermansız kalmıştı, tutmuyor dizi, Belki de incek bir paralizi. Düşündü: «Tereddüd eden delidir, «Bir insan vaktinde evlenmelidir!..»

Kendine lânetle dolmuştu kalbi; Kadını uğraşmak yetmiyor gibi. Bir zorlu mesele daha çıkmıştı, Bu sefer canından bile bıkmıştı, Buna da mahalle bekçisi sebep: Sokaktan geçiyor gece üçte hep, Mutlaka çalıyor acı bir düdük; Ah koca izansız, ah koca hödük! Bu düdük adamı büsbütün yordu, Sesinden karısı uyanıyordu, Sokulup, diyordu:

— «Korkuyorum pek!..»

Çek kararsız adam, cezandır bu, çek: Kadını buseyle avutuyordu, Güç halle yeniden uyutuyordu. Komedi başlıyor ertesi gece, Sokakta, tam saat üçe gelince, Bekçinin düdüğü aksediyordu, Kadın da uyanıp:

— «Korktum!.. diyordu.

Bir gece, beş gece bu devam etti, Yorgunluk adamın canına yetti: Bir aydır akıyor uyku gözünden, Çiroza dönmüştü bekçi yüzünden. Nihayet çığdırdı onu bir sabah, Yavaşça dedi ki:

— Bize de günah,

Her düdük çalıştı uyanıyorum, Cıvarda bir yangın var sanıyorum!.. Kabilse şu bizim sokağa dalma, Bol bahşış veririm, hiç düdük çalma!

Bu bahşış sözile geldi sevinci, Fakat bir saniye düşündü bekçi, Dedi ki:

— Ne çıkar çalmayım, canım;

Aksini söylüyor ya sizin hanım, Diyor: Hırsız var mı, sokağı dinle, Korkmayım, düdük çal var kuvvetinle!

İzmir (Akşam) — Belediye; Kordonda Cumhuriyet meydanını yeniden tanzime başlamıştır. Törenlerde Atatürk'ün heykeli önünde yapılan geçit resimlerinde ordu ve mektepliler takım kolu nizamında gezerken mevcut tarhlar ve ağaçlar, mâni teşkil ediyordu. Şimdi bu tarhlar tamamen kaldırılmıştır. Bu suretle İzmir limanına girip çıkan veya liman önünde demirleyen vapurlardan Atatürk'ün heykelini çok güzel ve tamamen görmek imkânı hâsıl olmuştur. Yukarıdaki resimde meydanın son şekli görünüyor.

AKŞAM SPOR

HAFTANIN NOTLARI

Doktor Benes meşhur Slavyanın eski oyuncularındandır

Güneş takımının hücum hattı - Genç takımlar - Lüzumsuz bir asabiyet!

Son siyasî hadiselerin kahramanlarından biri olan eski Çekoslovakya Cumhuriyeti doktor Benes eski ve kıymetli bir sporcudur.

Doktor Benes 1900 senesinde Slavya takımında oynamış ve sert bir futbolcu olarak tanınmıştır.

Eski Cumhuriyeti şimdi Slavya klübünün fahri reisidir.

Geçen hafta Güneş takımının mühacim hattı, Fenerbahçenin karşısında şu şekilde oyuna başladı:

Salâhaddin, Murad, Hakkı, Rebii, Melih. Acaba Güneş umumi kaptanı, hücum hattını neye bu şekle sokmuştu?

Düşündük, vardığımız netice şudur:

Bir hafta evvel, Beşiktaş karşı oynayan Fenerbahçe takımında sağ bek Yaşarın formda olmadığını elbette Güneş kaptanı da bizim gibi görmüştü.

Melih gibi, seri bir oyuncuyu, ağır oynayan ve formda olmayan Yaşarın karşısında oynatmak en doğru hareket olurdu.

Fakat, evdeki hesap çarşıya uymadı: Fener haf hattı bir hafta evvelkinden çok daha iyi, Hakkı ve Salâhaddin de beklenmiyen şekilde fena oynayıverdiler.

Güneş umumi kaptanı, bu vaziyet karşısında ısrar etmedi ve derhal takımını değiştirdi. Esasen takım her şekilde müsaid bir tertibde yapılmıştı.

Bir (taktik) tecrübe ederek tesadüfi oynamadığını gösterdiği ve muvaffak olamayan bir tarz üzerinde ısrar ve inad etmeden hemen takımını değiştirdiği için Güneş umumi kaptanını tebrik ederiz. Yalnız şu nu da ilâve edelim ki Muradın yerinde Niyazi sağda oynayabilseydi bu taktik Hakkı ve Salâhaddin fena oyunlarına rağmen, gene muvaffak olurdu.

Güneş umumi kaptanının planını bozan amillerden biri de hiç şüphesiz

sız Niyazinin oynamamış olmasıdır.

Bir zamanlar genç takımlara ehemmiyet verirdik. Son senelerde bu işe evvelce önyak olmuş klüblerimizin dahi bugün bu mevzu etrafında hiç bir hareket göstermediklerini görüyoruz. Büyük takımlarımızın nazarı dikkatini celbetmek zamanı gelmiş ve hattâ geçmiştir.

Hemen hiç birinin, maalesef, üzerinde meşgul olduğu bir genç takımı mevcut değildir. Birinci takım kadrolarının senelerdenberi mahdud ve muayyen oyuncularla idare edilmekte olması bir gün klüplerimize pahalıya mal olacaktır.

Bizdekinin aksine olarak Avrupa da bu işe büyük bir ehemmiyet vermektedirler.

Mesela, İsviçrede umumi bir futbol kalkınması hareketine girişilmiştir. Bu meyanda ilk yapılan iş, genç takımlar teşkil etmek ve mekteplere futbol dersleri koymak olmuştur.

Futbolümüze yeni ve genç elemahlar lâzım!

İki haftadır devam eden maçlar, çok şükür, ne hakem ne de oyuncu bakımından büyük bir hadise olmadan geçti. Mevsim başlarken bir yazımızda sporculukla kabili telif olamayan hareketleri yapanlara karşı mücadele açacağımızı söylemiştik.

Temennimiz böyle bir mücadeleye lüzum kalmadan mevsimin bitmesinden başka bir şey değildir.

Yalnız, geçen hafta, şimdilik ismini yazmağa lüzum görmediğimiz bir oyuncu, bir rakibini hiç lüzumu yokken kolile tuttu ve yere savurdu.

Bu hareketi cidden lüzumsuz ve mânâsızdı. Şimdi ismini yazmadığımız bu oyuncunun asabiyeti oyunun sonuna kadar devam etmediği için, bu hareketinden dolayı kendisinin de pişman olduğunu zan ve temenni ediyoruz.

Ulvi YENAL

Lig maçlarının üçüncü haftası

Günün en mühim müsabakaları Fenerbahçe - Vefa, Güneş - İstanbulspor maçlarıdır

Lig maçlarının üçüncü haftası bugün gene üç sahada birden oynanıyor. Bu haftaki maçlar bundan evvelkilere nisbetle daha sakindir. Çünkü, dört milli takımımızın birbirleriyle maçları yok!

İlk iki hafta Fenerbahçenin Beşiktaş ve Güneşe yaptığı iki maç oldukça heyecanlı geçmiş, her defasında Kadıköy stadına binlerce seyirci çekmişti.

Bugün, dört milli küme takımı, karşılarına çıkacak olan İstanbul kendilerinden sonra gelen birinci sınıf takımlarıyla boy ölçüşecekler.

Taksim stadındaki maçlar: Güneş - İstanbulspor

Galatasaray - Süleymaniye

Güneşin henüz geçen seneki mükemmel kudreti elde edemediğini iki haftadır yaptığı maçlarda gördük. Buna mukabil kadrosunu gençleştiren İstanbulspor takımı ise geçen hafta Beşiktaş kendi sahasında sıkıştırmak muvaffakiyetini gösterdi. Ancak (3-2) gibi pek yakın bir farkla mağlûp oldu. Bu itibarla genç İstanbulspor oyuncularının, bugün Güneşlileri terletmeleri muhtemeldir.

Aynı sahada Galatasaray ile Süleymaniye takımları ikinci müsabakayı yapacaklardır. Galatasaraylılar, Necdet ve Salimî takımlarına almışlar ve yeni kadrolarını aşağı yukarı tesbit etmişlerdir.

Sarıkızılın Süleymaniye ile Yenibahçedeki sahada yaptıkları maç (3-1) galebeleri ile bitmiştir. Yarınki maçta da Galatasarayı favori olarak görmek hata olmaz kanaatindeyiz.

Günün en mühim karşılaşmalarından biri hiç şüphesiz Fenerbahçe stadında oynanacak olan Fener-Vefa maçıdır. Geçen hafta Beykozlu mağlûp eden Vefa takımı formda ve birinci sınıf takımlarımız için esaslı bir tehliktir. Maamafih iki haftadır kuvvetli rakibi karşısında galibiyet elde edememiş olan sarı lâcivertlilerin bu maça büyük bir hırsı çıkacaklarını ve kazanmak için oynayacaklarını tahmin ediyoruz.

Beykoz - Hilâl müsabakasına gelince, geçen hafta bir arkadaşlarımızın başına gelen felâket yüzünden sahaya manen kurgun olarak çıkan Beykozlu-ların, bugün nisbeten daha iyi bir moralle güzel bir oyun oynayacaklarını umuyoruz. Hilâl takımının da her seferkinden daha iyi olduğuna işaret edeceğiz.

Beşiktaş sahasındaki, Beşiktaş - Topkapı maçında, eğer geçen haftaki gibi sürprize yakın bir hadise cereyan etmezse siyah beyazlıların galip geleceklerini tahmin ediyoruz.

Takımlarımızın, futbol meraklılarımızın tatmin edecek güzel ve sportmence bir oyun çıkarmalarını, her hafta olduğu gibi temenni ederiz.

U. Y.

Bugün yapılacak spor hareketleri

Bugün yapılacak spor hareketleri Taksim stadında:

Saat 13 te: Güneş - İstanbulspor
Saat 15 te: Galatasaray - Süleymaniye

Fenerbahçe stadında:
Saat 13 te: Beykoz - Hilâl
Saat 15 te: Fenerbahçe - Vefa

Beşiktaş stadında:
Saat 15 te: Beşiktaş - Topkapı
Harbiyede:
Konkuripik

İki fabrikada kaza

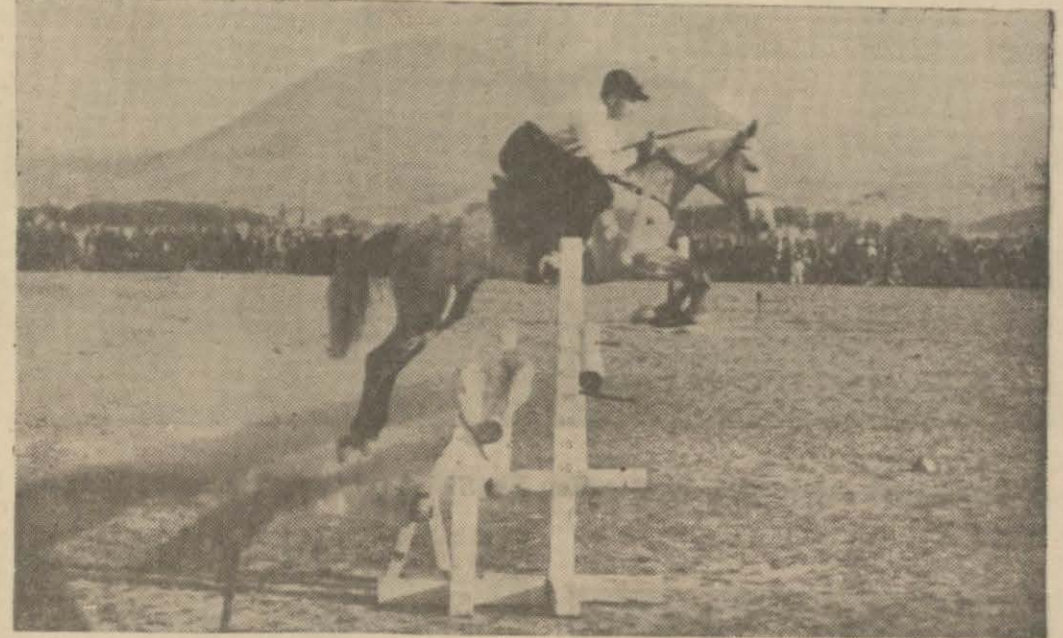
Eminönünde Hasırcılarda bir makarna fabrikasında çalışan Nadir, elini hamur makinesine kaptırmış, dört parmağı ezilmiştir. Nadir hastaneye kaldırılmıştır.

Galatada bir raki fabrikasında çalışan Avram, şişeleri yıkarken kırılan bir şişenin camlarıyla kolu kesilmiş, tedavi altına alınmıştır.

Memlekette binicilik

Kayseri Atlı spor klübünün muvaffakiyetleri Klub ekibi, 27 saatte 300 kilometre katetmek suretile bir rekor yaptı

Yazan: Melâhat Aksel

Kayseri atlı spor klübünden B. Hilmi Atlı bir müsabakada üçlü bir manide

1938 İzmir fuarı için Kayseri Ticaret ve sanayi odasının neşrettiği bir broşür elime geçti. Kayseri hakkında her türlü malûmatı içinde tophyan bu eserde bir sporcunun ve bilhassa at sporu ile uğraşanların göğsünü kabartacak satırlar var. Pek kısa bir mazısı olmasına rağmen gittikçe artan bir gayretle çalışan Kayseri atlı spor klübünün kısa bir zaman zarfında ne kadar çok işler başardığını bu kitaptan öğreniyoruz. Memleketin atçılığı namına çok faydalı olan bu teşekkülü başarıları, takdir etmek elden gelmiyor. 1934 senesinde hiçten kurulan bu ocak başlangıçta ordunun verdiği hayvanlarla, haftanın muayyen günlerinde açık manejlerde halka serbes olarak binicilik dersleri ve haftanın diğer belli günlerinde de Halkevinde geceleri atçılık dersleri, hayvan bakımı ve hayvan hıfzıssıhhası hakkında konferanslar verdimiş. Bu suretle halkta alâka ve heves uyandırmıştır.

Ocağa nakdi yardım, ilk önce bir balodan toplanan hasılât ile temin edilmiş. Büyük bir hız ile ilerleyen ocağın çalışmaları sayesinde 935 de ilk konkurunu yapmaya muvaffak olmuştur. Bu müsabakalara sivillerle subaylar beraberce iştirak etmişlerdir. Bu suretle Kayseri atçılık klübü konuklarının inkişafına çok faydalı olan böyle muhtelit müsabakaları Türkiye'de ilk defa yapmak şerefini kazanmıştır. Kayseride, halkı atçılığın bu kadar seri sarmasının iki hususiyeti vardır.

1 — Ocak idaresinin muntazam, korekt çalışması.

2 — Halka maddeten sühulet göstermesi.

Ocağa âza duhuliyesi 5 lira ve aylık 80 kuruştur. Bu 80 kuruşla haftada 4 manej, iki kır gezintisi yapılmaktadır ve atlar icabında ocak âzalarının evlerine kadar bile gönderilmektedir. Ocağın bu gün 30 hayvanlık bir pansiyonu ve 8x24 metre büyüklüğünde bir kuluvarı ve 7 si bayan olmak üzere 40 a yakın binicisi vardır. 3 haziran 938 cuma günü 4 dü bayan olmak üzere 12 kişiden mürekkep ekip, birinci günde 12 saatte 135 Km., ikinci günde 10 saatte 110 Km., üçüncü günde 55 Km. olmak üzere 27 saatte 300 Km. katetmek suretile Türkiye'de ilk olarak bir rekor tesis etmişlerdir.

Ocak senede iki defa yaptığı konukurları hiç ihmal etmemektedir. Birinciteşrinde yapılacak konukurların programları çok evvelden hazırlanmıştır. Bu müsabakalar tamamen

beynelmilel kayıtlara uygun şartlarla tertip olunmaktadır.

Kayseri atçılık klübünün bu güne kadar başardığı bu muvaffakiyetlerden dolayı klübü himayesine almış olan Kayseri valisi bay Adli Bayman ile atçılık hocası suvari yüzbaşısı bay Kemal Biner memleketimiz atçılığına ettikleri bu yüksek hizmetlerden dolayı tebrike lâyıktırlar.

İkinciteşrin başında Ankarada subaylarımızın yapacakları şampiyonadan sonra Ankara, İstanbul ve Kayseri atlı sporcularının karşılaştıklarını duyduk. Senelerdenberi büyük bir arzu ve tahassürle görmek istediğimiz bu günün sabırsızlıkla bekliyoruz.

17 ve 20 birinciteşrinde Sipahiocağında yapılacak konukurlara Kayserinin de geleceğini haber aldık. Bu mühim spor günlerini heyecanla bekliyoruz.

Elazığta ziraat

Çifçiye 25 ton Amerikan pamuk tohumu dağıtıldı

Elazığ (Akşam) — 600,000 dönüm araziye muhtevi olan Elazığ'ın Altın ovası, doğunun garpla iltisak noktasında bereketli bir zahire ambarıdır. Bu sene mahsul orta olmakla beraber bir çok vilâyetlerimizden daha çok memnuniyeti mucib olmuştur.

Meyvacılık da çok terakki etmektedir. Bilhassa istihsalin ihracı elverişli olması noktasında çok çalışılmaktadır. Tecrübesi yapılan Amerikan Kilevant pamuğu tohumundan Elazığ çifçisine bu sene 25 ton tevzi edilmiştir. Alınan randuman çok ümid vericidir. Arıcılık da yeni, yeni anlaşılmaya başlanmıştır. Bilhassa eski kovanları asrı kovanlarla değiştirmek faydalı olacaktır.

Elazığ ziraatinin atisi hakkında en kuvvetli teminat veren halkın, çifçinin çalışkanlığıdır. Bu devamlı mesai tarzı içinde işe biraz da ilmi ve fennî ziraat girerse - ki buna çalışıyor - devletin beklediği ve tahakkukunu istediği ekim mefkûresinin başarılaacağına şüphe edilemez.

Elazığ iklimi her türlü ağaç yetiştirmeğe çok elverişlidir. Bu hususta etüdler yapılmaya başlanmıştır. İpekçilik, Elazığ'ın eski bir hünere. Ancak son senelerde bu sanat şubesi bir istihale ve atalet devresi geçiriyor. Bilhassa İpek böcekleri için yetiştirilen dutların inkırazı gitmektedir. tirilen dutlar inkırazı gitmektedir. mek lâzımdır.

Sipahiocağında bugünkü müsabakalar

Müsabakada kazanması muhtemel atların isimlerini yazıyoruz

Bugün Sipahi Ocağında at müsabakalarına tam saat ikide başlanacaktır.

Dün Sipahiocağında yapılan tecrübelerden aldığımız intibaa göre, birinci mükâfat olan Ziraat bankası mükâfatında kazanmak ihtimali olan atlar Efe kızı (birinci), Mebruke (ikinci), Doğan (üçüncü) dür.

İkinci müsabakada Gülsüm İlhan mükâfatında sırasile kazanmak ihtimali olan atlar şunlardır: Zafer, Murad, Efe kızı.

Üçüncü müsabakada İş bankası mükâfatını kazanması muhtemel atlar şunlardır: Bebek (birinci), Leylâ (ikinci), Ateş (üçüncü).

Dördüncü müsabakada Mısırlı prens Semihanın Ponsas'ı birinci, Dr. Tefik Çınarın Olga'sı ikinci, B. Sam Pulatkanın Çankaya'sı da üçüncü gelmeleri ihtimali vardır.

Beşinci müsabakada yüzbaşı Eyüp Öcünün Ünal'ı birinci, Yıldız ikinci, Ok ta üçüncü gelebilecektir.

Beyoğlu Halkeviden: Evimiz spor şubesine kayıtlı bayan üyelerin 18/10/938 salı günü saat 17 de Evimizde bulunmalarını rica ederiz.

Türkiye profesyonel baş pehlivanlık müsabakaları

Güreşlere girecek pehlivanlar Eminönü Halkeviden lisans almalı

Eminönü Halkeviden:

1 — Türkiye profesyonel başpehlivanlık müsabakalarının tertibi, Halk Partisi genel sekreterliğinin emir ve tensibi üzerine Türk Spor Kurumunun tasdikinden geçen nizamname ile Evimize verilmiştir.

2 — Bu nizamname mucibince, her hangi suretle olursa olsun, profesyonel güreşler bundan sonra bu nizamname ahkâmına göre yapılacaktır.

3 — Profesyonel güreş tertip edecek olan organizatörler ile bu güreşlere girecek pehlivanların Evimize müracaat ederek nizamname ahkâmını kabul ettiklerine dair bir taahhüd mektubu vererek lisans almaları lâzımdır.

4 — Bu suretle lisans almayan organizatörlerin müsabaka tertibine ve pehlivanların da müsabaka yapmalarına müsaade edilmeyecektir.

Ankarada bugün serbest güreş müsabakaları yapılacak

Ankara 15 (Telefonla) — Yarın Cebecide Yenidoğan yazlık sinema bahçesinde Türkiye' serbest güreş şampiyonları Tekirdağlı Hüseyin, Bandırmalı Kara Ali, Manisalı Halil ile Bulgaristan şampiyonu ve Avrupa serbest güreş ikincisi Tiro ve Dimo arasında serbest güreş müsabakaları yapılacaktır.

AV, HİS ve MACERA NUVELİ

Fillerin şefi: TOMBAKO

Sırtlan, didiklediği ceylân leşini bırakarak sarı ve parlak gözlerle ürkek ürkek etrafına bakındı.

İleride, Tropikal (1) ormanın içinde, yürüyen bir ordunun boğuk ve muntazam adımlarla ilerleyişini hatırlatan bir ses yükseliyordu.

Bir kartal kanadlarını çırparak, en tepedeki dallardan birine kondu. Diğer iki iri kuş semaya doğru çıkıp:

— İşte Tombako? - diye bağıştılar.

Ormanın bütün hayvanları, birbirlerine fısıldadı:

— Tombako geliyor!... Tombako geliyor!...

Yer sarsılıyordu. Hortumlardan çıkan homurtular, ağaçları titretti. Dallar, bir majesteye yol vericesine açıldılar ve güneş kararır gibi oldu; iri, karanlık bir kütle, sahaya doldurdu.

Bu, Tombako'ydu... Ormanın dev cüsseli fili!

Başına konan böcekleri kovmak için kulaklarını sallıyarak, hortum ile önündeki otları yolarak, ağır adımlarla ilerliyordu. Bir avcının kurşunu ile topal kalmış arka bacağını hafifçe sürüklüyordu.

Ceylân leşinin önüne gelince kokladı ve sonra başını azametle kaldırarak:

«— Böyle pislikler, bana değil, sırtlanlara lâyıktır!» der gibi, dik-katle, üstünden atıyarak geçti.

Ağacın tepesindeki kartal, müstehzi bir ses çıkardı. Tombako'nun derisi öfkeyle dalgalandı. Ağacı kökünden tutup söktü attı. Fakat kuş havalara uçarak gene kakkahayı salıverdi.

Hortumlarını salhya salhya, bir sürü fil, şeflerini takip ediyordu.

İri yapılı erkekler, iki kadem uzunluğundaki dişlerini gösteriyorlardı. Dişilerse, sendeliyerek yürümeğe alışan yavrularını koruyordu.

Hepsinin âsude, emin bir hali vardı. Zira, reislerinin bilgisine, maharetine, kahramanlığına güveniyorlardı.

Ezilen çalı çırpı patırtısı, kırılan dalların gürültüsü, alay geçti. Güneş tekrar lâşeyi aydınlattı. Ortalık sükûn buldu. Fakat hayvanlar yerlerinde saklı kaldılar. Çünkü başka bir düşmanın da yaklaştığını hissediyorlardı:

İnsan!

Biraz sonra, o da göründü.

Genç, uzun boylu, avcı kılığında bir delikanlydı. Sağ elile tüfeğini sıkı sıkı tutuyordu. Semaya da, etrafındaki manzaraya da bakmıyordu. Gözleri yere iğik, fil izlerini takip ediyordu. Arkasında silâh taşıyan esmer bir yerli, sıksa bacakları üzerinde ilerliyordu.

Henüz terkedildiği anlaşılan ceylân lâşesini görünce, ağır ağır:

— Tehlikeli bir iz peşindeyiz! - dedi.

Delikanlı ona hayretle bakarak bir kakkaha attı.

— Fil avı hiç bir zaman tehlikesiz değildir, Abdül! Sürü bizim geldiğimizi farketmedi. İçlerinden seçeceğimizi rahat rahat vurabiliriz.

Yerli, fikrine inadla:

— Hayır, bu iz tehlikelidir.

Avrupalı kızdı:

— Korkuyor musun?

— Asla... Korku nedir bilmem...

Fakat hiç bir insanın öldüremediği bu fili biz vuramayız!

— Ne diyorsun sen kuzum?

— Evet... Buradan geçen Tomba-

kodur... Yüz senedir bir avcının baş edemediği fil...

Arkaları sıra birkaç yerli genç geliyordu. Bu ismi işitince hepsi de, korkuyla kekeleydi:

— Tombako! Tombako!

Abdül devam etti:

— Kaç avcı onu vurmak için peşine düştü. İçlerinden sağ dönen azdır. Ormanın en yaman filidir bu! Ruhunda şeytan var. Kafasında bir Zencî kabile reisinin zekâsı mevcud!... Tek tük kurşun isabet ettiyse de hiç biri onu öldüremedi. Tombako, şim-diye kadar yedi beyaz avcıyı ayakla-

rı altında ezdi. Dikkat et ki sekizinci olmayasın...

Delikanlının yüzünde bir neşe okundu:

— Daha iyi ya... İşte böyle bir avın peşine düşerim... Cehenneme kadar bile olsa onu takip edeceğim...

Yerli adam, mâni olmak istediye de muvaffak olamadı. Avrupalı:

— Siz korkaksınız... Ben yalnız da giderim... - diyerek, mağrur, ilerledi.

Tahkir karşısında irkilen Abdül, diğer Araplarla beraber delikanlıyı takip etti.

— Mademki silâhlarını taşımak için bizi tuttu, nereye olsa gideriz...

Cesur avcı, yarım saat sonra fil ordusuna yetişti. Ormanın ortasındaki bir çıplaklıkta durmuş, karnlarını doyuruyorlardı. Çocuklar, annelerinin etrafında oynayıp koşuyorlardı. Birkaç adım ötesinde toplanmış otuz koca hayvanı görünce, delikanlı coşkunlukla:

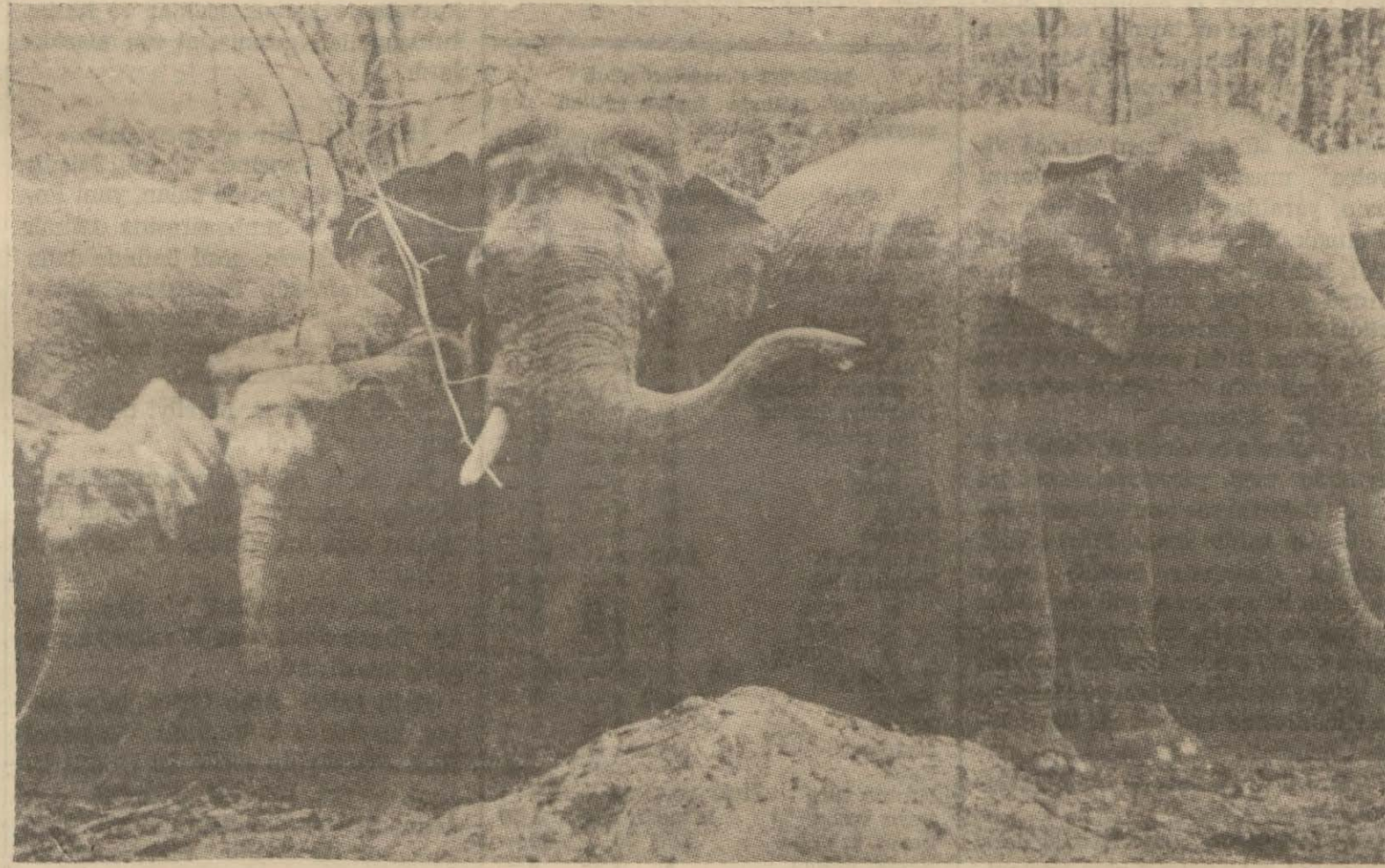
— Ne güzel manzara! - dedi.

Artık medeniyeti unutmuş, kendini en eski devirlerde ömür süren bir adam sanıyordu. Ve birdenbire, içinde, ölüme yaklaşan insanların ekseriyetle duydukları hayata bağlılık hissi, yaşamak zevki kuvvetle kabarıp taşıtı.

Biran durdu; diz çöktü. Sanki dua etti ve silâhını doğrultarak nişan aldı.

Epeyce hesaplamıştı. Arada ancak iki yüz metre mesafe var.

Abdül, gene mırıldandı?

Filler ateş açılan tarafa doğru müthiş bir hücumla kalktılar

— Dikkat!

Tecrübeli kılavuz, gözleriyle Tombako'yu arıyordu. Neyse çok şükür dev cüsseli hayvan, sürüsünden biraz ayrı duruyor. Onlara karışmayışında da bir esalet vardı.

Bir patlayış... Etrafa biraz duman ve barut kokusu yayıldı. Avcı ateş etmişti.

Kurşunu yiyen genç fil sendeledi. Dizi üzerine düştü. Sonra yıkıldı. Yuvarlanırken, iki ağacı da beraber sürüklemişti.

Delikanlı, sevinçle yerinden fırladı. Abdül onu kolundan tuttu ve yere yüzükoyun yatmasını söylüyerek:

— Saklan!... Saklan!... - dedi.

İşte o zaman avcı, işin bittiğini değil, bilâkis muharebenin başladığını anladı. Arkadaşları vurulunca fillerin hepsi öfkeyle birbirlerine yaklaştılar. Hortumlarını havaya kaldırıp kulaklarını kabarttılar. Dinleyip havayı kokluyorlardı. Anneler, yavrularını büyüklerin siyanet edici suru arkasında saklıyorlardı.

Hayatında birinci ve sonuncu defa olarak genç avcı korkunun ne olduğunu anladı. Müthiş hayvanların ordusu tehdidkâr bir hal almış ona doğru yürüyordu. Avcı tekrar tüfeğini kaldırdı. Abdül seslendi:

— Sakın ha... Sakın...

Bu ihtarla rağmen, silâh patladı.

Bu hikâyenin müellifi meşhur İngiliz gazetecisi Makin'dir. Dük dö Windsor henüz veliahdken kendisiyle birlikte Afrika ormanlarında avcılık yapmıştır.

NAKLEDEN:
(Vâ - Nû)

Oratada yürüyen hayvanlardan biri daha yıkıldı. Fakat dev cüsseli fil, şimşek gibi ileri atılarak, avcıya koştu.

Abdül avazı çıktığı kadar bağırdu:

— Tombako geliyor... Kaç!...

Dört yerli koşarak, çilyavrusu gibi dağıldılar. Delikanlı da koşmak istedi. Fakat hayvanın arkadan yetiştiğini, toprakların sarsıldığını işitiyordu. Ne feci bir ölüm kovalamacası...

Birdenbire bitab, bir ağacın kütüğüne yıkıldı. Tombako yetişmişti. Hortumıyla Avrupalı genci yakaladı. Havaya kaldırdı ve muzaffer bir edâ ile onu sallayıp sallayıp yere fırlattı. Kırılmış bir oyuncak gibi avcı, topraklar üzerinde ezildi. Sonra cinsini tüketmeğe uğraşan bu beyazlara karşı duyduğu büyük bir kinle koca ayağını kaldırıp cesedin üzerine bastı. Derken dişlerle toprakları kazdı; avcıyı çukura attı.

İşte o, kendisini yenmek isteyen cüretkâr insanlara böyle yapardı.

Bütün sürü, karşısına çıkan hid-detli bir aslanın pençesi karşısında yularak kaçmıştı. Hattâ şef dahi! Fakat Tombako yerinden kımıldamamıştı. Meydan okuyan bu genç fili parçalamak üzere adalelerinin bütün gerginliği ile aslan, yelesini kabartarak atılırken, Tombako yalnız kulaklarını kımıldatarak ve parlak küçük gözlerini düşmanına dikerek duruyordu. Aslan şiddetli bir saldırıyla atıldı. Fakat fil hortumunu daha büyük bir süratle harekete getirerek onu belinden kavradı. Çekti; havaya kaldırdı, salladı, böğründe cızılan pençe yaralarının acısıyla düşmanını amansız bir şekilde yere fırlattı.

Aslanın ölüm iniltisi, filin ayakları altında boğuldu, kaldı.

Tombako'nun bu macerası orman içinde dillere destan olunca şef, yeni yetişen bu genci uzun uzun takdirle süzdü ve kendine halef tayin etti. İşte o günden sonra Tombako yalnız kendi şahsı için değil, cinsi uğrunda da ölümle mücadele vazifesini üzerine aldı ve asrı geçen bu kavgalı hayatında en büyük düşman olarak insanları, bhusus onlar arasındaki beyaz avcıları tanıdı.

Tombako, hem bunları düşünüyor; hem de hoşuna giden yemekleri yiyordu. Bu şanlı ve müreffeh hayatından dolayı Allahına teşekkür eder gibi hortumunu havaya kaldırdı. Fakat birdenbire kımıldamadan durdu.

varlanacağını tahmin ederek tekrar tüfeğini çekti. Kurşun gri renkteki kalın deriyi delmiş olacak ki, Tombako birdenbire sendeledi. Lâkin avcı, onun bu zaafını görmeden yere yuvarlanmıştı. Kalkmağa mecali yoktu. İri hayvanın kendisini çiğnemesini tevekülle bekledi.

Netice umduğu gibi olmadı. Bir kaç metre ötede, fil, vücudunu ağırtan bu arızadan kurtulmak ister gibi silkiniyor:

— Puuupuuuu! - diye inliyor.

Robins yavaş yavaş yerinden kalktı. Yine şikârına nişan alarak bir daha çekti. Hayvan, muztarip sayha ile kaçmağa başladı.

Acaba düşüp ölecek miydi? Parçalanmış üstü baş ile, varılanmış vücudile arkasından koştu.

Fillerin şefi, ilerledi, sendeliyerek dalların arasından yürüyor... Kaçıyor...

Bu koşmaca adetâ kâbus gibi bir şekil aldı. Filin bıraktığı kan izlerini Robins takip ediyor. Mutlak onun düşüp öldüğünü görmek istiyor...

Yaklaşınca son kurşununu da atacak ve attı... Fil yıkılmadı. Yalnız başını çevirerek meyvis ve şikâyetli bir nazarla ona baktı... Yürüdü...

Hayret! Bu hayvan nasıl şeydi böyle? İhtiyar avcı onun düştüğünü görmeyecek mi?

Bitab yürüyor... Anbean ayaklarının ağırlaşğını hissediyor. Sonra birdenbire beline kadar battı. İşte o zaman anladı... Başına gelen fe'âketi idrak etti! Tombako onu hiç bir insanın yaklaşmadığı bataklıklara doğru getirmişti... Burada bu siyah çamurun içinde filler ölmeğe gelirler...

Dehşetle açılan gözleri önünde namütenahi bir tarla halinde fil dişleri parlıyor! Ümitsiz, etrafına bakındı. Kimseler yok... Kurtulmak imkânsız... Mücadele edilmez bir kuvvet onu çekiyor, ölüme götürüyor... Silâhını fırlattı. Tüfek yumuşak çamura batıp yavaş yavaş kayboldu. İşte bir kaç dakika sonra o da böyle olacaktı.

Son bir defa, hayvanla insan baktıştılar... İkisi de aynı tevekülle neticeyi bekliyor... Her ikisi için de mücadeleden sonra en kibar ölüm bu değil miydi?

Filin dişleri gitgide kaybolurken, ihtiyar avcı:

— Allaha ismarladık Tombako! - diye mırıldandı; bu, son sözü oldu.

Ve sıcak bataklık, onu da bir kefen gibi sardı.

Nakleden: (Vâ - Nû)

(1) Memaliki harre hususiyetli.

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Ecebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750	1450
3 AYLIK	400	800
1 AYLIK	150	—

Posta ittihadına dahil olmıyan ecebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lazımdır.

Şaban 21 — Ruzuhızır 164
S. İmsak Güneş Öğle İkinci Akşam Yatsı
E. 11,04 12,40 6,30 9,34 12,00 1,31
Va. 4,34 6,10 12,00 15,04 17,28 18,59

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk sokak No. 13

KÜÇÜK İLÂN

okuyucularımız arasında

EN SERİ,

EN EMİN

EN UCUZ

vasıttadır. Alım satım, kira işlerinde iş ve işçi bulmak için istifade ediniz!

SARAY ve BABİÂLİNİN İÇ YÜZÜ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNI İRTEM —Tercüme, İktibas hakkı mahfuzdur
Tefrika No. 222

Adanada silâh sesleri kesiliyor, fakat ara bulma teşebbüsü akim kalıyor

Halk ve hükümet memurları nazarında İsfendiyarın katili olan Ermeni kaçırma maznun olan Gökdereliyan hakkında bu sırada bin türlü rivayetler deवरan ediyordu. Mülhakkattan ve aralarında birer ikişer günlük mesafe bulunan yerlerden aynı günde vilâyet makamına (Gökdereliyan bin beş yüz atlı Ermeni ile, iki bin atlı ile, üç bin atlı ile geliyor, geldi; köyümüzü, kasabamızı basacak, bastı, telefâtımız çoktur.) diye aslı olmayın, olamayan telgraflar geliyordu.

Halbuki Gökdereliyan Kozan sancangâhı dahilindeki bir çifliğine köylüler tarafından vaki olan müdahaleden şikâyetle vakadan dört gün evvel vali Cevad beye müracaat etmiş, aldığı resmi tahrirat ile Sise gitmişti. Vakadan bir gün evvel Gökdereliyanın İsfendiyarın katili olan Ohannes Yapıcıyanı yanına alarak Zeytuna kaçmak iken yolda görüldüğü hakkında valiyeye bir arzual verilmiş, Cevad bey bunu polis müdüriyetine havale etmişti. Polis müdürü Kadri bey Gökdereliyan hakkında Sisten malûmat alınmasına lüzum göstermesiyle keyfiyet Kozan mutasarrıflığından sorulmuş ve Gökdereliyanın yalnızca Sise gelerek işini takip ile meşgul bulunduğu cevabı alınmıştı.

Vali ve kumandan aynı adamın böyle birbirinden uzak yerlerde aynı zamanda bulunmasına imkân olamayacağı bedahetini bile düşünmüyerek gerek bu telgraf haberlerine, gerek etraftan aldıkları telâşlı, mübalâğalı işarlara kıymet veriyorlardı.

Hasılı dahiliye nazır vekilinden tutunuz da Adana vilâyeti dahilinde iş başında bulunan nahiye müdürlerine kadar idare ve inzibat memurları, asayiş muhafaza ile mükellef kuvvetin âmirleri bugünlerde vilâyette bir hükümet teşkilâtı bulunduğunu hissettirecek yolda hiç bir teşebbüs ve harekette bulunmuyorlardı.

Askerî silâh debboylarına hücum etmek ve silâh kapışmak teşebbüslerinde bulunanlardan bir ikisinin itlâfı diğerlerinin dağılmalarını temin edecek şüphesizdi. Hükümet satveti ve askerlik vazifesi bu yolda bir şiddet gösterilmesini zarurî bulunduyordu. Mahalli hükümet bu yolda hiç bir tecrübeye girişmedi.

Adanada kıtalin üçüncü günü Ermeniler fütur getirdiler. Kiliseler mahallesinde sakin olup hayatına, malına, ırzına hürmet göstermiş oldukları eşraftan Tekelîzade Hacı Osman beye müracaat ettiler. Bağdadizade Abdülkadir efendi ile sair eşrafa hitaben yazdıkları tazarrunameleri kendisine tevdi ettiler.

(Ermenilerin vilâyet makamına müracaat etmeyip bu eşrafa başvurmaları o sırada işin ancak bu suretle biteceğine kani olduklarına delildir.)

Hacı Osman beyin konağından müfaretinden bir saat sonra silâh sesleri kesildi. Bu da cahlî kılâcilerle yağmacıların (vur) emrile (dur) emrine tâbi olduklarını pek açık olarak gösterdi.

Vali ve kumandan ellerindeki kuvvetle kıtali menedemedikleri halde şimdi silâh kesilmesinde yalnız Ermenilerin bu müracaatı mı âmil olmuştu? Yoksa mabeyinden, Babîâlden, Harbiye nezaretinden vilâyete ve kumandanlığa şiddetli emirler de gelmiş miydi? Burası meçhuldür.

Mukateleye, yağmaya, yangına bu suretle nihayet verilince şehir dahilinde devriyeler gezdirilmiye başlandı! Pek geç kalmış bir teşebbüs olmak üzere nisanın 3/16 ncı günü iki unsuru arasını bulmak ve asayiş iade esbabını tedkik ve mülahaza etmek üzere islâm ve Ermeni müteberleri vilâyet makamında toplandılar.

Bu içtimada Cevad bey Ermenilerden vakanın mesulü kendileri olduğunu beyan etmelerini, silâhlarını hükûmete teslim etmelerini, bundan sonra yeni bir igtîşâş husule getirecek her türlü ahvalden ictinab ve aksi takdirde vaki olacak ahvalin mesuliyetini kabul ettiklerini tahriren taahhüd etmelerini teklif etti.

Toplantıda hazır bulunan Fransız konsolosu tercümanı Hobeseryan valinin vakanın mesulü Ermeniler olduğunun beyanı teklifini şiddetle reddetti; müslüman müteberanı islâmıların da silâhlarından tecridini ve yeni igtîşâş sebepleri ihdas eylememesi kabul ederlerse Ermenilerin de buna razı olacaklarını beyan etti. Ara bulma teşebbüsü akim kaldı.

Bir gün sonra 4/17 nisanda İstanbulda Ermeni patrikhanesi kapı kâhyası Adana ahvali hakkında izahat almak için katı ve müessir tedbirler alınmasını istemek üzere Dahiliye nezaretine gelmişti.

Nazır vekili Adil bey Ermenilerin Cebelberek hükümet merkezini muhasara ettiklerini, mutasarrıfın durmayıp imdad istediğini, uzak yerlerden gelmiş silâhlı Ermenilerin silâhsız müslüman ahaliye hücum ettiklerini anlatarak katilîlâmın durdurulması için patrikhanece de mahalline telgraf yazılması lüzumuna kapı kâhyasını ikna etmiş, o da Adana merhasa vekiline bu yolda bir telgraf çekmişti.

Bu telgraftan nazır vekili Adil beyce matlub ve muntazır olan tesir hasıl olmamıştı. Çünkü o gün Adanada mukatele zaten durmuştu; diğer mahallerde ise bu telgraftan sonra da devam eylemişti. Bu muamele yalnız Adil beyin de kabahati münhasıran Ermenilere tahmil fikrinde olduğunu göstermişti.

Vali Cevad bey ve kumandan Mustafa Remzi paşa aralarında müzakere ederek vilâyet dahilinde örfi idare ilânına karar vermişlerdi. Babîâli de tabii bunu tasvib eylemişti.

Adanada sükûnet hasıl olunca vilâyetçe musapların ihtiyaçlarını tevhin, yaralıları tedavi işleriyle meşgul olmak üzere bir komisyon teşkil edildi. Nehib ve yağma edilen eşyanın istirdad ve iadesi için etrafa emirler verildi. Kıtal günlerine kadar haftada bir çıkan İtidal gazetesi 1900 nisanının yirmisinde gündelik olarak neşrolunmağa başlamıştı.

Bu gazetenin evvelce vali Cevad bey aleyhinde eteş püskünü, fakat bu defa dîl değiştirerek onu iltizam yoluna dökülen sahibi İhsan Fikri efendi bugünkü (Safahatı ihtilâl) başlığı altında Ermeniler aleyhinde efkârı yeni baştan tehyik, münafere ve husumeti teşdid edecek bendler yazıyordu. İgtîşâş üzerine Mersin ve İskenderun limanlarına bazı ecnebi harp gemileri gelmişti.

İhsan Fikri (İtidal) in bir makalesinde:

(Büyük Ermenistanda istiklâl ümid ve hayalini kaybeylemiş olan Ermenilerin gözlerini nisbetle kesif bulundukları ve ahalisinin refah içinde bir sınıfını teşkil eyledikleri Kilikyaya diktiklerini, Akdenize sahil olmak dolayısıyla burada Avrupa devletlerinin müessir ve kurtarıcı bir müdahalesini celp için bir igtîşâş çıkarmağa karar verdiklerini, Adana vilâyetinde mesrutiyettenberi nüfusça çoğalmağa çalışmalarının hikmeti bu olduğunu) yazmıştı; kıtalin durmasını «muvakkat bir mütareke» diye taysif ediyordu. İhsan Fikri ve arkadaşları İsmail Safa efendilerin bu yoldaki neşriyatı tekrar hissiyatı kabartmaktan başka neye yarardı?

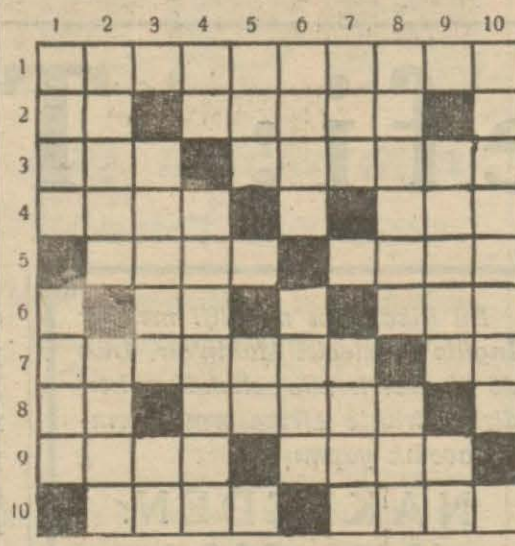
İdarei örfiye mevcud iken buna nasıl tahammül ediliyordu? Bu nasıl bir idarei örfiye idi?

İslâmları Ermeniler aleyhine yenden sevk ve tahrik edecek tarzda yapılan bu neşriyat ve telkinat müslümanlarda Ermeni tehlikesinin zall olmadığı kanaatini takviye ediyordu. (Ermeniler silâhlarını teslim etmedikçe tekrar hücumu kalkmaları ihtimali vardır.) deniliyordu. Ermeniler kendileri için yeni bir tehlike zuhurundan korkuyorlardı.

Adana idarei örfiyesi Ermenilerin silâhlarını toplamağa karar verdi. İşe başlandı. Fakat her silâh toplama teşebbüsü gibi bu da matlub neticeyi vermedi. Hükûmete teslim edilen silâhlar kırma çifteler, tabancalar ile bir kaç gra tüfeğinden ibaret kaldı.

(Arkası var)

BULMACAMIZ

Soldan sağa :

- 1 — İriyari.
- 2 — Hitab edati - Bir kadın ismi.
- 3 — Muti - Sahilden açık.
- 4 — Bilgi - Sonuna «E» konursa familya olur.
- 5 — Satımın aksı - Ters bir nevi hububat olur.
- 6 — Tahassür edati - Başına «T» konursa yemek olur.
- 7 — Eksik - Nefi edati.
- 8 — Merkez - Çok ekşi bir meyva.
- 9 — Sokak süpürgesi yapılan bir ot - Nezir.
- 10 — Meşhur filozoflardan - Necib.

Yukarıdan aşağı :

- 1 — Münzezzeh - Bir sayı.
- 2 — Oyalamaktan emir - Kolay.
- 3 — Birinin doğduğu zaman - Sıfat edati.
- 4 — Nota - Bahkesir taraflarında bir kaza.
- 5 — Ekle - Nota.
- 6 — Sız mânasına gelen bir edat - Büyük bıçak.
- 7 — İncel el işi - Kadıköyde bir semt.
- 8 — Baştan aşağı - Halk.
- 9 — Ağır - Beyan edati.
- 10 — Parçalamak.

Gecen bulmacamızın halli

Soldan sağa :

- 1 — Hindenburg, 2 — Es, İz, Ah, 3 — Plajagiden, 4 — Balon, Deli, 5 — Eman, Em, 6 — Rın, Sade, 7 — Ay, Hacıvat, 8 — Beşik, 9 — Etabıl, 10 — Şeametli.

Yukarıdan aşağı :

- 1 — Hepberaber, 2 — İslâmiyet, 3 — Alan, Şaş, 4 — Dijon, Hibe, 5 — Ezan, Sakla, 6 — Bac, İm, 7 — Bald, Diz, 8 — Unde, Ev, At, 9 — Ele, An, 10 — Ganimet, Mi.

15/10/938 Cumartesi günü
İstanbul Hâlinde toptan satılan yaş meyva ve sebze fiatları:

Cinsî	Emsali	En aşağı fiatı	En yukarı fiatı
Bamya	Kilo	25 —	30 —
Sakız kabağı	»	8 —	10 —
Dolmalık biber	»	6 —	8 —
Sivri biber	»	8 —	10 —
Kır domatesi	»	3 50 —	5 —
Sirik domatesi	»	5 —	8 —
Çalı fasulye	»	10 —	12 —
Ayşekadın fasulye	»	12 —	14 —
Barbunya kırmızı	»	9 —	11 —
Yeşil fasulye	»	10 —	11 —
Lâhana	»	5 —	6 —
İspanak	»	6 —	8 —
Pırasa	»	4 —	5 —
Patates	»	6 —	9 —
Asmakabağı	Aded	8 —	17 —
Patlıcan baş	»	3 —	4 —
» orta	»	2 50 —	3 —
» ufak	»	1 50 —	2 —
» bostan	»	4 —	5 —
Yeşil salata	100	80 —	120 —
Pancar	Demedi	3 —	4 —
Havuç	»	5 —	6 —
Maydanoz	»	50 —	75 —
Nane	»	40 —	60 —
Kırmızı turp	(100) Aded	80 —	120 —
Bayır turbu	Demedi	1 —	1 50 —
Çavuş üzümü	Kilo	30 —	35 —
Rezaki üzümü	»	7 —	8 —
Yapıncak üzümü	»	7 —	10 —
Müşküle üzümü	»	7 —	12 —
Balbal üzümü	»	6 —	10 —
Siyah üzüm	»	7 —	10 —
Amasya elması	»	16 —	28 —
İnebolu elması	»	7 —	12 —
Malatya armudu	»	22 —	30 —
Şeftali	»	15 —	35 —
Üvez	»	5 —	8 —
Ayva	»	5 —	9 —
Kestane	»	4 —	8 —
Nar	»	5 —	10 —
Ceviz	»	14 —	17 —
Muz	»	40 —	100 —
Hünnap	»	8 —	12 —
Yerli limon	100 aded	175 —	375 —
Enebi limon	100	175 —	375 —
Karpuz Alaca baş	»	9 —	10 —
» orta	»	7 —	8 —
» ufak	»	4 —	5 —
Kavun Hasanbey baş	»	15 —	16 —
» orta	»	13 —	14 —
» ufak	»	9 —	10 —
Kavun Kırkağaç baş	»	14 —	15 —
» orta	»	8 —	10 —
» ufak	»	5 —	6 —

Apartıman sahipleir

Boş dairelerinize hemen iyi kiracı bulmak için «Akşam» ın **KÜÇÜK İLÂNLAR**ından istifade ediniz. ★

İZMİR

ve mülhakatı için AKŞAM gazetesinin tevzi yeri münhasıran İzmirde İkinci Beyler sokak 52 numarada Hamdi Bekir Gürsoylar mağazasıdır. ★

DIŞI KORSAN

Tarihî Deniz Romanı

Yazan: İskender F. Sertelli

Tefrika No. 146

Halil o gün Kiveliyi kaçırmağa karar vermişti. Yanına bir kaç azılı korsan alarak (Ugur gemisi) ne yanaştı.

— Onu hiç düşünmez. Çünkü, prens Andronik: «Şehrin muhafızı hazreti Mesih'tir. Onun işine karışmak gûnahtır!» der. Şarabını içer, güzel kadınları koynuna alıp yatar. Ve kendisi de, Hristosun himayesine mazhar olduğuna emindir. Bu emniyetle yaşar. Ona kalırsa, surlarda bir tek muharib bırakmaz. Hepsinin terhis eder.

★

Hacer maiyetindeki reisleri topladı:

— Öteki esirler de aynı şeyleri söylediler. Trakya'dan Bizansa gelecek yardımcı kuvvetin bugünlerde buraya varması lâzımdır. Karargâha bir miktar muharib bırakarak, Trakya yolunu tutsak fena olmaz. Hiç olmazsa Bizanslılardan bu suretle öğ almış oluruz.

Dedi. Reisler de bu fikri kabul etmişlerdi. Hücumun üçüncü günü öğleden sonra, mücahidler Bizanslılara sezdirmeden cephe gerisine çekilerek, harekete hazırlandılar.

Karargâhta üç yüz okçu bırakıldılar.

Kara savaşlarında yararlılıkları görülen bin iki yüz muharible yola çıktılar.

Hacer, karargâha, emin adamlarından birini reis olarak bırakmıştı. Esirlerden yol bilen birini yanlarına alıp Trakya yolunu tuttular.

Yolda Trakya'dan gelen yardımcı kuvvetlerle karşılaşacaklar ve harbe tutuşup ileri gelenlerini esir alacaklardı.

İki tilki, bir av peşinde..

Anadolu kıyısında duran küçük korsan gemisi, geride kalan, yani Romanos Portas muhasarasına iştirak etmeyen reislerin gözü önünde daha fazla duramazdı. Bizanstan alınan esir kadınlar - Necib Hayyatın ölümünden sonra - bir araya toplanarak bu gemide hapsedilmişti.

Necibin gözdesi Kiveliyi de bu gemiye vermişlerdi.

Kivelinin eski aşığı korsan Halil, Kiveliyi kaçırmağa için, Hacerin Romanos kapisına gitmesini bekliyordu.

Halil:

— İşte, elime güzel bir fırsat düştü. Hacer dönmeden Kiveliyi kaçırıp gideyim, diyor.

Halil zaten Arab birleşiminin daima aleyhinde bulunurdu. Hamdani reisi Abdullahın zorile bu cihada iştirak ederek gelmişti. Kendisi çok cesur, atılgan bir döğüşçü idi. Aynı zamanda da mahir bir denizciydi. O, Necib Hayyatın arkadaşaydı... Ona çok bağlılık göstermiş, fakat Necib Hayyat öldükten sonra, tekrar Arabistan sularına dönmek ihtiyacını duymuştu.

Halil, Saidin zamnındanberi bunca sıkıntılar çekerek Bizans önlerinde düşmanla vuruşmuş, büyük yararlılıklar göstermişken, şimdi ellerini sallıyarak dönemezdi. Onun bu mücahededen, bu kanlı savaştan beklediği bir şey vardı: Kiveliyi alıp götürmek.

Halilin eline büyük paralar da geçmemişti. Maiyetindeki korsanların haklarını güçlkle verebiliyordu. Necib ölmeden aldığı bir miktar altını da korsanlara dağıtmış, kendi elinde bir şey kalmamıştı.

Halil, Kiveliyi almağa muvaffak olursa, her şeyi unutacak ve Akdenizde korsan adalarına gidip yeni vurgunlar peşinde koşacaktı.

Hacerin Romanos kapisına gidişinin üçüncü günüydü... Kızkulesi açıklarında demirliyen Halil, küçük bir şalupeye binerek, Anadolu kıyısına doğru açıldı. Yanına on beş kadar azılı korsan almıştı. Bunlar, Halilin en sadık adamlarıydı. Halil o gün her şeyi hazırlamış ve Kiveliyi kaçırıp Bizans önlerinden uzaklaşmağa karar vermişti.

Halil, esasen, eski düşmanlarından biri olan Selim Karvanla da geçinemiyordu.

Selim, birleşik Arab donanmasında kaldıkça, Halilin onunla birlikte çalışmasına ve bir varlık göstermesine imkân yoktu.

İki kurnaz tilkiler, her şeyden önce, birbirlerini avlamağa çalışıyorlardı.

Halil, hasmını öldürmek niyetinde değildi. Onu sadece iş ve kahramanlık sahasında yenmek istiyordu. Halilin yararlılıkları Selim Karvanın gözüne batıyordu. Selim, Halile nisbetle daha insafsızca düşünen, hat-tâ rakibini ebediyyen ortadan kaldırmak isteyen çok kıskanç bir adamdı.

Hacer geldiği zaman, Halil görünce:

— Seni burada bulacağımı ummuyordum. Şimdi daha çok sevindim, demişti.

Selim Karvan bu sözü bile hazmedememiş, bu yüzden Hacere de kin bağlamıştı.

Halil o gün esirler gemisine yanaştığı zaman, güvertede kalın, sert bir ses duydu:

— Ne işiniz var sizin burada?

Halil, bu sesi duyunca ürperdi.

Bu, Selim Karvanın sesiydi.

Biraz sonra Halil, Hasan Elâttaş karşıladi.

Bu ismi elbette hatırlamışsınızdır! Hasan Elâttaş «Uğur gemisi» nin kaptanıydı. Kadın esirler şimdi onun gemisinde mahpus bulunuyordu.

Elâttaş, Halili önledi:

— Neden geldiniz buraya, aslanım?

Elâttaş çok sevimli bir adamdı...

Beyaz sakalının altındaki güler yüzü birdenbire sapsarı olmuştu.

Halil, adamlarına elile işaret etti:

— Çıkınız yukarıya...

Korsanlar geminin teknesine sakır-ga gibi yapıp bir anda güverteye çıktılar.

Selim Karvan dümen üstünde duruyordu. Halilin sözlerini işitemiyecek kadar uzakta idi.

Elâttaş tekrar sıcak ve yumuşak bir sesle sordu:

— Bu kadar şiddete ne lüzum var, Halil? İsteğini bana söyle... Nedir derdin?

Halil hiddetle cevap verdi:

— Kiveliyi almağa geldim...

Hasan Elâttaş şaşırıdı:

— Ne dedin, Halil... Kiveliyi almağa mı geldin?

— Evet, evet... Onu çoktanberi se-viyorum ben. Alıp götüreceğim şimdi.

— O, Necib Hayyatın gözdesi idi.

Haceri sormadan onu buradan kimse götüremez.

— Ben, götüreceğim. Haydi, hangi ambarda yattığını söyle bana!

Korsanların yüksek sesle konuştuklarını işiten Selim Karvan dümen üstünden ayrılarak, Halilin durduğu yere geldi:

— Ne istiyorsun, yarasa? Gene se-sin çıkmağa başladı?...

Hasan Elâttaş, Selime döndü:

— Kiveliyi almağa gelmiş... Hacer bana, kadınlardan hiç birini gemiden bir yere göndermemekligimi emretti.

Selim birdenbire coşkun dalgalar gibi köpürdü:

— Kiveli yarın benim nikâhlı karım olacak. Onu ne hakla istiyorsun?

— Budala! Bir esir kadını, meşru zevce olarak nasıl alabilirsin sen? Nikâhınızı hangi şeyhe kıydıracaksınız?

— Ben böyle karar verdim. Elbette nikâhımızı kıyacak bir şeyh bulunur.

Halil, adamlarının yüzüne bakarak bağırdı:

— Onu ben senden önce tanıdım. Ve şimdi onu almağa geldim. Kivell, benim sevgilimdir.

Selim Karvan gemide yalnızdı. Kendi adamlarından ancak bir kişi ile gelmişti. Hasan Elâttaş işin döğüşe dayanacağından korkuyordu:

(Arkası var)

Macar - Çek müzakerelerinin yeniden başlaması muhtemel

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

merkezindedir. Bu mesele ile alakadar olarak öğrenildiğine göre macar - Çekoslovak müzakereleri son Ciano - Perth görüşmesinde de mavzuubahis edilmiştir.

Roma diplomatik mahfillerindeki umumi kanaat, Prag ile Budapeşte arasında müzakerelerin yeniden başlamakta gecikmeyeceği merkezindedir.

Bu meseleden bahseden Tribuna gazetesi diyor ki:

«Şimdiki halde hâkim olan kanaat, doğrudan doğruya müzakerelere yeniden başlanmasının faydalı olacağı merkezindedir. Yalnız başka yolda yürümek icab eder. Bu hususta en iyi yol ise diplomatik yoldur.»

Almanya Macarlara itidal tavsiye etti

Berlin 15 (A.A.) — Çekoslovakya Hariciye Nazırının Hitleri ziyareti şimdilik pratik olmaktan ziyade sembolik bir mahiyet iktisab etmektedir. Şimdi Münih itilâfından çıkan yeni Çekoslovak devletin komşusuna karşı vaziyetini tamamen değiştirmiş olduğunu göstermek lâzımgelmektedir. Prag ile Berlin arasında teassüs etmeye başlayan münasebetler Almanyanın Macaristana bir itidal tavsiyesiyle başlamış oluyor.

Berlin, Macarlara ırk noktasından haklı oldukları şeyleri istemekle iktifa etmelerini, yani Karpatlaraltı Rusyası hakkındaki taleplerinden vazgeçmelerini tavsiye ediyor.

İstikbal için Prağdan teminat alan Almanya, coğrafi vaziyeti itibarile Tuna havzasında kendisi için kıymetli bir yardımcı olabilecek bir devletin daha çok zayıflamasını istememektedir.

Macarlar Dörtler konferansına müracaatten vaz mı geçiyorlar?

Paris 15 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor: İyi haber alan mahfillere göre Budapeşte hükümeti tarafından vukubulan talep üzerine Komarno görüşmelerinin inkita neticesinde Macaristanla Çekoslovakya arasında çıkan ihtilâfda hakemlik yapmak üzere bir Dörtler konferansının, daha doğrusu İngiltere, Fransa, İtalya, ve Almanya Hariciye Nazırlarından mürekkebe bir konferansın toplanması ihtimali dün ciddiyetle deriş edilmekte idi. Fakat bu proje şimdi terkedilmiş gibidir. Görünüşe göre, Macar Kabinesi dört grup devleti nezdinde bulunduğu teşebbüslerden sonra Çekoslovak hükümetile doğrudan doğruya müzakerelere devam etmek tasavvurundadır.

Bir Macar gazetesi Kabinenin istifasını istiyor

Budapeşte 15 (A.A.) — Vatsöe Macarsag gazetesi, bu sabah İmredi hükümetinin derhal istifa etmesini istemektedir. Bu gazete, Başvekilli «Avrupa siyasetinin temposu totaliter devletler tarafından tanzim edildiği bir sırada Macaristanı demokrat devletlere yaklaştırmak istemekle - devletlere yaklaştırmak istemekle»

Macarlar Avrupaya heyetler gönderecekler

Budapeşte 15 (A.A.) — Alınan bir habere göre Macar sosyal - demokrat partisinin üç lideri yakında Londra, Paris ve Brükseli ziyaret ederek Çekoslovakya'daki Macarlar meselesinin süratle ve âdilâne bir şekilde halledilmesi lâzım geldiğine İngiliz, Fransız ve Belçika sosyalistlerini ikna etmeye çalışacaklardır. Liderlerin kanaatine göre mesele ancak Macaristana, Macarlarla meskün mintakaların ilhakı ve âlakadarlara mukadderatlarına hâkim olmak hakkının verilmesi suretile halledilebilir.

Macarlar beş sınıf asker çağırıyorlar

Budapeşte 15 (A.A.) — Akşam neşredilen resmi bir tebliğde göre Macaristan yeniden beş sınıf silâh altına almaya karar vermiştir. Macar - Çekoslovak müzakereleri inkita uğradığı, Çekler tarafından bazı tedbirler alındığı ve Çekoslovakya'nın

yoosu durmadan tehdidkârane neşriyatta bulunduğu için bu tedbirin alınmasına lüzum görüldüğü tebliğde ilân edilmektedir. Bu tedbir ile Macar milletinin emniyeti takviye edilmek istenmektedir. 1908 ilâ 1912 doğumlular pazartesi günü bağlı bulundukları kıtalara iltihak edeceklerdir.

Sureti umumiye iyi haber alan mahfillerde öğrenildiğine göre, Macar askeri makamları tarafından alınan bu tedbirler bir yarım seferberlik mahiyetindedir.

Dörtler konferansı Venedikte mi toplanacak?

Paris 15 (A.A.) — Macar - Çekoslovak ihtilâfı hakkında tefsirlerde bulunan Burg, Pöti Parizyen gazetesinde şöyle yazmaktadır:

«Avusturyanın ve Südet memleketlerinin ilhakı tecrübelerinden sonra Mussolininin Almanyanın orta Avrupada genişlemesine nihayet vermek arzusunda bulunduğu tahmin edilebilir. Hitler ise bilâkis şimdiki vaziyetten istifade ederek Almanyanın hududlarını cenubu şarkı istikametinde mümkün olduğu kadar uzak götürmeğe gayret etmektedir. Mihverin iki tarafında bulunan bu devletlerin arzularını müsavi derecede tatmin edecek olan bir anlaşmaya ne suretle varacaklarını görmek merakla beklenecek bir hadisedir.»

Rober Guyon, Romadan Jurnal'e bildiriyor:

«İtalya hükümeti kaybedecek zaman olmadığı kanaatindedir. Görünüşe göre İtalya evvelâ dört büyük devletin hükümet şeflerinin yeniden toplanmasını arzu etmiştir. Fakat bu takdirde Hitlerin itirazına maruz kalacaktır. Bunun için yeni bir sureti tesviye bulunmuştur. Mussolini tarafından kabul edileceği zannedilen bu yeni şekle göre İtalya gelecek hafta başında Venedik veya Brioni'de Fransa, İtalya, İngiltere ve Almanya Hariciye Nazırlarının iştirakile bir konferans akdedilmesini teklif edecektir. Söylenildiğine göre Polonya da bu konferansa bir mümessil göndermek arzusunu izhar etmiştir. Bu itibarile konferansta Varşovanın bir müşahidi bulunması ihtimalden uzak değildir.

İtalya, Macar hükümetile daha şimdiden anlaşarak Macar taleplerinin neden ibaret olduğunu tesbit etmiştir. Macaristan tabii olarak Çekoslovakya'daki Macar ekalliyetlerinin anavatana iltihakını istemekle beraber Rutenyanın akibeti meselesini de halletmiş oluyor.»

Macarlar Rutenya hâdiselerini izam ediyorlar

Budapeşte 15 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Macar matbuatına göre mühim bir Ruten isyanı karşısında bulunulmaktadır.

Fuggetlenseg gazetesi diyor ki: «Rutenyada vaziyet kabili tahammül değildir. Derhal müdahale etmek lâzımdır. Mesele ancak Rutenlere kendi mukadderatlarına hâkim olmak hakkı verildiği takdirde halledilebilir. Böyle yapılacak olursa Rutenler hangi devlete bağlanmak istediklerini serbesçe söyleyebilirler.»

Çekoslovakya üç memleketten mürekkebe bir federasyon olacak

Prag 15 (A.A.) — Slovenski Klas gazetesinin verdiği malûmata göre Çekoslovakyanın yeni anayasası, kısmen 1867 de Avusturya ile Macaristan arasında meriyet mevkiine sokulan anayasaya benzemektedir. Yeni federal devlet, üç memlekettten, Bohemya - Moravya, Slovak ve Karpatlaraltı Rusyasından terekkep edecektir. Her üç memleketin ayrı birer parlâmentosu ve birer hükümeti olacaktır. Üç hükümet, bir Nazırlar meclisi kuracak ve bu meclis, Hariciye Nazırı, Bahriye Nazırı ve Maliye Nazırı ile federal hükümeti teşkil edilecektir. Federal parlâmento, üç memleket heyetlerinden mürekkebe olacaktır. Federal parlâmento senede bir veya

Atatürkün millete teşekkürü

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

B. Teş. 938 tarihli yazıda, kanuni sebeblere müstenit bir kaç belediyenin bir hafta için tehir olunan intihapları müstesna olmak üzere bütün Türkiye belediyelerinin intihaplarının bittiğini ve her yerde rey sahibi vatandaşların büyük bir tehalük ve şevkle intihaba iştirak ederek reylerini Cümhuriyet Halk partisi namzedlerine verdiklerini bildiriyor ve Türkiye halkının istisnasız Ulu Şefimiz Atatürkün emrinde ve izinde ne kadar derin bir imanla yürüdüklerini ve Atatürk inkılâp ve rejimine bağlılıklarının ve Cümhuriyet Halk partisine ve hükümetimize sağlam itimadlarının bu yeni tezahürünü ilâve ediyor. Yüksek Türk milletinin her zaman ve her yerde Ulu Şefimize ve onun yarattığı rejime sonsuz bağlılıklarının bu en yeni ve kıymetli tezahürünü sonsuz saygılarımla arz etmemi müsaadelerinizi istirham ederim.

Başvekil ve C. H. P. umumi reis vekili
CELÂL BAYAR

Atatürk Başvekil Celâl Bayara aşağıdaki cevabı vermişlerdir:

Celâl Bayar
C. H. P. umumi reis vekili ve Başvekil
Ankara

Belediye intihaplarının bittiğine dair olan telgrafınızı aldım. Rey sahibi vatandaşlarımızın büyük bir tehalük ve şevk ile intihaba iştirak ettiklerine ve reylerini C. H. Partisi namzedlerine verdiklerine büyük memnuniyetle muttali oldum.

İstiklâl savaşı ve Türk inkılâbı, her hamlesinde ve her safhasında, milletimizin yüksek siyasi ve medenî karakteri ile memleket işlerindeki şuurlu birliğine dayanarak muvaffak olmuştur.

C. H. Partisinin ideali ve programı ve Cümhuriyet hükümetinin icraatı da ancak milletimizin bu yüksek ahlâk ve hasletinde mesnef bularak her gün feyizli bir eserini gösterebilmektedir. Dün ve bugün olduğu gibi yarın dahi memleket ve millet için yegâne kudret, ikbal ve refah kaynağı olan inkılâp prensiplerinin ve Cümhuriyet rejiminin tatbikatı üzerinde fikir ve elbirliğinin bu yeni tezahüründen dolayı aziz vatandaşlarımıza ve başta siz olduğunuz halde Parti ve hükümet teşkilâtına tebrik, teşekkür ve muhabbetlerimin iblâğını rica ederim.

K. ATATÜRK

iki kere toplanacaktır. Federal devlet reisliği ile federal hükümet reisliğinin bir şahıs üzerinde iktima ettirilmesi de düşünülmektedir.

İngiliz hükümeti Çekoslovakya'ya 10 milyon İngiliz lirası verdi

Londra 15 (A.A.) — Resmi menbalarından bildirildiğine göre, hükümet İngiltere bankasına, Çekoslovakyanın emrine, vadedilen istikraza mahsuben şimdiden on milyon İngiliz lirası vermesini bildirmiştir.

Slovakya'daki Mason locaları kapatıldı, kısmen örfi idare

Prağ 15 (A.A.) — Yenkov gazetesinin salâhiyettar mahfillerden öğrendiğine göre, Slovakya muhtar hükümeti, Slovakya'daki Mason localarının derhal kapatılmasına, mallarının müsaderesine ve âzasının polis nezaretinde altında bulundurulmasına karar vermiştir.

Bratislava 15 (A.A.) — Yeni Slovakya valisi Julius Simko, şarkı Slovakyanın Karpatlaraltı Rusyası ile hemhudud üç mintakasından örfi idare ilân etmiştir.

Almanlar iki şehrin ilhakını neden reddetmişler?

Berlin 15 (A.A.) — Yarı resmi bir menbadan aşağıdaki tebliğ verilmiştir:

Münih anlaşmasını tasfiyeye memur enternasyonal komisyonun faaliyetile âlakadar olan diplomatik mahfiller, Alman taleplerinin tam surette etnografik eserler dahilinde keldar

Üniversitede yeni ders yılı merasimle başladı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Merasime rektörün açış nutkile başlanmıştır. B. Cemil Bilsel bir saat kadar süren nutkuna üniversitenin altıncı ders yılının da verimli olması dileğiyle başlamış ve Türklerin dünya üzerinde kurduğu 110 devlet vassafının bilgiye ve bilğine hürmet olduğunu tebarüz ettirdikten sonra sözlerine devam ederek demiştir ki:

— Yok edilmiş bir memlekettten, bütün dünyaya hürmet ve itibar telkin eden bugünkü şerefli Türkiye'yi güneş dehasile çıkaran ve her Türkün yüreğinde ebediyete kadar minnet, sevgi ve saygı ile yer tutan Atatürk, sarayını ve evini ilim çalışmalarının yeri yapmış ve garb üniversiteleri ayanında olmak üzere üniversitemizi kurdu ve son program nutkunda üniversite için hükümete şu direktifi vermiştir:

«İstanbul üniversitesinde başlamış olan ıslahat programını daha radikal bir tarzda tatbik ederek cumhuriyete cidden modern bir üniversite kazandırmak lazımdır.»

B. Cemil Bilsel, Atatürkün program nutkunu Celâl Bayar hükümetinin plânla tahakkuk ettirmeğe nasıl çalıştığını anlattıktan sonra üniversitenin beş yıl içinde yaptığı işlerden bahsetmiş, Kültür Bakanı B. Saffet Arkana ve cumhuriyet hükümetine üniversitenin minnet ve teşekkürlerini arz etmiştir.

Rektör müteakiben üniversitenin esaslı değişikliklerine temas etmiş ve bu noksanları dört kategoride toplamıştır:

1 — Bina ve tesisat, 2 — Eleman, 3 — Elemanları koruma, 4 — Talebe yerleri...

Rektör, çalışan ve muvaffak olan bir müesseseden hiç bir şey esirgenmeyeceği cihetle bu noksanların tamamlanacağı zamanın beklenmesine işaret etmiştir. B. Cemil Bilsel, bundan sonra, geçen yılın verimini anlatmıştır.

Geçen ders senesi içinde üniversitede 31,877 ders yapılmıştır. Kliniklerde de 77,376 poliklinik yapılmış, 18,239 hasta tedavi edilmiş, 7,738 ameliyat yapılmıştır.

Bu yıl üniversiteden 581 talebe mezun olmuş, bunların 257 si tıp, 162 si hukuk, 64 ti fen, 37 si edebiyat fakülteleri, 26 sı dış tababeti, 35 i eczacı mektebini bitirmişlerdir. Tıp fakültesi kuruluşundanberi ilk defa bu kadar mezun vermiştir. Bu yıl imtihanlara girenlerin sayısı 4166, kazananların adedi 3284 tür.

tamamile kabul etmektedir. Ezcümle şurası tebarüz ettirmektedir ki Almanlar, mühim bir endüstri merkezi olan Mehriç - Ostraun, ahalisinin yüzde kırkının Alman olmasına ve bu nisbetin 1918 de çok daha fazla bulunmasına rağmen, Almanya'ya ilhakını reddetmişlerdir. Hatta endüstriyel mahfiller, Alman makamlarının nazarı dikkatini bu muntakanın bilhassa mühim olan zenginliği üzerine çektikleri zaman, kendilerine Almanyanın Alman milletinin menfaatlerini gözetmediği fakat kömür ticareti yapmadığı cevabı verilmiştir.

Yugoslav matbuatının neşriyatı

Belgrad 15 (A.A.) — Yugoslav matbuatı başlıca Macaristan ile Çekoslovakya arasındaki ihtilâfla meşgul olmaktadır.

Gazeteler, açık tefsirlerde bulunmakla beraber haberlerin neşri tarzı hiç de Macarlara karşı dostane değildir. Çekoslovakyanın noktai nazarı bütün teferrüatı ile neşredilmektedir.

Fransız donanması her ihtimale karşı hazır bulunuyor

Paris 15 (A.A.) — Bahriye Nazırı Campinchi gazetelere yaptığı beyanatta geçen eylül ayında donanmanın her ihtimale karşı tamamen hazır bulunduğunu söylemiş ve demiştir ki:

«Bittabi donanma bütün istihzaratını gizli olarak yapmıştır. Size temin ederim ki, icab eden bütün tedbirler tamamlanmıştır.»

Terfi nisbeti tıbda yüzde 95,7, hukukta 64, fende 70,8, edebiyatta 86,8, iktisadda 61,4, dış tababetinde 94,4, eczacıda 86,1 dir. Nisbetler geçen yıldan iyidir. İmtihanlarda muvaffak olamayanların sayısı 879 dur. Nisbet yüzde 21 dir.

Üç yıldanberi açılmış olan konferanslar geçen sene de muntazaman devam etmiştir. Konferansların sayısı 70 i geçmiştir. Bunları havi ikil cild basılmış, üçüncüsü de basılmaktadır. Bu kitaplar yurdun her tarafına yayılmaktadır. Üniversitede bu yıl bastırılan kitapların sayısı 75 e çıkmıştır.

Kültürü yayma yolunda çok önemli bir teşebbüs te ders ve müracaat kitabı olarak dünyanın klâsik eserleriyle her yıl çıkan eserlerin dilimize çevrilmesidir. Bunu organize ettik. Bir memleket meselesi addettiğimiz bu işte üniversite salâhiyetli her yurddaşın yardımından istifade edecektir. Prencip, şunu veya bunu tercüme etmek değildir. Bir eserin tam, doğru, iyi tercüme edilmesidir. Tercümesine başlanmış olan eserlerin sayısı 120 dir. Tercümeleri bitmiş olanlar 26, basımı bitenler 6 dir.

Türkiye'nin ilmi kudret ve kabiliyetini dünya ilim âleminde tanıtmak maksadile geçen yıl içinde üniversitenin 20 profesör ve doçenti muhtelif ecnebi memleketlerde toplanan kongrelere üniversite adına iştirak etmişlerdir.

Kayıdlı talebemiz 4916 dir. Geçen yıl bunun 3882 si ücretsiz, 1032 si ücretli okumuştur. Hükümetimiz fakir hal mazbatası usulile yüksek tahsili de talebemizin hemen parasız yapabilmelerini kabul etmiştir. Hükümetin beslediği üniversiteli adedi 1600 dür. Talebelerden çok fakir olanlara nakdi yardım usulü de kabul edilmiştir. Talebeye yardım talimatnamesi mucibince, talebeye burs vermek için bir müracaat yapıyoruz. İş ve Ziraat bankaları kendilerinden istediğim beşer bursu verdiler. Bu iki millî bankamıza huzurunuzda teşekkür ederim.

Üniversite kadrosunda bu yıl bazı değişiklikler olmuştur. Felsefe profesörü Richanbach, hayati kimya profesörü Liepschitz ve ensacda çalışan Lewenthal Amerikaya gitmek üzere üniversiteden ayrıldılar. Yeni olarak aramıza dört profesör katıldı. Profesör Dobretsberger, Sgalitzer ve profesör Rozenberg getirildiler. Felsefe kürsüsü için profesör Frank, hayati kimya için profesör Loewi ile muhabere ediyiz.

Eczacı mektebinde ihdası kararlaştırılan Galonik kimya profesörlüğüne de Fransadan bir profesör getirmek üzereyiz. F. K. B. kimya profesörlüğü için muvakkaten profesör Giss getirilmiştir. Bunlarla ecnebi profesörler kadrosu kapanmıştır. Bundan böyle yeni profesörler gelmeyecektir.

Bir çok kapıcaları olan memleketimizde Klimatoloji tedrisatının eksikliğini kapamak için tıp fakültesi tarafından böyle bir dersin ihdası ve profesörlüğüne de doktor Nihad Reşadın getirilmesi teklif edilmiş ve keyfiyet Kültür Bakanlığına yazılmıştır.

Fizik doçentimiz B. Fahir Yeni çay, profesörlüğe terfi edilmiştir.

B. Cemil Bilsel açış nutkunu eski ve yeni talebeye başarılar dileyerek bitirmiş ve uzun uzun alkışlanmıştır.

Rektörden sonra tıp fakültesinin bu seneki mezunlarından bir genç üniversiteyi ikmal etmiş olmak sıfatı ile ve Boğaziçi kız lisesinin yeni mezunlarından bayan Fahamet te üniversitenin en genç yavrusu olarak birer nutuk söylemişler; bunları iktisad fakültesi profesörlerinden Nöymark'ın bir saat süren ilk açış dersi takib etmiştir.

Hukuk ve İktisad fakültesinin dersleri

Üniversite hukuk ve iktisad fakültelerinin birinci sınıfları yarından itibaren derislerini konferans salonunda yapacaklardır. Bu dersler pazartesi, salı, çarşamba ve perşembe günleri olan halsuacaktır.

AKŞAM IN KÜÇÜK İLANLARI

1 — İŞ ARIYANLAR

İNGİLİZCE BİLEN — Bonservisi bulunan bir bayan, mürebbiyelik, hastabakıcılık gibi bir iş arıyor. Akşam'da (Y.Y.) adresine mektupla müracaat. ★ — 2

BİR ÇOK MÜESSESELERİN KANTİN İŞLERİNİ İDARE ETMİŞ — Çok tecrübeli ve ciddi bir kadını. Aslen Rus olup şimdi Türk tebaası. Türkçe, Fransızca ve İngilizce konuşur. Kantin ve buna benzer işlerde çalışmak üzere iş arıyorum. Taşraya giderim. Gayet iyi referanslarım vardır. Gazetede M. H. namına yazınız. — 2

LİSE MEZUNUYUM — Yüksek tahsile devam ediyorum. Fransızca ve İtalyanca bilirim. Resmi ve gayri resmi dârelerde iş arıyorum. M. B. rûmuzuna mektupla mü. ★ — 2

TİCARET ODALARINDA UZUN ZAMAN BAŞKATIPLİK YAPMIŞ — Tecrübeli bir genç iş arıyor. Taşraya da gidebilir. Akşamda T. O. rûmuzuna mektup gönderilmes. — 1

FRANSIZ CİDDİ BAYAN — İyi aile yanında guvernant olarak yahut dam dö kompanye iş arıyor. İyi referans var. Akşamda M. C. 3 rûmuzuna mektupla müracaat. ★ — 2

ÇOCUKLARA MÜREBBİYELİK — yapabilecek bir Fransız bayanı iş arıyor. Mükemmel referansları vardır. Madam Galli Turiel. Yazıcı sak. Boton han No. 38. ★ — 2

TAHSİLİ İYİ — Temiz aileye mensup bir Türk bayan ciddi bir iş arıyor. Taşraya da gider. Akşamda «N E» rûmuzuna mektupla müracaat, eski yazı da bilir. ★ — 2

GENÇ BİR BAYANIM — Çocuklu veya çocuksuz bir bayın işlerini yapmak dikiş te bilirim, taşraya giderim. Beyoğlu posta kutusu No. 2266 mektup ile müracaat. ★ — 1

2 — İŞÇİ ARIYANLAR

FOTOGRAFÇI ÇIRAKLIĞI İÇİN — 14, 15 yaşında iki genç istiyoruz. Fotoğrafçılıktan anlamaması, fakat az çok istidadi olması şarttır. Foto Süreyyaya mü. ★ — 2

MEMUR ARANIYOR — 15 - 16 yaşında bir genç memur aranıyor. Adres: İstiklâl caddesi 288. ★ — 2

SATIŞ MEMURU BAYAN — Kasa ve yazı işlerine aşina bayan küçük işler için küçük bayan ve küçük bir erkek çocuk taliplerin Akşamda A A rûmuzuna müracaatları. ★ — 3

FRANSIZCA VE ALMANCA İYİ BİLEN — Bir isteno daktilo aranıyor. Top-hane Boğazkesen Bostanbaşı 161. N. ★ — 2

DADI — Bir buçuk aylık çocuğa bakmak üzere orta yaşlı tecrübeli bir dadi aranıyor. Telefon: 52199 a müracaat. ★ — 1

TECRÜBELİ BİR MUAHSİP ARANILMAKTADIR — Bir fabrikanın muhasebesini idare edebilecek bir muhasibe ihtiyacı vardır. İstekliler muhtasar tercüme hallerini ve talep ettikleri ücreti bildirmelidir. Müracaatlar tahriren yapılmalıdır. Adres: Raşit Sevil Tahtakale No. 14. — 2

3 — SATILIK EŞYA

KELEPİR VE UCUZ — Bir iyi piyano acele satılıktır. Beyoğlu, Mektep sokak No. 41. Bayan Hümi - Volina. ★ — 2

125 LİRAYA SATILIK PİYANO — Alman marka «Lihntal» kuyruklu azimet dolayısıyla ucuz. Beyoğlu Ağahamam Salzani ap. 62 N. İçeride 4. B. Vladimire mü. ★ — 2

AZ KULLANILMIŞ — İçi çapraz ve demir olarak yeni bir Alman piyanosu acele satılıktır. Taksim Tarlabası Yağhane sokak No. 50. ★ — 2

500 LİRA YENİ DIŞÇI KOLTUK — Mod. Schneider Atlantik 425 liraya satılık. Beyoğlu Nuri Ziya (sabık Polonya) sok. 43 apart. 4 saat birden ikileye kadar. ★ — 1

4 — KİRALIK - SATILIK

KİRALIK FABRİKA MAHALLİ — İstanbul Yeşildirekte Hoca han mahallesi 6 numaralı fabrika binası kiralıktır. Aynı mahaledeki sahiblerine müracaat. ★ — 2

KİRALIK VEYA SATILIK ÇİFTLİK ARAZİSİ OLANLAR — Arazisinin istifasını arttırmak isteyenler tahriren bildirmeleri. Beyoğlu posta kutusu No. 2088. — 2

POLİKLİNİK — İstiklâl cad. Sumer sinem. karş. hususi yapılmış mefrus bina bir veya müşterek doktorlara ucuz kiralanacaktır. Derhal müracaat. ★ — 2

KİRALIK DEPO — Ortaköyde, bir taraftı deniz bir tarafı sokak betonarme 900 M2. Telefon sabahları saat 8 - 8,30 da ve akşamları 9-10 41898, gündüz 11-12 43265. ★ — 6

SATILIK EVLER — Nisantashi Teşvikie firması S. No. 120 ve Sirkeci Saffetli paşa cad. No. 6 da. Emniyet sandığı tevdiat şefi Ferid Civaoglu'na müracaat. ★ — 2

SATILIK, KİRALIK HAN, ATÖLYE, YAZIHANE — Galatada, istikbalı parlak, Rihtimlı, 5000 lira iratlı, 209 M2 katlar. Gal. Mehmet Ali Paş. han 42 B. Afife m. — 2

BEYOĞLU PARMAKKAÇI CAD. — Doktora ald olmak üzere aile yanında kabul salonu muayene odası (2) oda 18 liraya verilecek. Mektupla fen fakültesi 454 Recebe. ★ — 2

KİRALIK MOBLE ODA — Nezih, sa-kin kalabalıksız bir aile nezdinde mükemmel konforlu. Beyoğlu İstiklâl cad. Japon mağazası yanında Luvr ap. kapısına mü. ★ — 1

KİRALIK ODALAR — Galata Yolcu salonu karşısında 227 S. Frank hanında yazıhaneye elverişli mükemmel odalar kiralık istekliler kapıcı Arife veya Tel: 21376. ★ — 3

SATILIK «2» AP. — Yeni müstemilâtı tekmil 14000 lira, mahiye 130 L. icar getirir. Denize nazır geniş bahçe var. Lâleli Koska cad. N. 40 ve 42 kapıcıya mü. ★ — 3

ACELE SATILIK AP. — Nisantashi Teşvikie Kâğıthane cad. Küşadiye sok. 3 N. her katında banyo konforlu senevi 700 lira iratlı 3 daire ittisalinde 7 N. 3 cü kat mü. ★ — 3

LÂLELİ AKSARAY CAD. APARTIMAN — Nezaretli güneşli köşesinde konforlu 6 daireli senevi 2500 liralık irat için Beyazıt havuz karşısında benzin deposuna. ★ — 2

PANSİYON ARANIYOR — İyi bir aile nezdinde bir bayan bir bay bir çocuk güneşli havadar olması şart, şerait acele Yeniköy M. M. rûmuzuna mektupla mü. ★ — 1

AZ TÜRKÇE BİLEN BİR İNGİLİZ GENÇİ — Temiz öz Türk ailesi nezdinde yemekli pansiyon arıyor. Şeraitin Tak-sim, Ana Çeşme sok. 15 No. tahriren bildirilmesi. ★ — 2

KİRALIK — Beyoğlunda İstiklâl cad-desine yakın Kumbaraçı yokuşunda ka-loriferli dört odalık güzel apartmanlar kiralık. Fiatler uygun. 43358 tel. ★ — 1

KİRALIK — Beyoğlu, İstiklâl cadde-sine yakın, bahçe içinde, denize nazır, ka-lorifer, sıcak su, asansörlü 5 odalık lüks bir apartman kiralık. Tel. 43358 ★ — 1

KİRALIK AP. — Ortaköyde, vapur is-kelesinde, Sahane sok. No. 12. Galatasar-ray, Kabataş İlesine yakın. 4 oda, hol, terkos, elektrik, havagazi banyo. Mü: ye-rinde. ★ — 5

UCUZ, ACELE SATILIK EV — Fatih Çirçir Feneri so. No. 2. Ahşap, iki bölük, yedi oda, iki mutfak, kuyu, sarnıç, tu-lumba, Halice manzaralıdır. İndekilere mü. ★ — 2

5 — MÜTEFERRİK

İLK VE ORTA — Mekteplerin Fransız-ca derslerini takip için yeni bir metotla ders verilir. Kadıköy Talimhane sokak 13. Yahut Pangaltı Şafak sokak 19. — 5

İstanbul 4 ncü icra memurluğundan

Emlak ve Eytam Bankası Türk Anonim Şirketine birinci derece ve sırada ipotekli olup tamamına ehli vukuf marifetile 2800 (iki bin sekiz yüz lira kıymet takdir edilmiş olan Bakırköyünde Çırpıcıda Veliefendide eski mükererler 1, 2, 3, 4 yeni 18 No. 1: bir tarafı Koço veresiye Katina bostanı, bir tarafı Çırpıcı delesi, bir tarafı 16 bir tarafı 19 harita No. 1 mahallerle mahdut içinde dolaplı yeni bir bostan kuyusu olan 8185 metre murabbaındaki (18) harita No. lu surf mülk bahçenin tamamı açık arttırmaya konmuştur.

1 — İşbu gayrimenkulün arttırma şartnamesi 18/10/938 tarihinden itibaren 937/4573 No. ile İstanbul Dördüncü İcra Dairesinin muayyen numarasında herkesin görebilmesi için açıktır. İlânda yazılı olanlardan fazla malûmat almak isteyenler işbu şartnameye ve 937/4573 dosya numarasile memuriyetimize müracaat etmelidir.

2 — Arttırmaya iştirak için yalnız kıymetin % 7,5 nisbetinde pey veya milli bir bankanın teminat mektubu tevdi edilecektir. (Madde 124)

3 — İpotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin gayrimenkul üzerindeki haklarını hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını işbu ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müspite-lerile birlikte memuriyetimize bildirmeleri icap eder. Aksi halde hakları tapu sicili ile sabit olmadıkça satış bedelinin yapılmasından hariç kılılır.

4 — Gösterilen günde arttırmaya iştirak edenler arttırma şartnamesini okumuş ve bizzat malûmatı almış ve bunları tamamen kabul etmiş ad ve itibar olunurlar.

5 — Satış Emlâk ve Eytam bankasının 844 No. 11 kanunu hükümlerine tâbi olduğundan mezkûr kanunup 15 inci maddesine tevfiikan ikinci bir arttırma yapılmaksızın gayrimenkul 18/11/938 tarihinde cuma günü saat 14 den 16 ya kadar İstanbul Dördüncü İcra Dairesinde yapılacak müzayedete neticesinde üç defa bağırıldıktan sonra satış istiyen rûhanı olan diğer alacaklıların bu gayrimenkul ile temin edilmiş alacakları mecmuundan fazla olmak şartile en çok arttırana ihale edilir. Böyle bir bedel elde edilmezse ihale yapılmaz ve satış talebi düşer.

6 — Gayrimenkul kendisine ihale olunan kimse derhal veya verilen mühlet içinde parayı vermezse ihale kararı fesholunarak kendisinden evvel en yüksek teklifte bulunan kimse arzetmiş olduğu bedel ile almalıya razı olursa ona razı olmaz veya bulunmazsa hemen on beş gün müddetle arttırmaya çıkarılıp en çok arttırana ihale edilir. İki ihale arasındaki fark ve geçen günler için yüzde beşten hesap olunacak faiz ve diğer zararlar ayrıca hükme hacet kalmaksızın memuriyetimize abediden tahsil olunur. (Madde 133)

7 — Alıcı arttırma bedeli haricinde olarak yalnız tapu ferağ harcını, ve ihale karar pullarını vermeğe mecburdur. Müterakim vergiler, tenvirat ve tanzifat ve tellâhiye resminden mütevellit Belediye rûsumu alıcıya ait olmayıp arttırma bedelinden tenzil olunur. İşbu gayrimenkul yukarıda gösterilen tarihte İstanbul Dördüncü İcra Memurluğu odasında işbu ilân ve gösterilen arttırma şartnamesi dairesinde satılacağı ilân olunur.

Emlâk ve Eytam bankasından işbu gayrimenkulu satın alanlar arzu ederlerse bankaca takdir edilecek kıymetin o/o 50 si kadar kendilerine ikrazatta bulunabilir. (7545)

ALMANCA VE İNGİLİZCE DERSLERİ — Berlin ve Oxford üniversitelerinden mezun bir muallim tarafından en seri metotla verilir. - Fiatler ehven. - Prof. H. Z. Z. ★ — 6

HUSUSİ VE MÜNFERİD DÂNS DERSLERİ — Beyoğlu Karıman karşısında Nuri Ziya so. 3 No. profesör Panosyan. Saatleri pazardan maada her gün saat 12-14-17-21. ★ — 3

İNGİLİZCE, FRANZIZCA DERSLER — Tecrübeli profesör tarafından. Fiatler uygun. Kadıköy Hale sineması civarında Sakız Güllü sokak No. 15, yahut Akşamda Z. Z. ★ — 16

SERMAYEDAR ARANIYOR — Sağlam, karlı işler için konulacak sermaye, para - emlak, mikdarının; istenilen şeraitin Akşamda S. A. mektupla bildirilmesi. ★ — 2

İYİ TÜRKÇE BİLEN ALMAN MUALLİM — Son metotlara göre müsaid şartlarla Almanca dersi veriyor. Tercüme işi de kabul eder. Akşamda L. K. rûmuzuna mektupla müracaat. ★ — 2

ALMANCA ve İNGİLİZCE — Dersleri bir Avusturyalı madmazel tarafından ehven şartlarla verilir. Müracaat P. K. 2062 Beyoğlu. ★ — 1

MEKTUPLARINIZI ALDIRINIZ
Gazetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan karillerimizden
H Ü - W

namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldirmaları mecrudur.

AKŞAM MATBAASI

Rotatif makinelerinde resimli ve renkli gazete ve mecmuaları, baskı adedi yüksek risale, kitab ve her nevi matbuaları en temiz şekilde en ehven şeraitle basar.

Devamlı işler için hususî şerait tesbit edilir. Fazla tafsilât için matbaa idaresine müracaat. Telefon: 20497

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — Şartname ve nümunesi mucibince 20X25 eb'adında 10 milyon silindirlik rakı mantarı pazarlık usulile satın alınacaktır.

II — Muhammen bedeli beher bir adedi 400 kuruş hesabile 40000 lira ve muvakkat teminatı 3000 liradır.

III — Pazarlık 31/X/938 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 14 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler 2 lira bedel mukabilinde inhisarlar levazım ve mübayaat şubesi ile Ankara ve İzmir baş müdürlüklerinden alınabilir.

V — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paraları ile birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (7311)

I — İdarece kabul edilen tipler dahilinde, resim ve şartnameleri mucibince yaptırılacak çins ve mikdarı müfredatı l'istesinde yazılı 17 parça eşya pazarlık usulile eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedeli (734.47) lira ve muvakkat teminatı (55.10) liradır.

III — Pazarlık I/XI/938 tarihine rastlayan salı günü saat 15,30 da Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve listeler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabileceği gibi resimleri de görülebilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paraları ile birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (7437)

1 — Tefrişi takarrür eden Balıkesir, Bu rsa, Edirne, Erzurum, İzmir, Konya, Akhisar, Afyon ve Yalova idareleri için idaremizce kabul edilen tipler dahilinde ve şartnameleri mucibince yaptırılacağı ve 22/VIII/938 tarihinde ihale edileceği evvelce ilân edilen 1348 parça eşya ihale edilemediğinden yeniden kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.

II — 1348 parça eşyanın muhammen bedeli «30776» lira «61» kuruş ve muvakkat teminatı «2308,25» liradır.

III — Eksiltme I/XI/938 tarihine rastlayan salı günü saat 15 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

VI — 1348 parça eşyaya ait yeni müfredat listeleri ile şartname ve resimleri 153 kuruş bedel mukabilinde İstanbulda adı geçen komisyondan ve Ankara, İzmir baş müdürlüklerinden alınabilir.

V — 1348 parça eşya eksiltmesine iştirak etmek isteyenlerin bir defada asgarî 20,000 liralık böyle bir işi muvaffakiyetle yapmış olduklarını gösterir vesikayı inhisarlar inşaat şubesine ibraz ederek ayrıca bir fennî ehliyet ve eksiltmeye iştirak vesikası almaları lâzımdır.

VI — Mühürlü teklif mektuplarını kanunî vesaik ile V inci maddede yazılı inşaat şubemizden alınacak eksiltmeye iştirak vesikası ve % 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfların ihale günü en geç saat 14 de kadar yukarıda adı geçen alım komisyonu başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. «7438»

I — Şartname ve nümunesi mucibince Karsta yaptırılacak idare binası inşası kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

II Keşif bedeli 40237 lira 20 kuruş ve muvakkat teminatı 3017 lira 97 kuruştur.

III — Eksiltme 31/X/938 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 14 de Kars müstakil müdürlüğünde müteşekkil komisyonda yapılacaktır.

IV — Şartname ve projeleri 201 kuruş bedel mukabilinde İstanbul Inhisarlar umum müdürlüğü inşaat şubesi ile Ankara baş müdürlüğünden ve Kars müstakil müdürlüğünden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin Nafia Vekâletinin 12/8/938 gün ve 67 numaralı tamimi mucibince ehliyet vesikasını halz bulunması lâzımdır.

VI — Mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaik ile Nafia Vekâletinden alınacak ehliyet vesikasını % 7,5 güvenme parası makbuz ve yahut banka teminat mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfları eksiltme günü en geç saat 13 e kadar Kars Inhisarlar müstakil müdürlüğünde müteşekkil komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde verilmiş olması ve posta ile gönderilecek mektupların da bu saate kadar komisyonda bulundurulması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (7549)

Adliye Vekâletinden

1 — Vekâlet, temyiz mahkemesi tıbbi adli ve bilûmum mahkemelerle adliye daireleri ve tabii adliiliklerin 936-937 senelerine aid iş ve mahiyet cetvelle-ri ile grafikleri şartnameleri mucibince iki kitap halinde tabettirilmeleri açık eksiltmeye konmuştur.

2 — Tahmin olunan bedel 3500 liradır. Muvakkat teminat 262,5 liradır.

3 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 3 cü maddesinde yazılı şartlar ve ehliyetleri halz bulunmaları lâzımdır.

4 — Bu işe aid şartname Ankarada vekâlet levazım ve daire müdürlüğünden ve İstanbulda İstanbul adliye levazım memurluğundan her zaman parasız olarak alınabilir.

5 — Eksiltme 20/10/938 perşembe günü saat 15 de Ankarada yenışehirde bakanlıklar mahallesinde vekâlet levazım ve daire müdürlüğü odasında toplanacak eksiltme komisyonu tarafından yapılacaktır.

6 — Eksiltme komisyonu nakit ve nakit mahiyetinde tahvili aynen teminat olarak alamayacağından eksiltmeye gireceklerin teminat olarak banka mektubu ve yahut teminatın mal sandığına yatırılarak makbuzunu ibraz etmeleri icabeder.

7 — İsteklilerin tayin edilen gün ve saatte teminatları ile birlikte komisyon huzurunda bulunmaları. (4088) (7095)

Ankara belediye riyasetinden

Su işleri idaresi için bir mühendis ile bir Fen memuru alınacaktır. Talip-lerin aşağıda yazılı vesikaları Ankara Belediye riyasetine göndermeleri.

İstida «Fotoğraflı»

Nüfus cüzdanı sureti

Tercümeihal

Diploma veya Nafia vekâletinden alınmış ruhsatname sureti. (4164) (7234)

DOYÇE ORIENTBANK
Dresdner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin

Türkiyede Şubeleri:
İstanbul (Galata ve İstanbul)
Depo: Tütün Gümrük
İzmir

Her türlü banka muamelâtı

Dr. A. Asım Onur
Ortaköy
ŞİFA YURDU

İstanbulun en güzel yerinde, geniş bir park içinde, konforu mükemmel, bakımı iyi, kadın ve erkek her türlü hastalıklara açık hastane.

Doğum ve kadın ameliyatları ile fitlik, apandisit, basur ve diğer ameliy-ler için çok ucuz hususi flatler. Orta-köy, tramvay yolu, Muallim Naci cad. 111 - 115. Telefon: 42221.

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk lirası Şube ve Ajans adedi 262
Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri**PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERECEK**

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

Adet	1.000	Liralık	4.000 Lira
4	500	»	2.000 »
4	250	»	1.000 »
40	100	»	4.000 »
100	50	»	5.000 »
120	40	»	4.800 »
160	20	»	3.200 »

DIKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasıyla verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birinci kânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Öksürenlere ve
göğüs nezlelerine**KATRAN HAKKI EKREM****İstiklâl Lisesi Direktörlüğünden:**

- 1 — İlk; Orta ve Lise kısımlarına yatılı veya yatısız kız ve erkek talebe kaydına devam olunmaktadır.
2 — İstiyenlere mektebin kayıd şartlarını bildiren tarifname parasız gönderilir.

Adres: Şehzadebaşı Polis karakolu arkası. Telefon: 22534

**Scandinavian Near
East Agency**

Galata Tahir han 3 üncü kat

Tel: 44991 - 2 - 3

Svenska Orient Linien Gothenburg
Gothenburg, Stockholm, Oslo, Dantzig,
Gdynia Copenhag Abo Reval ve bütün
Baltık limanları şark ve Karadeniz başlı-
ca limanları arasında 15 günde bir azımet
ve avdet için muntazam postalar.Gdynia - Dantzig - Gothenburg ve Oslo-
dan beklenen vapurlar.Birkaland vapuru 17 T. evvele doğru
Vingaland vapuru 25 T. evvele doğru.Boreland vapuru 27 T. evvele doğru.
Yakında İstanbuldan Hamburg Roter-
dam - Kopenhag, Gdynia Gothenburg,
Dantzig - Stockholm, ve Oslo limanları
çin hareket edecek vapurlar.Birkaland vapuru 17 T. evvele doğru
Vingaland vapuru 25 T. evvele doğru.Boreland vapuru 28 T. Evvele doğru.
Fazla tafsilât için Galata'da Tahir han
üncü katta kâin acentalığına müracaat.

Tel: 44991 - 2 - 3

Devlet demiryolları eski Kayseri depo
Atıbi Ahmet, 938/374Üsküdar sulh 1 inci hukuk hâkimliğin-
den:Davacı Servetin tahtı velâyetinde bu-
nan çocuklarının babaları Devlet de-
miryolları Kayseri veznedar muavini Tah-
nin şehven sizin borcunuza vermiş ol-
duğu (250) liranın tahsil davasının cari
mahkemesinde: İkametgâhınızın meç-
hul bulunduğu gönderilen davetiye zah-
neden mübaşir tarafından verilen şerh-
neden anlaşılmış ve on beş gün müddetle
neden de 17/11/938 pazartesi günü saat
10 a talikine karar verilmiş olmakla yev-
hâkemesine gelmeniz lüzumu ilân
olunur.**PASTİL ANTİSEPTİK****KANZUK**Soğuk algınlığı, nezle ve teneffüs
yollarile geçen hastalıklardan korur,
grip ve boğaz rahatsızlıklarında, ses
kısıklığında pek faydalıdır.**İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ**

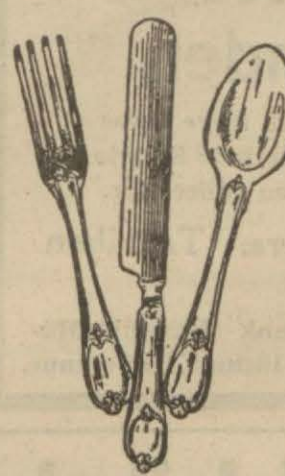
Beyoğlu - İstanbul

Yüksek öğretmen Okulu direktörlüğündenOkulumuzun Fizik, Kimya, Riyaziye, Tabiye ve Tarih bölümlerine mü-
sabaka ile yeniden talebe alınacaktır. Müsabaka imtihanları 20/10/938 tari-
hinde yapılacaktır. İsteklilerin belgeleri ile birlikte okula baş vurmaları ilân
olunur. (7489)**Yüksek İktisat ve Ticaret mektebi
direktörlüğünden:**Mektebimizin Yüksek İktisat ve Ticaret kısmı 938 - 939 ders yılı tedrisatı-
na 17/10/938 pazartesi günü saat 8,30 da başlayacaktır. «7552»**Cild unsuru olan
BİOCEL'in
tesiri şayanı hayret
olduğunu bayan**Marcilla
diyorBirkaç gün zarfında yüzümdeki küçük
buruşukluklarım ve çizgilerim kaybolmağa
başladığını gördüm ve birkaç hafta sonra
10 yaş daha genç göründüm.Bioceol, büyük bir Viyana profesörünün
keşfidir. Pembe renkteki Tokalon kremi-
nin terkinde Bioceol vardır. Her akşam
yatmadan evvel bu kremi ve sabahları
da beyaz renkteki Tokalon kremi kulla-
nınız. Bu suretle en esmer ve en sert bir
cilde çabucak bir gençlik parlaklığı ve
canlı bir tazelik verecek yumuşatacak ve
beyazlatacaktır.Nasıl
EKMEK
hiç bir evden eksik
olmazsa**NERViN**de
HİÇ BİR EVDEN
eksik olmamalı.
Çünkü:SİNİR AĞRILARI
ASABI ÖKSÜRÜKLER
BAŞ DÖNMESİ
BAYGINLIK
ÇARPINTI
UYKUSUZLUK ve**SİNİRDEN**

ileri gelen bütün

**Rahatsızlıkları
İYİ EDER**İstanbul Tramvay şirketi
21 İkinci kânun 1911 tarihli şartnamenin
14 üncü maddesine göre**İLAN**1938 yılının 17 birinci teşrininden ve yeni
ilâna kadar pazardan başka günlerde
gidış - geliş kış programı

No:	Yollar	İlk kalkış	Son kalkış
10	Şişli - Tünel Tünel - Şişli	6.15 6.35	23.40 24.00
11	Şişli - Beyazıt Beyazıt - Şişli	7.15 7.55	23.00 23.45
12	Fatih - Harbiye Harbiye - Fatih	6.15 7.00	23.30 24.15
12a	Aksaray - Harbiye Harbiye - Aksaray	6.35 7.20	23.10 23.55
14	Maçka - Tünel Tünel - Maçka	19.50 20.10	24.00 24.20
16	Maçka - Beyazıt Beyazıt - Maçka	6.25 7.10	23.20 24.05
16a	Şişli (Depo) Eminönü Eminönü - Maçka Maçka - Eminönü	6.15 6.45 7.20	7.00 20.00 19.30
17	Şişli - Sirkeci Sirkeci - Şişli	7.00 7.30	19.30 20.05
17a	Mecidiyeköy-Eminönü Eminönü - Mecidiyeköy	6.45 7.20	18.30 19.00
18	Taksim - Fatih Fatih - Taksim	6.56 7.34	20.30 21.08
19	Kurtuluş - Beyazıt Beyazıt - Kurtuluş	6.15 7.00	23.10 23.55
19a	Şişli (Depo) E.önü Eminönü - Kurtuluş Kurtuluş - Eminönü	6.05 6.35 7.05	7.05 20.05 19.35
22	Bebek - Eminönü Eminönü - Bebek Bebek - Beşiktaş	6.30 6.40 —	23.20 24.00 24.40
23	Ortaköy - Aksaray Aksaray - Ortaköy	6.20 7.05	20.30 21.15
34	Beşiktaş - Fatih Fatih - Beşiktaş	6.30 7.12	20.20 21.05
32	Topkapı - Sirkeci Sirkeci - Topkapı	6.20 6.50	23.28 24.00
33	Yedikule - Sirkeci Sirkeci - Yedikule	6.15 6.45	23.18 23.50
37	Edirnekapi - Sirkeci Sirkeci - Edirnekapi	6.10 6.40	23.25 23.55

Dr. İRFAN KAYRA
Röntgen mütehassısı
Türbe, Bozkurd kiraathanesi karşı-
sında eski Klod Farer sokak No. 8 - 10.
Öğleden sonra 3 ten 7 ye kadar ★**DR. İHSAN SAMİ**
Gonokok aşısı
Belsoğukluğu ve ihtilâtlarına karşı pek
tesirli ve taze aşidir. Divanyolu Sultan
Mahmut türbesi No. 131. ★**Dr. Hafız Cemal**
Lokmanhekim
Dahiliye mütehassısı
Divanyolu 104
Muayene saatleri Pazar hariç her gün
2,5-6 Saat, Cumartesi 9,5-12 fukaraya
T. 22398 ★**ZAYİ**
Ankara Gazi lisesinden aldığım yedinci
sene tasdiknamemi kaybettim. Yenisini
alacağımın eskisinin değeri yoktur.
Hüseyin Said Tamboy**Lokanta ve gazinocuların
nazarı dikkatine!**Fabrikamızın BAŞKURT markalı yer-
li mamulâtımızı görmeden ÇATAL,
KAŞIK ve BİÇAK takımlarınızı al-
mayınız.Bütün mallarımız hem kalite itibarile Avru-
panunkinden daha yüksek ve hem de fiatça yüzde
OTUZ daha ucuzdur.

Toptan satış yeri: Tahtakale caddesi No. 51

TURK HAVA KURUMU
26 NCI TERTİP
BUYUK PIYANGOSUBirinci keşide: 11/İkinci teşrin/938 dedir. Büyük
ikramiye: 40.000 liradır... Bundan başka: 15.000,
12.000, 10.000, liralık ikramiyelerle (20.000 ve
10.000) liralık iki adet mükâfat vardır...Yeni tertipten bir bilek alarak iştirak etmeyi ihmal etmeyiniz. Siz
de piyangoonun mes'ud ve bahtiyarları arasına girmiş olursunuz.

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra

RADYOLIN

Diş macunile fırçalamalısınız...

Çünkü :

Bir defa fırçalanmakla dişler temizlenmiş olmaz. Ağız guddelerinin ve dahili uzuvların mütemadiyen alınan ecnebi maddeler, mikroplar, yemek, içki, sigara ve sair dişlere, diş etlerine bin bir mikrop aşılabilir, ârizalar husule getirir. Bunlar birike birike nihayet dişlerde çürümeye, etlerde iltihaplar başlar. Artık felâketi önlemek ve durdurmak lâzımdır.

Vaktinde ihtiyatı elden bırakmıyarak
dişlerinizi sabah, öğle ve akşam
her yemekten sonra

RADYOLIN**DİKKAT: 11**

Bu Rakkamda Uğur Vardır...
Aynı 11 inci günü, Vatan çocukları hiç yoktan zengin oluyorlar...
Dikkat:

MALÛL CEMAL

Bu isimde uğur vardır.
İş Bankası karşısında
Malûl Cemal
PIYANGO GİŞESİ

Hastalıkların Sirayeti

İnsanın uzviyeti, ekseriya sinek, sivri sinek, bit, pire ve tahtakurusu gibi haşerelerin zehirli ifrazatı ile hastalıkların tehdidinde altındadır. Bu tehlikeden korunmak için kuvvetli ve en müessir mikrop ve haşarat öldürücü bir mayı olan «LYSOL» ü muntazamen kullanınız. Bütün yuva ve sürfelerini kökünden tahrip eder. Taklitlerine dikkat ve kutularının sarı-kırmızı orijinal ambalajında israr ediniz.

Lysol
Almanca Tarihçe
SCHULKE & MAYR A. G. Hamburg
Müessesesi: S. JAKOEL Mahdumu - İstanbul

BIOGENINE**KAN ve DERMAN**

Biogenine: Terkibinde bulunan kinin, çelik, arsenik ve acı nebatat hülâsaları ile tababetin fevkalâde ehemmiyet verdiği ve şayanı hayret muvaffakiyetler temin ettiği bir devadır.

Biogenine: Uzun ve kısa ateşli ve ateşsiz süren hastalıklardan sonra görülen zafiyet, halsizlik, kan-sızlık hallerini mucize gibi pek kısa bir zamanda izale eder. Kandaki kırmızı yuvarlacıkları tazeler ve çoğaltır. İştihayı açar dermansızlığı giderir, vücuda daima gençlik, dinçlik verir, cildin soluk rengini canlandırarak pembeleştirir.

Biogenine: Sinirlerin kıymetli ve sadık bir arkadaşdır. Sinirlere kuvvet verir. Hastayı ve muhitini usandıran bir çok asabi buhranları en çabuk bir zamanda şifalandırır. Hiç bir sinir ilacı: Nevrasteni ve isteriye müptelâ olanlara (BIOGENINE) kadar istifade temin edemez.

Biogenine: Gençlerde görülen ve çok defa nevrasteni-den mütevellid olan iktidarsızlık ve bel gevşekliğinde pek mühim rol oynar.

Biogenine: Sıtmaya karşı fevkalâde koruyucu tesiri olduğu gibi sıtma nekahetlerinde de pek müessirdir.

Biogenine: Şekerli hap şeklindedir. Büyük ve küçükler kolaylıkla alabilirler. Sıhhat Vekâletinin müsaadesini haizdir. Her eczanede bulunur.

Bir ithalât ve ihracat firması

Eyl Almanca bilen piyasayı tanıyan kabiliyetli öz Türk bir memur aranmaktadır. Bu evsafı halz isteklerinin bir küt'a resmini ve muhtasar hayatı hakkında malûmat ve maaş hususundaki dileğini bildirmek suretile (İ) rûmuzzile İst. P. K. 176 adresine yazmaları.

Meşhur Alman güzellik mütehassısı Profesör Doktor E. WINTER

tarafından
formülü yapılan

VENÜS PUDRASI

Pudracılık sana'tının ve kimya fenninin en son şaheseridir. Her tene ve her simaya yaraşan ve cildi harikulâde cazibeli ve güzel gösteren son moda renklerde VENÜS pudralarını sayın bayanlara tavsiye ederiz. Deposu: Nureddin Evliya Zade müessesesi İstanbul

VIROZA

Her türlü yanıkları, kan çıbanları, traş yaraları, meme iltihapları ve çatlaqları, koltuk altı çıbanları, dolama, akneler, çocukların ve büyüklerin her türlü DERİ İLTİHAPLARINI

**EN ÇABUK ve EN EMİN BİR
SÜRETTE TEDAVİ EDER**

VIROZA

Bir güzellik kremi değil, bir çok fenni araştırmalardan sonra mütehassıslar tarafından istihzar edilmiş sıhhi ve faydalı bir cild merhemidir.

Ahşap travers alınacak

Sümer Bank

Umum Müdürlüğünden

D. D. Yolları şartnamesine uygun evsafta bulunmak üzere Sivas Çimento fabrikası iltisak hattı için Kânunusani 939 nihayetinde Sivasta teslim şartile miktarı aşağıda yazılı meşe Travers mübayaa edilecektir.

2.60 m. tulünde 3250 adet normal Travers: Takriben 9 m3 makaslık Travers.

Taliplerin bir hafta zarfında Ankarada Sümer Bank Umumi Müdürlüğü Ticaret Şubesine tahriren teklifde bulunmaları lüzumu ilân olunur.

Satılık kıymetli köşk

Kadıköy İkinci Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

Ölen ve terekesine hâkimliğimizce el konulmuş olan Gazi Osman paşa karısı Fatma Zatigülün Göztepe'de tütüncü Mehmet ef. sokağında «İstasyon caddesinde» 72, 74 No. lu bahçeli köşkü selâmlığıyla birlikte «yeniden Cumhuriyet ve Akşam gazetelerinin 19/7/938 tarihli nüshalarında münderiç ilândaki müzayedede şartlarla 15/11/938 salı günü saat 9 ve 11 arasında mahkeme salonunda açık arttırma suretile satılacaktır. İlk müzayedede muhammen kıymetin % 75 i elde edilmezse en son arttırmanın taahhüdü baki kalmak şartile ikinci arttırma 1/12/938 perşembe günü aynı saatlerde icra edilecektir. Şartnamesi mahkeme divanhanesinde aslıdır. Fazla tafsilât almak isteyenlerin malikeme kalemine, köşkü görmek isteyenlerin içindekilere müracaatları köşkü görmek isteyenlerin içindekilere müracaatları ilân olunur. «7492»

DARA
BİRİKTİRİRSEN EL
ATAMAYACAĞIN
İŞ YOKTUR

İŞ BANKASINDAN BİR KUMBARA AL